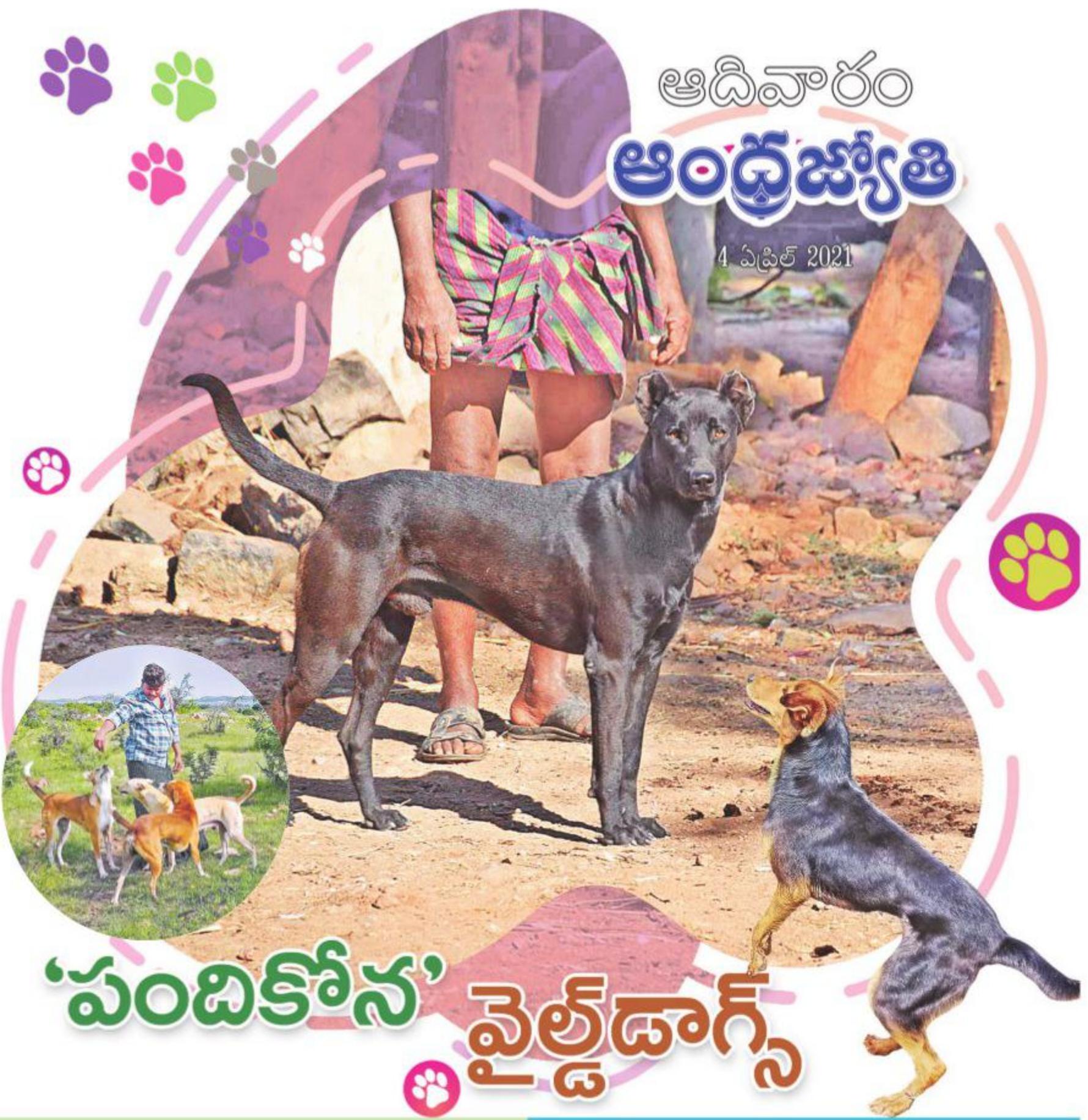

ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి

4 ఏప్రిల్ 2021

‘పంచకోన’ వైల్డ్ డాగ్స్

www.ferty9.com

మాతృత్వపు మాధుర్యం....
ఫ్రీష్ నో సాకారం...

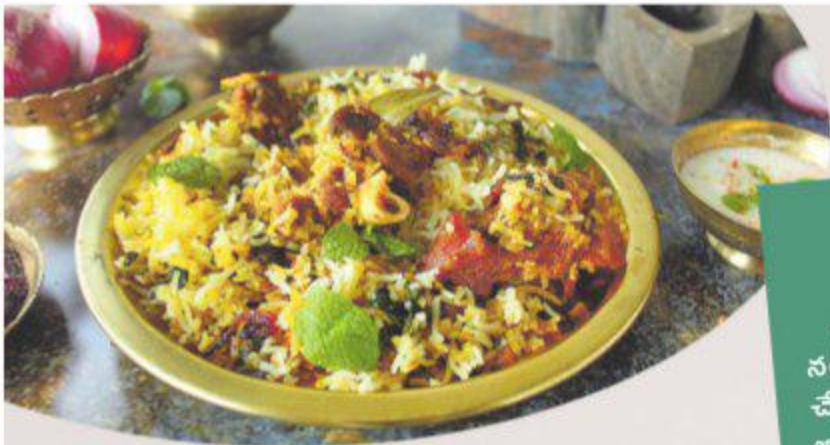
ఉచిత డాక్టర్ కన్సల్టేషన్
9392 914 303
9346 993 268

NCL బ్రీంగ్, కియూ మోటార్స్, సికింద్రాబాద్, కూకట్టెల్లు | అమిర్పేట్ | దల్మథక్కెర్ | కరీంశాహ్ | వజువాద్

ఫెర్టీ 9

సంతాన సాఫల్యత & వరలశీధన కేంద్రం

IUI | IVF | ICSI
IMSI TEST TUBE BABY

కొమురం భీమగా 'ఆర్ఆర్ఆర్లో
అలరించబోతున్నాడు జూనియర్ ఎస్టీఆర్.
నిజటీవితంలో కూడా వంటల్లో నలభీముడినే
మించిపోతాడాయన.

మంచి వంటగాడే కాదు, ఆహారప్రియుడు
కూడా. ముఖ్యంగా మాంసాహార వంటలు
అదరగావేస్తారు. ఎస్టీఆర్ ఏ వంటలు బాగా
చేయగలడే, ఏ ఆహారాన్ని ఇష్టపడతారో
తెలుసుకోవాలంటే చదివేయండి.

నలభీముడు!

ట్రైక్ వ్హా

జగ్గి బాస్ బిర్యానీ

ఎస్టీఆర్ జగ్గిబాస్ పశ్చిమ ప్రాంతముందు, బాగా డ్రైన్ చేసాడు, చక్కా
నట్టిందు, దైలాగీలు అదరగొడతాడు అని మాత్రమే తెలుసు. జగ్గిబాస్ పోలో
చేశాక అతడు అద్దుతంగా వండగలడని అభిమానులందరికీ తెలిసింది. తెలుగు
జగ్గిబాస్ మొదటి స్టేజిస్ట్ వైనిస్టుల కోసం మట్టన్ బిర్యానీ వండాడు ఎస్టీఆర్.
దాన్ని టీపీలో చూసిన ప్రతి ఒక్కరుకీ నేరూలిపోయింది. అంతబాగా మట్టన్
బిర్యానీ చేశాడు. ఆ మట్టన్ బిర్యానీ తయారీ కోసం ఆ ఎపిసోడ్సు పదే పదే
చూసిన వారూ ఉన్నారు.

లాక్డోనల్ వంట

కరోనా కారణంగా వచ్చిన లాక్డోన్ వల్ల గలేదాది ఎంతో జిబీగా ఉండే సూపర్
స్టార్లు కూడా ఇంటి పట్టునే ఉండాల్సి వచ్చింది. ఆ సమయాన్ని చక్కా
సభినియోగం చేసుకున్నాడు ఎస్టీఆర్. కుటుంబంతో సరదాగా
గడపడంతో వారికి వండిపెట్టాడు. రకరకాల కొత్త వంటలు
ప్రయోగాలు చేసి ఇంట్లో వారికి రుచి చూపించాడు. కుటుంబంతో
సంతోషాగా సమయాన్ని గడిపాడు.

ఓనమాలు నేర్చించి అమ్ము

ఎస్టీఆర్కు అమ్ము పుర్వస్వం. అమ్మ చేతి వంటంటే ప్రాణం. తల్లి దగ్గరే వంట
నేర్చుకున్నాడు ఎస్టీఆర్. అమ్మ చేసి ఏ వంటకమైనా చాలా ఇష్టంగా తింటాడు.
ముఖ్యంగా రొయ్యల బిర్యానీ అంటే మహా ఇష్టం. చికెన్ తో చేసి వంటకాలు
కూడా సచ్చతాయి. సినిమాల్స్‌కి రాక ముందు బరువు గురించి ఆలోచించకుండా
ఇష్టమైనవన్ను లాగించేసిపొదు. వచ్చాక మాత్రం పిట్సెన్స్‌పై ధృష్టి పెట్టి, నిష్పత్తిలు
సలపోలు తీసుకుని అందమైన శట్రురాధ్యాన్ని పెంపాంచించుకున్నాడు..

నాన్కు ప్రమత్తి

ఎస్టీఆర్కు తన తండ్రంటే ఎంత ప్రేమా అందరికి తెలుసు. నిత్యం తండ్రిని
ప్రూందుకుంటూనే ఉంటారు. హాల్కుప్పుకు తన కొడుకు బాగా వండుతాడన్న
విషయం తెలుసు. ఎస్టీఆర్ కూడా ఎన్నోసార్లు తండ్రికి స్వయంగా వండి
వడ్డించేవారు. 2018లో హాల్కుప్పు కారు ప్రమాదంలో మరణించారు. అది
జరగడానికి కొన్ని రోజుల ముందు కొడుకుకు ఫోన్ చేసి 'పలావ'
పంపించమని కోరారు. ఎస్టీఆర్ ఇంటికి తానే వండి తండ్రికి పలావ్
పంపించారు.

స్నేహాతులతో సుందరి

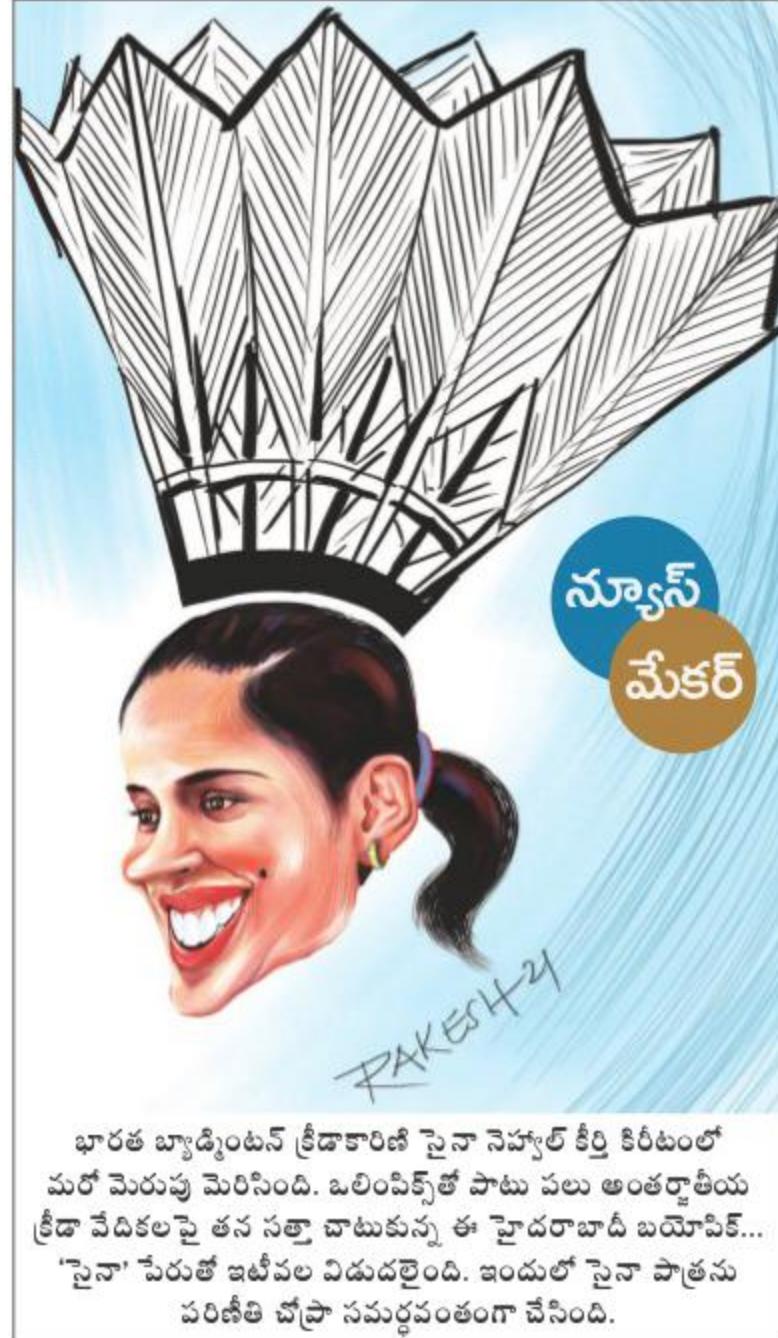
ఎస్టీఆర్కు సినిమా ఇంద్రస్తీలో స్నేహాతులు ఎక్కువ. వారిని
ఇంటికి అపోన్నించి స్వయంగా తానే వండి పెడుతుంటారు.
అయిన ఇల్లు నిత్యం బంధువులు. స్నేహాతులతో
కళకళలాడిపోతుంటుంది. బక్కేసాలి సినిమా సెట్కు తనపే
పాటూ లందరికి ఇంటి నుంచే భీజనాలు తెప్పించి పెడతారు.
అయిన స్నేహాతులు, బంధువులందరూ అతని చేతి వంట రుచి చూసిన వారే.

విషయసూచిక

CONTENT

బీట్ బ్యాంక్	4
ఉరి తాడై బీగుసుకుండి..	6
పండికోన్ లైట్‌డాగ్‌గ్రీ	7
	
షైకిల్సై పాలక్యాన్లు వేసుకుని...	12
మీకు తెలుసొ?	15
'జీరోలు	16
ఐ (కద)	20
కిచెన్ ల్యాట్	23
ఒక వలను... ఇంత భయంకరమా?	26
పుడ్ - నూగ్చటిషన్	27
పాతకు పచ్చండాలు	31

భారత బ్యాడ్యూంటున్ క్రీడాకారిణి సైనా నెహ్యల్ కీర్తి కిరీటంలో మరో మెరువు మెరిసింది. ఒలింపిక్స్ శేషాటు పలు అంతర్జాతీయ క్రీడా వెదికలపై తన సత్త్వ చాటుకున్న ఈ సైదరాబాదీ బయాపిక్... 'సైనా' పేరుతో ఇటీవల విదుదలైంది. ఇందులో సైనా పాత్రమ పరిణితి చేప్రా సమర్థవంతంగా చేసింది.

47 భాషలు మాట్లాడుతుంది...

ఈ యన పక్కన నిల్చున్న అమ్మాయిని చూసి, పొపం... మరో యాసిడ్ అటాక్ బాధితురాలేమోనని అప్పుడే సౌనుభూతి తెలపకండి. ఎందుకంటే... ఆమె అమ్మాయిలా కనిపించే రోబో. పేరు శాలూ. పక్కనున్నాయన పేరు దినేక్ పటేర్. రోబో స్ట్రోకర్. రజనీకాంత్ 'రోబో' సినిమాలో 'చిట్టీ' ఇన్స్పీరేషన్స్తో ఆయన ఈ లేదిరోబోకు రూపకల్పన చేశారు. శాలూ ప్రత్యేకత ఏమిటంటే 47 భాషలు తెలును. శిథి విదేశి భాషలతో పాటు తమిళం, గుజరాతీ, మరాఠీ

వంటి శి ప్రాంతీయ భాషలను కూడా అర్థం చేసుకుని, అన్నశంగా మాట్లాడుతుంది.

ఉత్తరపదేశ్ లోని జోన్స్‌ఫార్ జిల్లా రాజ్‌ముల్యార్కు చెందిన దినేక్ కేంద్రీయ విద్యాలయంలో కంప్యూటర్ టీచర్గా పనిచేస్తున్నాడు. ప్రదాని మోదీ ప్రకటించిన 'మేకిన్ ఇండియా మిషన్' ప్రాజెక్ట్‌ని సూప్రిగా తీసుకుని మనదైన లోకల్ రోబోసు తయారుచేయాలనుకున్నాడు. మూడేళ్ల క్షమపడి ప్లాస్టిక్, కార్బోర్ట్ చెక్కు, అల్యామినియం వంటివి ఉపయోగించి మనదేశంలోనే తెలిసేమీ హ్యామనాయిడ్ రోబోసు తయారుచేసి దానికి 'శాలూ' అని పేరు పెట్టాడు. హంకాంగ్‌కు చెందిన హాన్స్ రోబోటిక్స్ రూపొందించిన 'సోఫియా' రోబోకు దీనికి దగ్గరి పోలికలుంటాయి. అయితే ప్రపంచంలోనే పలు ప్రాంతీయ భాషల్లో మాట్లాడే రోబో మాత్రం తనదేనంటున్నాడు. రూ.50 వేల బహుతో దినేక్ తయారుచేసిన ఈ రోబో మనుషులతో పాటు వస్తువులను కూడా గుర్తిస్తుంది. నూగ్చటిషన్ చదవడం లాంటి అనేక పనులు చేస్తుంది. పారశాలల్లో టీచర్గా, అప్పుసుల్లో రిసెప్చనిస్ట్‌గా పనిచేసే ఆర్తుతలు శాలూకు ఉన్నాయట. సోఫ్ట్‌వర్ మీడియాలో శాలూ మీడియాలు చూసి అంతా ముక్కున వేలేసుకుంటున్నారు.

బిట్ బ్యాంక్

అంబూలెన్స్ పెళ్లి

కొన్ని ప్రేమకథలు కంట తడి పెట్టిస్తాయి. ఈ ఫోటోలో కనిపిస్తేంది బ్రానో డీ నికోలా, యునిస్ స్టైట్ దీ బివిరా. ఇద్దరూ ప్రేమికులు. కరోనా కారణంగా వాళ్ల పెళ్లి అగిపోయింది. మహామాయి సమయంలో బ్రానో క్యాస్టర్ బాలిన పడ్డాడు. సకాలంలో వైద్యం అందదంతో ముఖ్యతప్పింది. కానీ గతేడాది చివర్లో క్యాస్టర్ తిరగబెట్టింది. ఆస్తుతిలో చేలిన బ్రానో ప్రేమకథ తెలుసుకున్న వైద్యుడు అంబూలెన్స్ లో వీళ్లు పెళ్లి చేసారు.

గోడలు దాటి...

ఓ పెయింటింగ్ వేల ఆలోచనల్ని రేకెత్తిస్తుంది. ప్రాన్స్ కి చెందిన గ్రీలామ్ లైగ్నేస్ గత రెండెట్లగా 'బియండ్ వాల్ట్' పేరుతో ఓ సిరిస్ లో పెయింటింగ్ వేస్తున్నాడు. స్నేహం. సంపీ భావానికి గుర్తుగా రెండు చేతులు ఒడిసిపట్టుకున్నట్లుగా అతడు పెయింగ్ వేస్తున్నాడు. ఇప్పటి వరకూ గ్రీలామ్ మూడు ఖండాలలో ముపై ఏడు జతల చేతుల్ని వేయడం విశేషం.

సరి కొత్త సొనా

పెక్కాలజీ పరంగా ముందుండే జపాన్‌లో రోజుకో కొత్త ఆవిష్కరణ జరు గుతుంటుంది. ఇటీవలె జరిగిన టీమ్ ల్యాబ్ రికానెక్ట్ ఎగ్గిషిషన్‌లో సానా బాత్ పెక్కాలజీ కళను మేళవించారు. ఈ ఆర్ ఇన్స్ట్రోలెషన్‌లో నడుస్తూ ప్రజలు విస్మయానికి గుర్తు చూచారు.

తప్పని దంత సర్జలీ

అదవి పులులైనా, ముగురాజులైనా నొప్పి బాధ లెకుండా పెరుగుతాయా? ఈ పథ్థాలుగేళ్ల సైటీల యైన్ పురి పంటికి ఇన్ఫెక్షన్ సాకింది. అపరెషన్ చేయాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రాన్స్ లోని ఒక జపలాజికల్ పార్క్లలో కెమెరాకి చికిత్స దృశ్యమిచి.

పోలార్ బెర్న్ పోటల్

ఎక్కడే ధృవప్రాంతాల్లో ఉండే జంతువులను రోజూ చూసే అవకాశం దొరికితే వదులుకుంటామా? అందుకే శైనీయులు ఆ హోటల్కి కూడా కట్టారు. అట్టడి హార్ట్యూన్ నగరంలో ఓ ఆసామి కొత్తగా ధృవ ఎలుగుబంట్లతో ఓ హోటల్ తెరిచాడు. అట్టడ ప్రత్యేక వాతావరణాన్ని ఎర్పరచి ధృవ ఎలుగుబంట్ల నివాస యోగ్యంగా చేశాడు. కన్నమర్లు తమ గదులలోంచి ఇరైటె నాలుగు గంటలూ వీటిని వీక్షించ వచ్చు. అయితే పర్మావరణ కార్బూకర్లు మాత్రం ఈ హోటల్ను విమర్శిస్తున్నారు.

వాన వచ్చింది... ఆనందం మెరిసింది!

అటవీ అధికారిగా వన సంపదను కాపాడాల్చిన బాధ్యత ఆమెది. అడవిలోని చెట్లను ఎవరూ అక్రమంగా నరకతుండా, అడవిలో అనుకోకుండా నిష్పు రాజుకుంటే దాన్ని ఆర్యే ప్రయత్నాలు చేయాలి. ఈ విషయంలో అటవీ అధికారి స్నేహాలూ ధాల్ (33) చురుగ్గా ఉంటుంది. అడవంటే ఆమెకు ప్రాణం. ఒడిశాలోని సిమిలీపాల్ నేపసనల్ పొర్స్‌లో సంరక్షణాధికారిగా పనిచేస్తోంది. మార్పి 10న అడవి అంటుకుండనే వార్త విని, తళ్ళుమే పైర్ అసిస్టెంట్లను తీసుకుని రంగంలోకి దిగింది. 'అక్కడికి చేరుకోగానే అర్థమయ్యాడేమిటంటే మంటలార్ఘుడానికి చాలా సమయం పడుతుందని. రాత్రి కూడా అవ్యోచ్చనిపించింది' అని గుర్తుచేసుకున్న స్నేహాలత వెంటనే కార్బాచరణలోకి దిగింది. జీయర్ చేతపట్టుకుని, మంటలతో పోరాటం మొదలెట్టింది. అయితే అనుకోకుండా అదే సమయంలో ఒక అద్భుతం జరిగింది. వరుణ దేవుడు కరుణించాడు. అడవిలో ఒక్కసారిగా వర్షం మొదలుయ్యాడి. అప్పటిదాకా కంగారుగా ఉన్న స్నేహాలతలో ఉత్సాహం

వెల్లువెత్తింది. వర్షంలో తడుస్తూ, అరుస్తూ, దాన్ని చేస్తూ వానదేవుడికి స్వాగతం పలికింది. ఆమె ఆనందాన్ని అస్త్రించ్చ కెమెరాలో రికార్డు చేశాడు. ఆ తర్వాత 23 సెక్షన్ ఆ వీడియో సోషల్ మీడియాలో తెగ వైరల్ అయ్యాడి.

ఆ వీడియోను చూసిన అటవీ శాఖ ఉన్నతాధికారులు స్నేహాలతను అభినందించారు. కేవల మంత్రి డర్సైంప్ర ప్రధాన్ కూడా ఆమె వీడియోను రీ ట్వీట్ చేస్తూ ప్రకృతి పట్ల ఆమెకున్న ప్రేమ గొప్పది. నీ కలినిక్స్‌మే నీకు అనందకరమైన రేఝను అందించింది' అంటూ కామెంట్ చేయడంతో స్నేహాలత్తు దేశవ్యాప్తంగా ప్రశంసల జల్లు మరుస్తోంది. "ప్రకృతిని కాపాదేందుకు మేము ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటాం. అయితే ఎప్పుడూ ఎవరూ మా పనిని మెచ్చుకోలేదు. అలాంటిది ఒక వీడియోతో ఇంత పొపులర్ అవుతానని ఊహించలేదు. జనం కూడా అడవుల పట్ల నిర్మకంగా వ్యవహారించేద్దు. చాలామంది తమ స్వార్థానికి అడవులను తగలిచెదుతున్నారు. అటవీ సంపద ఎంతే విలువైంది. దానిని కాపాడుకోవాల్చిన బాధ్యత అందరిపైనా ఉంది" అంటున్న స్నేహాలత భర్త ఆరాకాంత సీంగ్ కూడా అటవీ శాఖ ఉద్యోగి కావడం విశేషం. చిన్నప్పటి నుంచి క్రీడాకారిణి అయిన స్నేహాలత ప్రతీర్జుఱా 10 నుంచి 12 కిలోమీటర్లు ఉద్యోగంలో భాగంగా అడవిలో తిరుగుతుంది. పారశాలలో ఫీజికర్ ప్రైనింగ్ ఇన్స్ట్రక్టర్ (పీటీఎఫ్) కావాలనుకున్నప్పటికే తండ్రి ప్రోత్సాహంతో ఆమె పారెన్స్ డిపార్ట్మెంట్లోకి వెళ్లింది. అడవుల సంరక్షణాన్ని ప్రజల్లో అవగాహన పెంచే దిశగా ప్రస్తుతం అడుగులు వేస్తోంది.

ఉండటం ముఖ్యం

పోను మాటల్లడేటప్పుడు
అవతలి నుండి చప్పుడు వినబడకపాటి
వున్నావా అని అడిగినట్టు
మనిషి వుండటం ముఖ్యం.

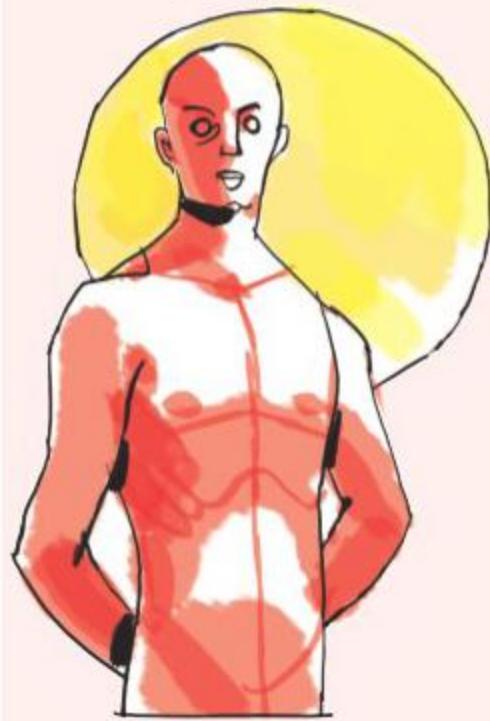
చానాళ్లగా అయిపు లేని
ప్రాణమిత్రుడు ఒక్కసారిగా ఎదురుపడితే
బతికేవున్నావా అని ప్రత్యేందినట్టు
బతికి ఉండటమూ ముఖ్యమే!

చెట్లుమీద పిట్టలా
నీళ్లలో చేపలా
ఆకాశంలో సూర్యసిలా
భూమ్మీద మనిషి ఉండటమూ సహజం!

వుంటేనే కదా ఏదైనా
అకలిదప్పులైనా
కామమోపసైలైనా
ప్రీమహ్వాలైనా
మనిషి ఉండటం ముఖ్యం.

ఓం
త్రిశిల్పి

స్పృష్టిది నుండి
కాలం కాలనేమి అనంతరూపాల్లో
ఎంత మానవహననం చేసినా
మనిషి మిగిలేవుంటున్నాడు.

అవసరమైతే అంతమందిమీ కలిసి
మనకు దక్కిన ఒక్కింక అన్నం ముద్దను
త్యాగం చేసి
భారతంలో శకునిని బతికించుకున్నట్టు
మనిషిని బతికించుకోవాలి.

అప్పును
మనిషి కత్తిలంచినా విస్తరించే
కాలేయం వంటివాడు.
మనిషి ఉండాలి.
ఉండటం ముఖ్యం.

- శిఖామణి, 98482 02526

మరో కోణం

నిర్వయ హంతులకు ఉరి వేసినప్పుడు యావద్దేశం
హర్షించింది. అయితే ఆ నలుగురికి ఉరి వేసిన తలారి
జీవితం మాత్రం తలకిందులైంది. ఊరూరా తిరిగి
దుప్పట్లు అమ్ముకునే పవన్ తలారిని చూస్తే చాలు...
జప్పుడు జనం జడుసుకుంటున్నారు. ఉరి తీసే ఆ మత్తె
తన ఉపాధికి ఉరి తాడై బిగుసుకుంది....

ఉద్దేశ్యసూక్తం..

నలుగురికి ఉరి వెయడం స్వతంత్ర
భారతంలో ఓ రికార్డుగా నిలిచింది.
తలాలి వారసత్వం..

ప్రతి వంశపొరంపర్చుంగా వస్తోంది. నాయగు తరాలుగా వారి కుటుంబం ఈ పనిలో జీవనసాగుతేంది. ఆయన ముత్తాత లక్ష్మణరామ్ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాల అదేశాల ప్రకారం లాహోర్ లైలులో 1931లో భగతసింగ్, రాట్సురు, నువ్వుదేవీల ఉరిటితలో పాల్గొన్నాడు. ఆత మమ్ముసింగ్ 1997 వరకు ఇదే వ్యక్తిలో ఉన్నాడు. తిరిగి ఆ బాధ్యతలు తండ్రి కాలూరామ్కు బడియీ అయ్యాయి. ఆయన మాజీ ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ హంతకు లాండు ఉరితాడు చిగించాడు. బిల్లారంగాల ఉరిశిక్త కూడా కాలూరా చేతుల మీదుగానే జిరిగింది. ఇక పవన్ ఈ వ్యక్తిలో 2014 నుంచీ కొనసాగుతున్నాడు. తమ కుటుంబం తలారి పని చేస్తుండని దగ్గరి బంధువులకు తప్ప ఇతరులకు తెలిసేది కాదు. క్లైలు అధికారులు కబురుపెడితే వెళ్లి, నిందితులకు ఉరిటియడం, మళ్ళీ ఇంటికి వచ్చి ఏదో ఒక పని చేసుకుని బతకడం చేసేవాడు. ఇలా గేప్పుంగా సాగుతున్న వ్యవహారం నిర్వయ శిక్త అమలుతో విపరీత ప్రచారం లభించింది. టీవీల వాళ్ల పవన్ ఇంటికి వచ్చి ఆరా తీయడంతో.. ఆయన కుటుంబ చరిత చెప్పక తప్పలేదు.

నిర్ణయ పాంతకుల్ని ఉని తీసిన పవన్ తలాలిది
జప్పుడొక వింత సమస్య దోషుల్ని ఉని తీశాడు
బాగానే ఉంది. సమస్య అంతటితో అయిపోలేదు.

‘నువ్వు కొంత కాలం ఇంట్లో నుంచి బయటికి రావొద్దు. ఊరు దాటి ఎటూ వెళ్కు’ అని జైలు అభికారులు అప్పట్లో చెప్పి, చేతులు దులుపుకున్నారు. వాళ్ళ చెప్పినట్లు ఆయన నాలుగు గోదల మధ్య కూర్చుంటే ఇల్లు గడవని పలిస్తూతి. తన కొడుకులు లందరిలా చదువుకుని పెద్ద ఉద్దీప్యాగులు చేయాలన్నది ఆయన కల. పిల్లలు కూడా తండ్రి తరువాత తలాలి పని చేసేందుకు సిద్ధంగా లేదు. దేశంలో కొన్ని రకాల వ్యత్తులు ఇతరులు చేయలేరు కాబట్టి ఇదివరకే చేస్తున్న వాళ్ళకు పంచపారంపర్య ముద్ర పేసి తరంగాలుగా కొన్ని కుటుంబాలకు, జాతులపు అప్పగించడం న్నాయమా? అన్నది పవన్ తలాలి లాంటి వాళ్ల ఆవేదన. ప్రభుత్వం ఎంతోమంచి జైలు అభికారులు, పోలీసులను శాశ్వత ఉద్దీప్యగులుగా నియమించుకుని పెద్ద పెద్ద వేతనాలు ఇస్తున్నప్పుడు... పాంతకులకు ఉరి తీసి తలాలిని ఎందుకు ఉద్దీప్యగెగా పరిగశించరు? అన్నది సొమాజిక మేధావుల ప్రశ్న.

వాస్తవానికి పవన్ అనేది జైలు రికార్డుల్లో
నమోదైన పేరు, అతని అనలు పేరు
సిద్ధిరామ్. పండు, కూరగాయలు విక్రయిస్తా
కుటుంబాన్ని పోషించే పవన్ ఆదాయం
సరిపోక రకరకాల పనులు చేశాడు. సైకిల్సై
బెడ్ఫెట్టు, బ్లాంకెట్టు పెట్టుకుని ఊరూరా
తిరుగుతూ ... వాటిని అమ్ముకుని
బతుకుతున్నాడు. నిర్వయ హంతకులను ఉరి
తీశాక అతని జీవితం తలకిందులైంది. వారిని
ఉరి తీసింది తనేనని మీదియా ద్వారా విస్తుత
ప్రధారం లభించడంతో.. ప్రజలు ఎవరూ తన
వద్ద దుష్టులు కేసడం లేదని
వాపోతున్నాడాయన. 'నన్ను చూస్తూనే భయ
పడుతున్నారు. మహిళలు అయితే దగ్గరకు
రావడానికి జంకుతున్నారు. ఆ హంతకులను
ఉరి తీశాను కాబట్టి అందరూ నన్ను
గిప్పవాడు అనుకుంటారు అనుకున్నాను.
వాపువంలో అలా జరగలేదు. మొత్తానికి నా
ఉపాధి పోయింది. నన్ను మనుషులను
చంపిన మనిషిగానే చూస్తున్నారు' అంటూ
వాపోతున్నాడు పవన్.

ఆ శక్తి వద్దు మీరటలోని కాస్తిరాం ఆవాన్ యోజన కాలనీలోని ఒంటిగది ఇల్లు పవన్ నివాసం. ఆయనకు ఏడుగురు నంతానం. ఇద్దరు కొడుకులు వేర్చేరు వృత్తుల్లో స్థిరపడ్డారు. తాతల కాలం నుంచీ స్వల్ప మొత్తంలో జీవనభూతిని అందిస్తోంది ప్రభుత్వం. పవన్ తాతకు నెలకు రెండువందలు, తఱడికి రెండు వేలు వచ్చేది. తనకు కూడా అదే మొత్తం అందేది. అయితే కొన్నెక్క నుంచీ ఆ మొత్తాన్ని పెంచమని అధికారులను అడుగుతుందే... ఈ మధ్య ఐదు వేల రూపాయలు చేశారు. దోషులకు ఉరి వేయడమంటే మనసును ఎన్నో రకాలుగా సముద్యాయించుకోవాలి. తలకు మునుగుకప్పి, మొడకు ఉరిబిగించి, కాళ్కింద ఆధారాన్ని తోలగించి, గిలగిలా తన్నుకుని ప్రాణాలు వదిలేళాక కిందికి దించడం ఎంత భయానక ప్రక్రియ. తన చేతులతో ఒక మనిషి ప్రాణం చోయిందన్న భీతి కొంతకాలం విపోద జ్ఞాపకంగా మిగిలిపోతుంది. ఈ వృత్తిలో ఎలాగూ ఉండక తప్పుడు కాబట్టి... కనీసం ఉరి శిక్కలు పడకపోతే చాలని పవన్ తలారి మొక్కుకుంటున్నాడు.

- వి.వర్ణ

‘పందికోన్’ వైల్డ్ డాగ్

మీరు ఇంటి బయట కాసే కుక్కలను చూసి ఉంటారు. కొందరు తమ డాబు దర్జాన్ని ప్రదర్శించేందుకు ప్రైవీట్ శునకాలను పెంచుకోవడం చూసి ఉంటారు. స్నేహిత్ సింబల్ కోసం వేలు, లక్షల రూపాయలు వెచ్చించి... విదేశీ శునకాలను తెచ్చుకునే బడా బాబులకూ ఈ ఆధునిక ప్రపంచంలో కొదవే లేదు. కానీ అసలు సిసలైన దేశి వేట కుక్కలను చూడాలంపే మాత్రం కర్మాలు జిల్లాలోని ‘పందికోన్’ గ్రామానికి వెళ్లాల్సిందే. శ్రీకృష్ణ దేవరాయల కాలంలో వేటలో మేటిగా ఎడిగి, సీమ పౌరుఢాన్ని పుటీకిపుచ్చుకుని, యజమానికి రక్తణ కపచంలా నిలిచే ఈ అరుదైన జాతి జాగిలాలు ఆ ఊరి భ్యాతిని దేశాంతరాలు దాబేలా చేస్తున్నాయి. ‘పందికోన్’ జాగిలం అంపే ‘పక్కలోకలో’ అండ్ మోస్ట్ పవర్పుల్...

* * *

అర మీటరు ఎత్తు, 25 కిలోల బరువున్న ఆ జాగిలం చూపులు చురకత్తుల్లా ఉన్నాయి. పొలం దగ్గర కాపలా కాస్ట్రోంది. కాసేపటికి పొలం దరిదాపుల్లో అలజడిని కనిపెట్టింది. అటుగా అడుగేసింది. ఎదురుగా తనకన్నా శక్తిపంతమైన చిరుత. అయితేనేం... ఒక్కసారిగా కయ్యమని అరుస్తూ దానిని కట్టడి చేసే ప్రయత్నం చేసింది. చిరుత పైకి దూకుతూ, భయపెడుతూ అరగంటకు పైగా ప్రాణాలకు తెగించి ఎదురుదాడి చేసింది. దాని దూకుడును తట్టుకోలేక తేకముడిచి, వచ్చిన దారిలోనే అడవిలోకి వెళ్లిపోయింద చిరుతపులి. ఆ విక్యాసం... పౌరుషం పేరే ‘పందికోన్’ జాగిలం.

 కవర్ స్టార్

SALES & SERVICE AVAILABLE

 Akshara IT
Solutions Pvt. Ltd

SERVICES

Chit Fund Software | Bulk SMS | Mobile App. Development for Collection
Desktops | Laptops | Printers & Accessories | CC Cameras | Inter Com.
Bio - Metric Devices | Batteries & Inverters for Domestic & Office utility
Gas Safety Device | Mini Geysers & etc...

Contact : +91-7331170692, 7032986448

EMI
FACILITY
AVAILABLE

ASSOCIATED WITH
 IDFC FIRST
Bank

ASSOCIATED WITH

1-9-1235/50/B, Rama Rao Colony, Hunter Road, Opp: Vishnu Priya Gardens,
HANAMKONDA, Warangal Urban. Ph: +91-870-2443310
email : aksharaitssolutions14@gmail.com | website : aksharaitssolutions.com

MODE OF PAYMENT : CASH / CHEQUE / QR SCAN

AKSHARA GROUP

- Akshara Chit Funds Pvt. Ltd.
- Akshara Townships Pvt. Ltd.
- Akshara IT Solutions Pvt. Ltd.
- Akshara Townships India Pvt. Ltd.
- Akshara Insurance Marketing Pvt. Ltd.
- Akshara Health Club Pvt. Ltd.
- Akshara Infra Developers India Pvt. Ltd.
- Akshara Avenues Pvt. Ltd.
- Akshara Samruddhi Nidhi Ltd.

కర్మలు జిల్లా పత్రికొండకు తోచ్చిది కిలోమీటర్ల దూరంలోని ఓ చిన్న ఊరు పండికోన. ఒకప్పుడు ఆంగ్రీయుల హాయాంలో పాలెగాళ్ల పాలించేవాళ్ల. చుట్టూ అడవులు... మధ్యలో కొండలు, గుట్టలును ప్రాంతం. వర్షాలకు మాత్రమే పంటలు పండేవి. నీటి ఎద్దుడి ఎక్కువగా ఉండేది. కొండరు మేకలు, గోరెలు కానుకుంటూ ఒలికేవాళ్ల. అటవీపొంతం మధ్యలో ఊరు ఉంటుంది కాబట్టి చిరుతలు జనావాసాల మధ్యతు వచ్చేవి. ఏళ్ల కొండట ఒక రోజు అడవులో నుంచీ కడుపుతో ఉన్న ఒక చిరుత ఊర్లోని సత్తంలో సేదలీరింది. అక్కడే దాక్కుని పిల్లల్ని కనింది. ఆ చిరుత పిల్లలు శునకాలతో కలిసి సంచరించేవి. అవి పెరిగి పెద్దయ్యాక్. అందులోని ఒక మగ చిరుత, ఆడ శునకంతో కలిసింది. అప్పుడు పుట్టిన పిల్లలే పండికోన శునకాలు అనేది ఇప్పటికే ప్రచారంలో ఉన్న సమాచారం. అయితే అందులో నిజమెంత? అది సాధ్యమేనా? అనే విషయాన్ని వైద్యులు శాస్త్రియంగా నిర్మారించలేదు. అప్పటి నుంచీ 'పండికోన ట్రీడ్ డాగ్గోగా ప్రచారం లచించింది. నలభై ఏళ్ల కొండట అమెరికాకు చెందిన ఒక బృందం ఈ శునకాలను పరిశీలించేందుకు పండికోనకు వచ్చింది. ఇది అరుదైన అంతరించిపోతున్న జాతి అనీ, నీటి సంరక్షణకు అవసరమైన నిధులు ఇస్తామనీ చెప్పారు అమెరికన్లు. అందుకు గ్రామస్తలు ఒప్పుకోలేదు. ఆ తరువాత రక్షణశాఖ అధికారులు, పోలీసులు పండికోన జాగిలాలను తీసుకెళ్డడం మొదలుపెట్టారు. ఆ శునకాలకు శిక్షణచిచి దర్శాప్తునకు వాడుకుంటున్నారు.

పొలాల్లో వ్యవసాయం చేసుకునే వాళ్ల, గోరెల కావర్లు బయటికి పెళ్లక తప్పదు. అయితే వారి దైర్ఘ్యం... స్థయిర్యం... వారి పక్షముండే వేట కుక్కలు. వాటి చూపు చాలా చురుకు... అవి మొరిగాయంటే గుండెలు

రెండూ రెండే...

అంద్రుపుదేశేలో ప్రస్తుతం రెండు రకాలు దేశే కుక్కలున్నాయి. వాటిలో ఒకటి 'పండికోన' కాగా, రెండేది 'జొన్నుంగి'. మొదటి జాతికి చెందినవి పండికోన గ్రామంలో మాత్రమే కనిపిస్తే... 'జొన్నుంగి' జాతి కుక్కలు కృష్ణ, పశీమ గోదావరి సలహాద్దుల్లో ఉన్న కొల్లేటి సరస్వతి పరిసర ప్రాంతాల్లో కనిపిస్తాయి. ఈ రెండు జాతుల ప్రథాన లక్షణం... యజమాని పట్ల విశ్వాసాన్ని ప్రదర్శిస్తూ వేటకు సిద్ధం కావడం. మిగా కుక్కల్లాగా బద్దకంగా ఉండకుండా, ఎప్పుడూ జాగరూకతను ప్రదర్శించడం వీటి ప్రత్యేకత. ప్రమాదంపై విఫూ వేసి. యజమానికి పీర సైనికుల్లా రక్షణాన్స్తాయి. కొత్తవాళ్లను ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టునిప్పువు). ఇంటి దిలాధావుల్లోకి కూడా రాజీవ్వువు. విటేని మధ్యక చేసుకుంటే మాత్రం విశ్వాసాన్ని చాటుకుంటాయి. అడవుల్లో బితికే పెళ్ల జీవులకు పెద్ద భరోసా.

జారిపోతాయంతే! రాత్రిపూట గోరెలు, మేకల్లి ఎత్తుక్కే దొగల్లి, తినెందుకు వచ్చే జంతువుల్లి దగ్గరకు రానివ్వు. అంతకు మించి, విశ్వాసం, విదేయతలో వాటి తర్వాతే ఏ జాగిలాలైనా. యజమానికి రక్షణ కవచంగా, చివరి క్రణం దాకా 'విజయమా వీరస్వర్గమో' అన్న చందంగా శత్రువుతో పోరాడతాయి. ఎదురుగా ఉన్నది చిరుతైనా, పులైనా, మరేదైనా వాటి దాడికి జడుసుకుని తేక ముడవాల్సింది. ఈ పౌరుషం, విశ్వాసాలే పండికోన జాగిలాలను ప్రత్యేకంగా నిలబెట్టాయి. దేని ప్రత్యేకత దానిదే!

విశ్వాసానికి మారుపేరు జాగిలాలు. అందుకే ఆదిమ కాలం నుంచి ఆధునిక యుగం దాకా మనిషి వాటిని మచ్చిక చేసుకుంటునే ఉన్నాడు.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా కొన్ని పండల జాతుల కుక్కలున్నాయి. దేని ప్రత్యేకత దానిదే. కొన్ని జాగిలాలు ఇళ్లలో సందడి చేస్తే, మరికొన్ని యుద్ధక్రోళాల్లో, నేర పరిశోధనల్లో తేడ్డాటును అందిస్తున్నాయి. అయితే కొన్ని ప్రాంతాల్లోని వేటకుక్కలు 'దేశి' ముద్దతో తమ ప్రత్యేకతను చాటుకుంటున్నాయి. కొల్లేటికి చెందిన 'జొన్నుంగి', తమిళనాడుకు చెందిన 'రాజాపాళ్లు' దేశి గ్రామ సింపాల్గే, ఒక

విశిష్టమైన జాతికి చెందినవి పండికోన' జాగిలాలు. ఒక రకంగా ఇవి నాటు శునకాలు అని చెప్పవచ్చు.

దాడులను ఎదుర్కొనేందుకు...

ప్రేక్షణదేవరాయల కాలంలో ఈ జాతి శునకాల పెంపకానికి బీజం పడిందని చరిత్ర చెబుతేంది. అప్పట్లో రాయలనీమలోని కర్మలు జిల్లాలో ఉన్న పత్రికొండ నమీపంలోని పాలెగాళ్ల, దొరలు ఈ కుక్కలను పెంచారు. పండికోన గ్రామంలో అప్పట్లో ఇలాంటి 30 కుటుంబాలు ఉండేవి. ఇప్పుడు నుమారు ఏడుపండలకు ప్రాగా కుటుంబాలు ఉన్నాయి. దాదాపు ఇంచెంటికి ఒక శునకం ఉంటుంది. నీటికి ఎంతో ఆప్యాయంగా చిత్రవిచిత్రమైన పేర్లు కూడా పెట్టుకుంటారు పల్లెవాసులు. 'ఇదిగో ఇందిరమ్మా.... ఉరుకు...' దొంగేడు వస్తున్నాడు చూడు... 'ఉరుకు' అంటే చాలు. దొంగలైటికి అరవకుండా గుడ్డరిమి ఉరుకుతాయి. ఇవి మొరిగే కుక్కలు కాదు. చప్పుడు చేయకుండానే పని కానించేస్తాయి. కొన్ని శునకాలకు రాముడు, భీముడు, రాజు అనే పేర్లు కూడా పెట్టుకున్నారు. రాత్రిపగలు లేదు. ఇంటి నుంచీ పొలానికి, గోరెల కాపలాకు యజమాని బయలుదేరిన వెంటనే, వెనకే వస్తాయివి.

లైతులకు పంట చేతికొచ్చే సమయానికి చుట్టుపక్కల ఉన్న అడవుల్లో నుంచి తరచూ పులులు, చిరుతలు, అడవి పందులు, తేడేశ్శ, జింకలు పొలాల్లో పడి పంటను నాశనం చేయడమేగాక... కొన్నిసార్లు గ్రామస్తులపై దాడి చేసేవి. వాటి భయంతో ఇళ్ల బయటికి వెళ్లాలంటే జడుసుకునేవారు. ఒక్కొసారి ప్రాణాలకు ముప్పు కూడా వాటిల్లేది. ఇక, రాత్రిపు అయితే ఊపిరి చిగబట్టి వెళ్లాల్సింది!. ఎన్నాల్లి... పంట నష్టమే కాచుండా, ప్రాణసప్పం కూడా జరుగుతుండటంతో ఏం చేయాలో పొలుపోలేదు. క్రూరమ్మాలను ఎదుర్కొనేదుకు, వాటి ఆచూకీ కనిపెట్టేందుకు కుక్కలను పెంచాలనే ఆలోచన తల్లింది. అప్పటి పాలెగాళ్ల వాటికి ప్రత్యేకంగా శిక్షణ కూడా ఇప్పించారు. సాధారణ కుక్కలను వేటకుక్కలుగా తీర్చిద్దారు.

చాటింపు వేయగానే...

ఈ ప్రాంతంలో క్రూరమ్మాల దాడులు ప్రతి మించిన సమయంలో దొరలు, పాలెగాళ్ల వేటకు పిలుపునిచేపారు. గ్రామ నడిబోడ్డున ఉన్న కొండాలై తప్పెటుతో చాటింపు వేయగానే. గ్రామస్తులు వేటకు సమయత్తం అయ్యావారు. ఇళ్లలోని ఈటిలు, బరిసలను చేతుబాని గ్రామ నడిబోడ్డుకు చేరుకొనేవారు.

చేతుబాని గ్రామ నడిబోడ్డుకు చేరుకొనేవారు.

ఇళ్లలోని ఈటిలు, బరిసలను చేతుబాని గ్రామ నడిబోడ్డుకు చేరుకొనేవారు.

ఇళ్లలోని

వేటక్కలను ముందుకు పంపించి, వాటి వెనుక వేటకు బయలుదేరేవారు. పొలాలను ద్వండ్యం చేస్తున్న అడవి పందుల దండ్యాలై వేట క్కలు అరుస్తూ దాడిచేసేవి. అవి వెనక్కిపోయేదాకా పోరాదేవి. భయపెట్టేవి. ఈ క్రమంలో కొన్నిసార్లు చిరుతలు కంటపడేవి. క్కలై అవి దాడి చేసినా ఏ మాత్రం వెనక్కి తగ్గకుండా, డైర్యూగా తిరగబడేవి. దాడిలో రక్తమాడినా సరే వట్టువదలకుండా పొరుపంతో పోరాటం సాగించడం పందికోన వేట క్కల ప్రత్యేకత. ఈ దాడుల్లో చాలా జాగిరాలు మరణించాయి. అయినా వాటి పోరాట పటిషు వల్ల చాలాసార్లు చిరుతలు వెనుదిరిగి పారిపోయిన సంఘటనలు అనేకం ఉన్నాయని సానికులు చెబుతారు. “నేను 70వ దశకంలో ఒకసారి వేటకు వెళ్లాను. క్కలు ఒక చిరుతను నిలేశాయి. వెంటనే దానిపై బరిసెలు విసిరాం. చిరుత పడిపోవడంతో మృతి చెందిందని భావించి దగ్గరకు వెళ్లి చూశాను. అదే అదునుగా చిరుత నామై అకస్మాత్తుగా దాడికి దిగి

గాయపరిచింది. వెంటనే గ్రామస్థులు అప్రమత్తమై చిరుతను చంపేయడంతో నేను ప్రోజాలతో బయటపడ్డాను” అని పందికోన గ్రామస్థుడైన బాలరంగ్పు నాయుడు తెలిపారు. అప్పట్లో మృగాల దాడుల్లో గాయపడిన వారికి ప్రత్యేక నాటు శైద్యం అందించేవారు. 1973లో గ్రామానికి విద్యుత్ సేశర్యం పచ్చింది. మరీ పదేళ్కకు రీడ్సు వచ్చాయి. దాంతో క్రూరమ్మగాల బెడద కొంత పరకు తగ్గింది. దాంతో క్రమంగా ఊరి ప్రజలు వేటను మానుకున్నారు.

ఏపీ సాటి రావు..

చూడటానికి వీధి క్కల్లు కనిపించినప్పటికే పందికోన జాగిరాలు కచ్చితంగా విశిష్టమైనవి. వేటక్కలు స్వభావం వీధి సొంతం. శరీరాక్షరి దృఢంగా ఉంటుంది. బక్కలవ్గుగా కనిపిస్తాయి. ఎలాంటి పరిస్థితులనైనా తట్టుకుంటాయి. మెరుగైన కంటి చూపు వీటికుంటుంది. ఎంత దూరంలో ఉన్నా సరే, అడవి జంతువుల్లి పసిగడతాయి. పరుగులో వేగం ఎక్కువ.

విదేశీ జాతుల కన్నా బెస్ట్..

పల్లెల్లో ప్రతి గ్రామానికి ఒక ప్రత్యేకత ఉంటుంది. అదే ఆ గ్రామ అస్త్రిత్వం. పందికోనను చుట్టుపక్కల పది పల్లెల్లో ప్రత్యేకంగా నిలిపింది ఈ జాగిరాలే!.. పదేళ్క క్రితం పందికోన శునకాల గురించి తెలుసుకుని ఆశ్రూపపాయాను. స్థానికంగా వీటికి ఒక అస్క్రీకరమైన చంతు ఉంది. ఎంతో కుతూహాలంతో వీప్పిపై ఒక దాక్కుమెంటలీ చేశాను. నేను సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగిస్తేనా జాగిరాలపై అస్క్రీతో కొంత పలశీధన చేశాను. ‘పైల్డ్ డాగ్స్’ బ్రాండ్ పేరట సాఫ్ట్వేర్ కూడా నిర్వహిస్తున్నా. నా చిన్నతనంలో మొదటిసాలిగా మిత్రుడి ఇంట్లో పందికోన జాగిరాన్ని చూశా. అప్పట్లో ఈ ప్రాంతంలో వందలాది క్కలుయిందేవట. లిజర్యాయర్ వాటాక, స్థానికుల అలవాట్లు మారి వీటి పెంపకం తగ్గింది. దాంతో ఈ దేశీ క్కల సంతతి తగ్గముఖం పట్టింది. పరావరం, ఆపిర పలస్తితులు కూడా కారణమే. అయితే కొండరు గొర్రెల కాపరులు మాత్రం జప్పటికీ వీటిని కన్నబడ్డల్లా పెంచుతున్నారు. గ్రామంలో ఇవి స్వాచ్ఛగా తిరుగుతూ కనిపిస్తాయి. నా దాక్కుమెంటలీ చూసిన వాట్లు... పందికోన జాగిరాల విశిష్టతలు తెలుసుకుని చాలామంచి తీసుకెళ్తున్నారు. విదేశీ జాతి క్కలకు ఇవి ఏ మాత్రం తీసిపోతాయి. అందులోను వీటి తిండి ఖర్చు కూడా తక్కువ.

- కోదండరామిరెడ్డి, ‘పందికోన డాగ్స్’ దాక్కుమెంటలీ రూపకర్త

మరికొంత...

- స్వదేశీ జాతి క్కల్లో విశిష్ట లక్ష్మాలున్న అగ్రజాతిగా పందికోన శునకాలకు జాతీయస్థాయిలో పేరుంది. పోలీసు జాగిరాలకు శైక్షణ ఇచ్చే పోలీసులు చెబుతున్న మాట ఇది.

- నగరాల్లోని పెట్టదాగ్నిను పోటించుకు ఖర్చు తడిసి మొపెడవుతుంది. తక్కువలో తక్కువ నెలకు నాలుగు నుంచి అరువేలు పెచ్చించాల్సి వస్తుంది. పందికోన క్కలకు అంత అవసరం లేదు. సాధారణ తిండి చాలు.

- రోగిసిరోధిక శక్తి ఎక్కువ. వ్యాధులు సాకే అవకాశాలు చాలా తక్కువ.

- ఈ క్కల్లో వీలైనంత స్వాచ్ఛగా తిరగనివ్వాల్సిందే. ఇంట్లో కట్టే ఉండలేవు. స్వాచ్ఛగా తిరగడానికి ఇంటి అవరం వికాలంగా ఉండాలి. వేట స్వభావం ఉన్న ఈ క్కల్లో ఒక బింబి కట్టే ఉండలేవు.

- వీటికి నేవెగేషన్ స్క్రీన్ ఎక్కువ. ఊరికి దూరంగా ఐదు నుంచి పది కిలోమీటర్ల దూరం వటిసేనా... తిరిగి ఊరిని వెతుక్కుటాయి వచ్చేస్తాయిని స్థానికులు చెబుతారు.

- ప్రత్యేక శైక్షణ అవసరం లేదు. యజమాని ఎక్కుడున్నా గుర్తుపట్టేస్తాయి. చాలా తెలివిగా వ్యవహరిస్తాయి.

- నిత్యం మాంసాపారమే పెట్టాలనే నియమం లేదు. పప్పు అన్నం, రొట్టెలు కూడా తింటాయి.

- ఎలాంటి వాతావరణాన్నయినా తట్టుకునే శక్తి వీటికుంది.

- 10-15 ఏళ్ల జీవించే అడక్కలు ఒక్క ఈతలో 4 నుంచి 7 ఏల్లలకు జన్మనిస్తాయి.

- నాటు క్కల కంటే ఎత్తగా, బలిప్పగా కనిపించే వీటిని చూడగానే ఆ తేడాను గుర్తించపచ్చ. మగవి 20-26 అంగుళాల ఎత్తు, అడవి అయితే 19-24 అంగుళాల ఎత్తులో ఉంటాయి.

- పందికోన శునకాల ప్రత్యేకత వాటి కాళ్లు. ఈ ఉఱి పలశీధనాలన్నీ కొండలు, గుట్టలు, ముళ్ల పాదలు, రాళ్ల తీసి నిండి ఉంటాయి. సాధారణ శునకాలు పరిగెడితే కాళ్ల చీరుకుపోతాయి. కాసీ వీటి కాళ్ల వెడల్పుగా, మందంగా, ధృఢంగా ఉంటాయి. అందుకే వేటకు స్థానికులు ఉంటాయి.

అటవీ ప్రాంతంలో ఉన్న ఊరు
కాబ్బి కూరమ్మగాల దాడి సమస్య
ఎక్కువ. వాటి నుంచి
రక్షించుకునేందుకు పూర్వం నుంచి
వేట కార్యక్రమం నిర్వహించేవారు.
ఈ వేటలో గ్రామంలోని కుక్కలు కీలక
పాత్ర పాపిస్తాయి. 20 ఏళ్ల క్రితం
దాకా ఈ వేట కార్యక్రమం సాగేది.
కొండపై తప్పట శబ్దం వినగానే
ఇళ్లలో ఉన్న కుక్కలన్న పరుగెత్తుకొచ్చి
మొలిగేవి. కూరమ్మగాల జాడ
వెదుకుతూ కుక్కలు
ముందు వెళుంటే,
ఉఱటిలు, బలిసెలు
పట్టుకుని వాటి వెనుకే
వేటకు వెళ్లేవాళ్లం.
త్రస్తుతం అడవి
పందులు మాత్రమే
ఉండటంతో
కాలక్రమంలో వేట
మానేశాం.

- మల్లికార్ణన, సానికుడు

పందికోన శునకం దేశవాశ
శునకం. అడవుల్లాంటి ఊళ్లలో
ఉంటాయివి. చాలా గట్టివి. దేనికీ
భయపడవు. పశువులు, గొర్రెల
కాపర్లకు అండగా ఉంటాయి. ఎవరైనా
ఈ కుక్కల కళలోకి కళ్లు పెట్టి
చూడాలంటే భయపడతారు. అంత
చుర్గా చూసాయివి. నేను
చదువుకునే రోజుల్లో 'డాగ్ బ్రీడ్స్ ఆఫ్
ఇండియా' సబ్జెక్ట్లో భాగంగా ఈ
జాతి గులించి తెలుసుకున్నాం. వీచిని
నేరుగా చూశాక మరిన్ని విషయాలు
తెలిశాయి. జాగీలాలు ముఖ్యంగా
డాలీ (ట్రైండీ), పాంటెంగ్, స్టేట్‌ర్స్,
వాచీ (కాపలా) ఇలా పలు రకాలు
ఉంటాయి. పందికోన శునకాలు
సౌర్యీ, విభాగానికి చెందినవని
చెప్పాచ్చు. రేసుల కోసం, వేట కోసం
బాగా ఉపయోగపడతాయి. దీనికి
గుండె దైర్యం ఎంత ఎక్కువంటే... పెద్ద
పులికి ఎదురొడ్డి పాశిరాదగలదు.
ఇమాత్రం భయపడదు.

- డా.శ్యామ్ ప్రసాద్,
పశు వైద్యులు

చురుకుగా కదులుతూ ప్రత్యర్థులను
కట్టడి చేస్తాయి. నాటు కుక్కల కంటే
ఎత్తగా, బలిప్పంగా కనిపించే వీటి
సామర్థం విదేశీ జాతికుక్కలైన
డాబర్మన్, అల్ఫోన్స్, జర్జ్ న్ పవర్,
లాబుడార్కు దీటుగా ఉంటుందని పోలీసు
జాగిలాలకు శిక్షణ ఇచ్చేవారు కూడా
అంగీకరిస్తున్నారు. అందుకే పోలీసు జాగిలాలుగా
కూడా ఉపయోగించడానికి ప్రయత్నాలు
జరుగుతున్నాయి. '1988లో పత్రికిండలో నీపగా
పనిచేస్తున్నప్పుడు ఈ జాతి కుక్కల గురించి
తెలుసుకుని ఇంటికి తెప్పించుకున్నాను. వాటి
పోరుషం, విశ్వాసం మరే కుక్కలకు ఉండదు.
అందుకే అప్పటి నుంచి మా ఇంట్లో వాటిని
పెంచుతున్నాం. ఇంటిలో పెంచుతున్నాడు. వాటిని
ప్రాదరాబాదీలోని తన పామ్పొన్కు ఒక కుక్క
పీల్లను లీసుకెల్లి పెంచుతున్నాడు. నా
స్నేహితులకు కూడా ఇక్కడి నుంచి పందికోన
కుక్కలను పంపించా. వీటిని చిన్నప్పుడే
తెచ్చుకోవాలి. పెద్దయ్యాక పెంచడం కష్టం.
ఒకసారి విశ్వసిస్తే బాగా కలిసిపోతాయి"
అన్నారు రిటైర్ డీస్ చంద్రశేఖర్. ఆయన లాగే
చాలామంది పోలీసు అధికారులు పందికోన
కుక్కలను తమ ఇళ్లలో పెంచుకోవడం విశేషం.
ఉచితంగా ఇస్తారు...

1970 ప్రాంతంలో 300క ఔగా పందికోన
జాతి కుక్కలుండేవి. రాను రాను అడవులు
తగిపోవడం, రవాణా సౌకర్యాలు పెరగడంతో
పందికోనలో త్రమక్రమంగా కుక్కల పెంపకం
తగిపోతేంది. ప్రస్తుతం గొర్రెల కాపరులు
మాత్రమే వీటిని పెంచుతున్నారు. అయితే దైర్య
సాహసాలకు పేరుగాంచిన ఈ దేశీ కుక్కల
గురించి తెలుసుకున్నప్పుడు నుంచి కుక్కలను
లీసుకెళ్లేందుకు ఇష్టపడుతున్నారు.
గ్రామస్తులు అలాంచివారికి
ఉచితంగానే కుక్కలిల్లను

ఇస్తారు. బెంగళూరు, హైదరాబాద్,
ముంబాయి, డిలీ నగరాల నుంచి కూడా
వచ్చి కుక్కలిలను లీసుకెళ్లారని గ్రామస్తులు
చెబుతున్నారు. వారి ద్వారా ఈ కుక్కలు
విదేశాలకు చేరిన ఉదంతాలు కూడా అనేకం
ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం ఊర్లలో వ్యవసాయం
చేస్తున్న కొంతమంది తమ గ్రామానికి
ఇంతటి పేరు ప్రణ్ణాతులు తెస్తున్న ఈ
జాతి కుక్కలను ముందుతరాలకు
అందించాలనే ఉద్దేశంతో పెంచుతున్నారు.
“వివిధ కారణాలలో గ్రామంలో చాలామంది
పట్టణాలకు వలసపోయారు. మిగిలినవారు
కూడా కుక్కల పెంపకం మానేసినా, మాతో
పాటు మరో ఐదు కుటుంబాల వారు మాత్రమే
వీటిని పెంచుతున్నాం. ఈ దేశీయ శునకాలకు
ప్రభుత్వం ప్రత్యేక గుర్తింపు ఇస్తే బాగుంటుంది”
అని పందికోన గ్రామస్తునైన ఆదినారాయణ
అంటున్నారు. ఇదే ఊరికి చెందిన
రామానాయుడు మాట్లాడుతూ ‘అనరీ
శునకాలకు ఎంత చరిత్ర ఉండే కూడా మాకు
తెలీదు. కొన్నితరాల పాటు ఈజాతి మా
జీవితాల్లో భాగం అయ్యాంది. వీటికున్న ప్రత్యేకత
వల్లే మా ఊరికి పేరిచ్చింది...’ అన్నాడు. అప్పటి
డిలీ నుంచి డిస్ట్రిబ్యూపర్ చానల్ ప్రతినిధులు కూడా
పందికోనకు వచ్చి... కొన్ని దృశ్యాలను
చిత్రీకరించారు. అమెరికా నుంచి వచ్చిన
ప్రతినిధులు అయితే ఒక రాత్రి ఆ ఊరి
పొలాల్లోనే జాగారం చేశారు. అదే సమయంలో
ఆ పొలం దైతు పక్కనే ఒక శునకం కూర్చుని
కాపలా కాస్ట్రోండప్పుడు. సరిగ్గా అదే రాత్రి అడవి
పంది వచ్చింది. అప్పుడు ఆ శునకం ఒక్క
దూకుదూకి ఆ అడవిపందిని చంపేసింది. ఆ
దృశ్యం చూసిన అమెరికన్లు ఆశ్చర్యపోయారు.
పందికోన శునకం ప్రత్యేకత ఏంటో కళ్లారా
చూశారు.. అంటూ ఆ గ్రామస్తులు పేర్కొన్నారు.
ఇలాంటి ఎన్నో కదలు పందికోన శునకాల
చుట్టూ అల్లుకుని ఉన్నాయి.

నిజమే... ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రనీది చెందిన
రఘున్ రోడ్సిపిస్ రిడ్జ్ పెర్స్ లాగా, పైబీరియ్ న్
హాన్స్ లాగా, పరిష్ హోల్స్ హాండ్ లాగా,
అమెరికన్ పిట్సుల్ పెరియర్ లాగా, టర్స్
కెంగల్ లాగా, అర్ట్రోంట్ నే డోగ్ లాగా మనకూ
ఉండోక ‘పందికోన’... పక్క దేశీ బ్రాండ్.
తిరుగులేని శునకం. పొరుషానికి, విశ్వాసానికి

‘బ్రాండ్ గా నిలుస్తున్న ఈ దేశీ
శునకాల కీర్తి, మేటి కుక్కలలో
పోటీపడుతూ ప్రపంచవ్యాప్తం
అవుండంబో గోవే కదా.

- మధుసూదన
ఘుట్టుమనేని,
కర్నూలు

కిట్టిలం రాళ్లు మందులతసే పాఠాయి

కిట్టిలం రాళ్లు అనగానే ఆపరేషన్ ఒక్కటే మార్గం అని చాలా మంది భావిస్తుంటారు. నిజానికి ఆపరేషన్ చేసి రాళ్లు తీసివేసినా మళ్లీ తయారవుతూనే ఉంటాయి. అందుకే రాళ్లు వాటంతట అవే పడిపోయేలా చేయడమే కాకుండా రాళ్లు తయారయ్యే శరీరగుణాన్ని మార్చే హోమియో చికిత్సను ఎంచుకోవడం ఉత్తమం.

కిట్టిలం రాళ్లు ఏర్పడటానికి తీసుకునే ఆహారం, శరీరతప్పం వంటివి కారణమవుతుంటాయి. ఇవి మూత్రపీండాల్లో గానీ, మూత్రానొకాల్లో గానీ ఏర్పడశాయి. ఒకసారి కిట్టి స్నోన్ ఏర్పడితే భవిష్యత్తులో మళ్లీ మళ్లీ రావడానికి అవకాశాలుంటాయి. ఒకటి కంటే ఎక్కువ స్నోన్ ఏర్పడినపుడు కూడా సమస్య పునారావృతమయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. కిట్టిలం రాళ్లు చిన్నగా ఉన్నపుడు ఎటువంటి లక్షణాలు కనిపించకపోవచ్చు. కొంచెం పైజు పెరిగినపుడు తీవ్రమైన నడునొప్పి, కడుపునొప్పి, మూత్రంలో రక్తం వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. కిట్టి స్నోన్ పైజు పెరిగినపుడు వాంతులు వికారం కూర్చున్నా పడుకున్నా నొప్పి తగ్గిపోవడం వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. మూత్రంలో మంట చలి జ్వరం కూడా ఉంటుంది.

Dr. K Ravikirane
M.D., M.Sc (Psych), P.G (virology) LONDON
గోల్డ్ మెడల్ ఫర్ ఎక్సెప్స్ ఇం మెడిసిన్
మాస్టర్స్, హోమియోపథి
అమీర్ పీట్, కూకట్ వెల్చి, డిలీసుఫ్ సగ్రె, సికింద్రాబాద్,
విజయవాడ, కర్నూలు, వికాభవపుం, తిరుపతి
పాశ్కోండ, రాజమండ్రి, గుంటూరు
ఫోన్ : 7842 108 108, 040-48106108

శ్రీంగార సమస్యలకు పరోసువియోలీస్ మందులున్నాయా?

నాకు పెళ్లయి మూడేళ్లపుతోంది. నా సమస్య ఏమిటంటే శృంగారంలో పాల్గొన్నపుడు త్వరగా వీర్యఫలనం అపుతోంది. దీనిపల్ల నా భార్యను సంతృప్తి పరచలేకపోతున్నాము. దీనిపల్ల మా మధ్యగొడవల వస్తున్నాయి. నా సమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుందా? నా దాంపత్య జీవితం గాదిలో పడే మార్గం సూచించండి.

- సురేష్, వికారాబాద్

శీప్రుస్టలనం చాలా సున్నితమైన అంశం. ఇది మానసికంగా ఎంతో భయాన్ని కలగజేస్తుంది. కానీ ఇది వ్యాధి కాదు. ఈ సమస్యతో చాలా మంది బాధపడుతున్నారు. వైవాహిక జీవితం సంతృప్తికరంగా లేదని అనే వారి సంఖ్య ఈ మధ్యకాలంలో ఎక్కువయింది. దీనికి ముఖ్య కారణాలు భయం, అందోళన, తొందరగా చేయాలనే తపన, సెక్స్ సరిగ్గా చేయగలనో లేదో అనే భయం, దయాబెట్స్, డైరాయిడ్, ఒచ్చేసిటి లాంబి సమస్యలు, కొన్ని రకాల మందులు వాడటం వల్ల ఈ సమస్యలు రావడానికి అస్యారం ఉంటుంది. హోమియో మందులతో శృంగార జీవితం మరింత అనందమయం చేసుకోవచ్చు. అంగస్తంభన సమస్య, శీప్రుస్టలనం లాంబి సమస్యలు సరియైన హోమియో వైద్యుని పర్యవేక్షణలో చికిత్స తీసుకుంటే ఇట్టే తొలగిపోతాయి.

మైరేన్ తలనొప్పి తగ్గే మార్గం లేదా?

తలనొప్పితో బాధపడుతున్న ఓ యువతి మా క్లినిక్కు వచ్చింది. సమస్య ఏంటే అంటే ఇలా చెప్పుకొచ్చింది. తలనొప్పి ఒకమైపే ఉంటుంది. ఏదైనా పని చేస్తున్నపుడు తలనొప్పి మరింత తీవ్రమయింది. తీవ్రమైన తల నొప్పి వల్ల ఏ పసీ చేసుకోలేకపోతున్నాము. వికారం, వాంతి వచ్చిన ట్యూగా అనిపిస్తుంది. వెలుతురు చూడలేకపోతాము. శబ్దాలు వినిటేను అని చెప్పుకొచ్చిది. ఆమె చెప్పిన లక్షణాలన్నీ విన్న తరువాత మైగ్రెన్ తలనొప్పి అని కన్ఫర్స్ అయింది. తగ్గిపోతుంది మరేం ఘరవాలేదని చెప్పి మందులు రాసిచ్చాము. మైగ్రెన్ సమస్యకు ఇతర చికిత్స విధానాల్లో పరిష్కారం లేదనే చెప్పవచ్చు. ఇతర చికిత్సల్లో లక్షణాలు తగ్గించేందుకు చికిత్స ఇస్తారే తప్ప మూల కారణాన్ని తొలగించేలా చికిత్స ఉండదు. కానీ హోమియో చికిత్స అలా కాదు. మూలకారణాన్ని తొలగిస్తుంది. మైగ్రెన్ కారణమయిందున్న నరాలను సాధారణ స్థితికి తీసుకువస్తుంది. కెమికర్స్ విదుదలను అడ్డుకుంటుంది. ఘలితంగా మైగ్రెన్ సమస్య శాశ్వతంగా తగ్గిపోతుంది. సమస్య మళ్లీ పునర్వృతం కావడం అంటూ ఉండదు. ఈ చికిత్సలో ఎలాంటి సైడ్ ఎఫెక్ట్ కూడా ఉండవు.

మా స్పెషాలిటీలు

- ★ హెపటైటిస్ B,C ★ హెర్పిస్ ★ హెచ్చెపివి ★ అలల్
- ★ సైనసైటిస్ ★ మైరేన్ ★ పైల్స్ ★ ఫిషర్
- ★ ఫిస్టులా ★ సెషండిలైటిస్ ★ సాలియసిన్
- ★ ఫార్మార్ ★ నడుము నొప్పి ★ మేడ నొప్పి
- ★ సంతానం ★ సైనసైటిస్ ★ ఆస్తమా ★ డెంగ్యూ
- ★ చికున్గున్యు మొమా వాబేకి హోమియో చికిత్స

హెచ్చెపి సోకితే ఆ వైరన్ను పూర్తిగా తొలగించే మందులు లేవు. అయితే వైరన్ను నియంత్రించే మందులు ఉన్నాయి. అంటే వైరన్ అతి తక్కువ స్థాయిలో ఉండేలా చేయడం ద్వారా అరోగ్యపంతమైన జీవనం గడించు. ఇక హెచ్చెపి ఉన్న వారిలో హెర్పిన్ ఉండే అవకాశాలుంటాయి. రోగినీరోధక శక్తి తగ్గినపుడల్లూ ఇది బాధపెడుతుంది. ఈ వైరన్ను హోమియో మందులతో కట్టడి చేయవచ్చు. హెచ్చెపి, హెర్పిన్తో బాధపడుతూ మా క్లినిక్కు వచ్చిన ఒక వ్యక్తి కేన్ స్ట్రడ్ ఇది. చికిత్స అనంతరం ఆయనలో వచ్చిన మార్పులు ఇవి-

చికిత్స తరువాత: హెచ్చెపి సోకిన వారిలో చిన్న వాతావరణ మార్పులకే జలుబు చేయడం, జ్యూరం రావడం, టీటి సోకడం, విరేచనాలు కావడం జరుగుతుంది. అంటే రోగినీరోధక వ్యవస్థ బలహీన పడితే వ్యాధులు వచ్చిపడతాయి. బలంగా ఉంటే హెచ్చెపి ఏమీ చేయలేదు. సరిగ్గా హోమియో చికిత్స రోగినీరోధక వ్యవస్థను శక్తి వంతం చేయడంపైనే దృష్టి పెడుతుంది. అతనికి పరీక్ష చేయస్తే సీడీ కణాల సంఖ్య 280 ఉంది. భయపడాల్చిన పనిలేదని వెంటనే చికిత్స ప్రారంభించామని చెప్పి మందులు రాశా. ఒక నెల రోజులు మందులు వాడి మళ్లీ కనిపించమన్నాడు. నెల రోజుల్లో అతనిలో చాలా మార్పొచ్చింది. ఆకలి పెరిగిందన్నాడు, నీరసం తగ్గిందన్నాడు. మళ్లీ జీవితంపై నాకు ఆశ్చర్యపడుతున్నాయి. మరో నెల రోజుల పాటు మందులు వాడమని సూచించా. ఆ తరువాత మరోసారి సీడీ 4 కౌంట పరీక్ష చేయస్తే 580 వచ్చింది. హెర్పిన్ లక్షణాలు పూర్తిగా తగ్గిపోయాయి. మళ్లీ హెర్పిన్ తిరగబెట్టలేదు.

సైకిల్పై పాలక్యాన్న వేసుకుని...

లక్ష్యం... కష్టం... పాలునీళ్లలు
కలిసిపోయినట్లు పనిచేస్తే
తిరుగేముంది? పొద్దున్నే
సైకిల్పై పాలక్యాన్న వేసుకుని ...
డురూరా తిరిగి... పాలు
నేకరించి 'రెడ్ కా డెయిరీ' కి
డుపిరిపోశాడు నారాయణ
మజుందార్. దాంతో ఆయన
జీవితాన్ని పాలు, పెరుగు, వెన్న,
నెఱ్యు తిన్నంత రుచిగా
మార్పుకున్నారు...

1973, పూలియా గ్రామం, వశ్రమ బెంగాల్
“ఎమయ్యా సెగట్టి ఎప్పుడూ ఎదవ
కొచ్చోపెనో? ఊర్లో బాగ్గులు
తెలుసుకోవద్దు? ఎవరిదా పొలం ... బంగారు
తిపాచీ పరిచినట్లు లేదూ..” అన్నాడు ఆ ఊరి
ప్రెసిడెంటు పూర్ణందు.

‘చిత్తం... ఇది ఆ బిమలెందు గాడి పొలం
అయ్యా. పెళ్ళిదు కొచ్చిన కూతురి పెళ్ళి
తలపెళ్లిన ఏడాది... భూమాత కరుణించి
అధిక దిగుబడిని ఇప్పుడం సహజం
కడటయ్యా” పెళ్ళికి భూమిని అమ్మేస్తున్నాడని
భోగట్టా. మన ఖాతాలో కలిపేసుకుంటే
పోలా?”

వశ్రమ బెంగాల్లోని పూలియా పల్లిటూరు.
1958 జూలైలో నారాయణ పుట్టడన్న
సంతోషానికి మించి బిడ్డ పోషణ కేసం
చూలుతే ఉన్న గేదెను అమ్ముకుంటున్నందుకు
బాధపడ్డాడు బిమలెందు మజుందార్. ఉన్న
ఎకరం పొలంలో సంసార సాగాన్ని
ఈదాలంటే రేజారేజాకీ గగనమే! పిల్లలతో
సమానంగా బరువులూ పెరిగాయి. బాధ్యతలు
మౌనేకొర్దీ అప్పులు ఎక్కువయ్యాయి. ఒక
పూట తన పొలంలో, మిగిలిన సమయం
రైల్యేస్ట్స్ పన్లో కూలిగా, పెద కామందు గారి
బలెలు మేపడం, ప్రెసిడెంటుగారి పశువుల
పాకను పుట్టపరచడం వంటి చిన్నాచితక
పనులు చేసేవాడు. కొడుకు పుట్టిన తరువాత
భూస్వామి కల్లంలో రాత్రుక్క కాపలా

పడుకోవడానికి ఒప్పుందం
కుదురుకున్నాడు. నారాయణ్ కు
బక అర్చా, ఒక చెరి. అలి
పొదుపుగా ఇంటిని నెట్టుకుంటూ
పచ్చేది అతని తల్లి బాసంలి
మజుందార్. భార్యాబర్లు పసులతే
పడుకున్నా పిల్లల కదుపు కాలకుండా
చూసుకునేవారు.

పాలాన్ని అమ్మేసి..

సొంతూర్లోని ప్రభుత్వ పారకాలలో ఇంటర్
వరకు లాక్స్ చ్యాప్చరు నారాయణ్. అక్కకి పెళ్ళి
కుదిరింది. పెళ్ళి ఖర్చులకు కొంత భూమిని
అమ్ముక తప్పలేదు. “తాతల కాలం నాటి నుంచీ
పసున్న పొలం మనది.. సగం అమ్మేస్తే
రేప్పొయ్యున పిల్లలకు తిండి ఎలా పెట్టేది?”
అంటూ రాగాలు తీసింది నాయనమ్మి. పెళ్ళి
కేసం అప్పు చేస్తే.. వడ్డీలు కట్టడానికి మొత్తం
పాలాన్ని అమ్ముటి పసుంది అన్నాడు
నారాయణ్ తండ్రి. ఉన్న ఎకరంలో ఆ ఊరి
మోతుబరికి అర ఎకరం అమ్ముక తప్పలేదు.
కూతురికి పెళ్ళి చేశాడు. పొలం అమ్మేశాక
ఇంటి పరిస్థితి మరీ అద్వాన్సంగా మారింది.
కూరలు కూడా కొనలేని ధీనస్థితి. ఉల్లిపాయ,
మిరపకాయలను నంజాకుని తిన్నారు కొన్నాళ్ల.
ములుపు తిప్పిన సలహా..

నారాయణ్ ను పట్టుంలోని రణమాట
కాలేజీలో బీఎస్ చేర్పించాడు తండ్రి. తెమిస్తే
సబ్బట్టు అంటే గుండెల్లో దడ పుట్టేది.
తండ్రి చెమబోట్టి సంపాదించిన
పైసాపైసాతో ఫీజుకట్టి దిగ్రీలో
చేర్పించాడు. ఇప్పు లేని చదువును
కొనసాగించాలా? ఇంతటితో ఆపేసి
వేరే పని చూసుకోవాలా?
సందిగ్గంలో పడ్డాడు నారాయణ్.
గ్రామంలో ఎవరికి ఏ సమస్య
పచ్చినా సలహా కేసం ఆ ఊరి
పశునంపర్చక శాఖ అధికారి పడ్డకు
పెళ్ళివాళ్లు. ఒక రేజా ఆయన దగ్గరికి
పెళ్ళి గోడును వెళ్ళబోసుకున్నాడు
నారాయణ్. బీఎస్ చదివినా తగిన
ఉద్యోగం పసుందన్న భరేసా లేదు
కాబట్టి పాచిపరిశుభుకు సంబంధించిన కోర్సు
చేయమని ప్రోత్స్థించాడు ఆ అధికారి.
1970లో భారతదేశ జాతీయ పాల అభివృద్ధి
బోర్డు ఆధ్యార్యుంలో ఆపరేషన్ ఫ్లూ పేరిట స్వేత
విష్పవం ప్రారంభమైంది మన దేశం
ప్రవంచంలోనే అలిపెద్ద పాల ఉత్తర్వుల్లిదారుగా
మారబోలోంది కాబట్టి ఆ రంగంలో ఏదో ఒక
ఉపాధి లభిస్తుందని నారాయణ్ భరేసా
కల్పించాడాయన. అతను చెప్పిన సలహా ఆవ

పాలంత శ్రేష్ఠమైనదిగా తేచింది. గ్లాన్ పాల
తాగినంత సంతృప్తి కలిగింది.
తక్కువ జీతంతో..

హర్యానాలోని కర్నూల్ పాడి పరిశుభు
పెట్టింది పేరు. అనేక పాడి క్రైతాలు,
సాహివాల్ జాతి ఆపలు, ముగ్రా జాతి
గెదెలకు కూడా ప్రసిద్ధి. అక్కడున్న నేపసర్
డెయిరీ ఇనిస్టిట్యూట్లో డెయిరీ పొన్లాజీ
కోర్సు (బీటికి)లో నారాయణ్ ప్రవేశం
లచించింది. కానీ పేజు పడకొండు వేలు.
1975లో ఆ మొత్తం పదిలక్కలకు సమానం.
కూతురు పెళ్ళి చేసి గుండెల మీద కుంపబి
దించేసుకోగానే కొడుకు చదువు తల మీద
భారమైంది. అయినా తండ్రి వెనకాడలేదు.
కొడుకు ప్రయోజకడైతే చాలని భావించి ఉన్న
అర ఎకరం పాలాన్ని అమ్మేసి నారాయణ్ ను
కర్నూల్ పంపిచాడు తండ్రి. ఇంటి నుంచీ
తిమ్మకున్న స్వల్ప మొత్తం కాలేజీలోకి చేరగానే
అయిపోయింది. నారాయణ్ చేతిలో చిల్లిగప్ప
లేదు. ప్యాకెట్ మనీ కేసం ఏదో ఒక పని
చేయాలనుకున్నాడు. ఒక పాల బూక్లో పని
దీరికింది. పొద్దున్నే దుకాణం తెరచి, రాత్రి
పొద్దుపోయే వరకు పాలను అమ్ముడం అతని
విధి. నెలకు తొంట్రె రూపాయల జీతం.
రేజావార్ ఖర్చులకు ఇక ఇబ్బంది లేదు.
లపకాశాల పెల్లువ..

జీవితం కష్టాలమయం అయినప్పుడు కాలం
కూడా భారంగా సాగుతుంది.
నాలుగేళ్ల నాలుగు యుగాలుగా
గడిచిపోయాయి. చెల్లి పెళ్ళి
జరగడం, కర్నూల్ నారాయణ్
చదువు పూర్వవడం ఒకేసారి
జరిగాయి. చదువు ముగియగానే
కలకత్తాలో క్యాలిటీ ఎన్స్‌ల్మె
సంసలో ఉద్యోగం వచ్చింది.
1979లో ఆరోందల జీతం అంటే
మహాప్రసాదం అనుకోవచ్చ.
కొంత అనుబంధం సంపాదించాక
ఉత్తర బెంగాల్లోని సిలిగురిలో
హిమాలయం మిల్గే

నారాయణ్
మజుందార్,
రెడ్ కా డెయిరీ ప్రైవేట్
విమిపెడ్ వ్యవస్థాపకులు

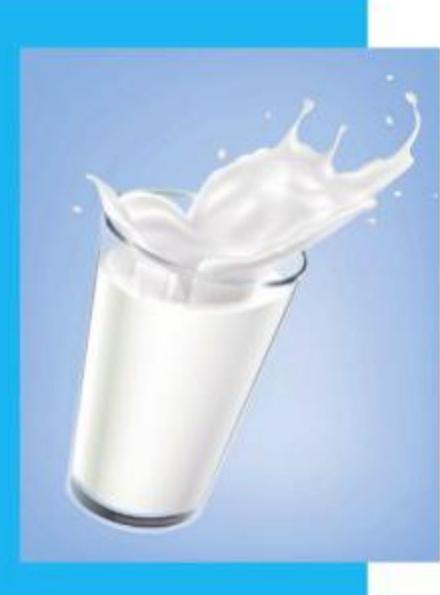
ప్రాద్వాసర్ యూనియన్ వాటు డైర్ పాం పెదుతున్నారని తెలిసి దరబాసు చేశాడు. ఒక ఏడాది పనిచేశాడక్కడ. డిలీ కేంద్రంగా ఉన్న మదర్డిలీ సంస్థలో క్యాలిటీ కంట్రోల్ అఫీసర్గా ఉద్యోగం వచ్చింది. జీతం రూ.1300. ఊర్లో తండ్రి చేసిన అప్పుల్ని తీర్చే సామర్థ్యం వచ్చింది. కాకాలి మజందార్లో నారాయణ్ కు పెళ్ళి అయ్యింది. కొడుకు నందన్ పుట్టాడు. నందనపనంలా సాగిపోయాంది జీతం. ఐదేళ్ళ గిరున తిరిగాయి. సీనియర్ డిక్టికర్ సూపరింటెండెంట్ హోదా వచ్చింది. జీతం మూడువేలు అయ్యింది. డెన్యూర్న్ కు చెందిన ప్రముఖ డేనివ్ డెయిరీ తమ వ్యాపారాన్ని దుబాయికి విస్తరించింది. ఆ సంస్థలో ఉద్యోగం వెతుక్కుంటూ వచ్చింది. 1995లో ఇర్వై వేల జీతం వస్తుంటే ఎవరు వదులుకుంటారు? దుబాయికి వెళ్లి ఉద్యోగంలో చేరాడు. ఆరు నెలలు బాగానే గడిచింది. కుటుంబంపైన బెంగ ఎర్కింది. ఎంత ప్రయత్నించినా భార్య కొడుక్కి వీసా రాలేదు. వారికంటే దబ్బు, హోదాలు ఎక్కువ కాదనుకున్నాడు. దుబాయిలో ఉద్యోగం మానెనీ కలకత్తాకు వచ్చి, మళ్ళీ మదర్ డైరీలో చేరాడు. మరో ఐచ్చు అక్కడ ప్రస్తావం కొనసాగింది. 1996లో ధాకర్ డెయిరీ ప్రాట్క్ అనే సంస్థలో జనరల్ మేనేజర్గా వచ్చిన అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని అక్కడికి మారిపోయాడు. రెడ్ కొ మల్టీడెయిలీ నెలకొర్చి...

సీలి నిజాయిలతో పనిచేసే నారాయణ్ తక్కువ కాలంలోనే యాజమాన్యం మెప్పు పోదాడు. జీతం నెలకు రూ.50 వేలు. దబ్బుకు లోటు లేదు. జీవితం హాయిగానే గడిచిపోతేంది. అయితే అతని మనసులో సొంతంగా ఏదైనా చేయాలి? అనే ఆలోచన పట్టింది. తన పనిచేస్తున్న సంస్థ యజమాని కూడా నారాయణ్ ను వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించాడు. ఉద్యోగంలో ఉంటునే సొంతంగా పాల వ్యాపారం చేసుకునేడుకు అనుమతించాడాయన. దాంతే నారాయణ్ వేటవజామునే సైకిల్లో దగ్గర్లో ఉన్న పర్టెలకు వెళ్లి పాలను సేకరించి. తన పనిచేస్తున్న ధాకర్ డెయిరీకి అమ్మేవాడు. అతని అంకితభావాన్ని చూసి కొందరు మెచ్చుకుంటే, మరికొందరు అంత పెద్ద ఉద్యోగం చేస్తూ సైకిల్లైన ఊరూరా తిరగడం ఏంటి? అని ఎగలాళి చేశారు. ఈ మాటలేవీ అతను పట్టించుకేలేదు. తన పని తనదే. చేసే పనిమీద త్రధ్మ, నమ్ముకున్న పనిపై గౌరవం

- భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో కీలకమైన పాది పరిత్రమ ఎనిమిది కోట్ల రూమీ఩ి కుటుంబాలకు జీవనోపాధిని కల్పిస్తోంది.
- ఏఱా మన దేశంలో 186 మరియన్ టున్నల పాల ఉత్సత్తు జరుగుతోంది.
- ప్రపంచం మొత్తం పాల ఉత్పత్తిలో దాదాపు పాలు వంతు పాలు కామధేనువులాంటి భారతదేశంలో ఉత్పత్తి అప్పతున్నాయి. 1970లో శ్రేష్ఠ విష్లాఘికి ముందు పాల దబ్బులను దిగుమతి చేసుకున్న మన దేశం... ఇప్పుడు పాల ఉత్పత్తిలో ప్రపంచంలో తొలి స్థానం సాధించిందంటే అది గ్రామాల గొప్పదనమే.
- పాల ఉత్పత్తిలో ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్, అంధ్రప్రదేశ్, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు ముందు పరుసులో ఉన్నాయి.

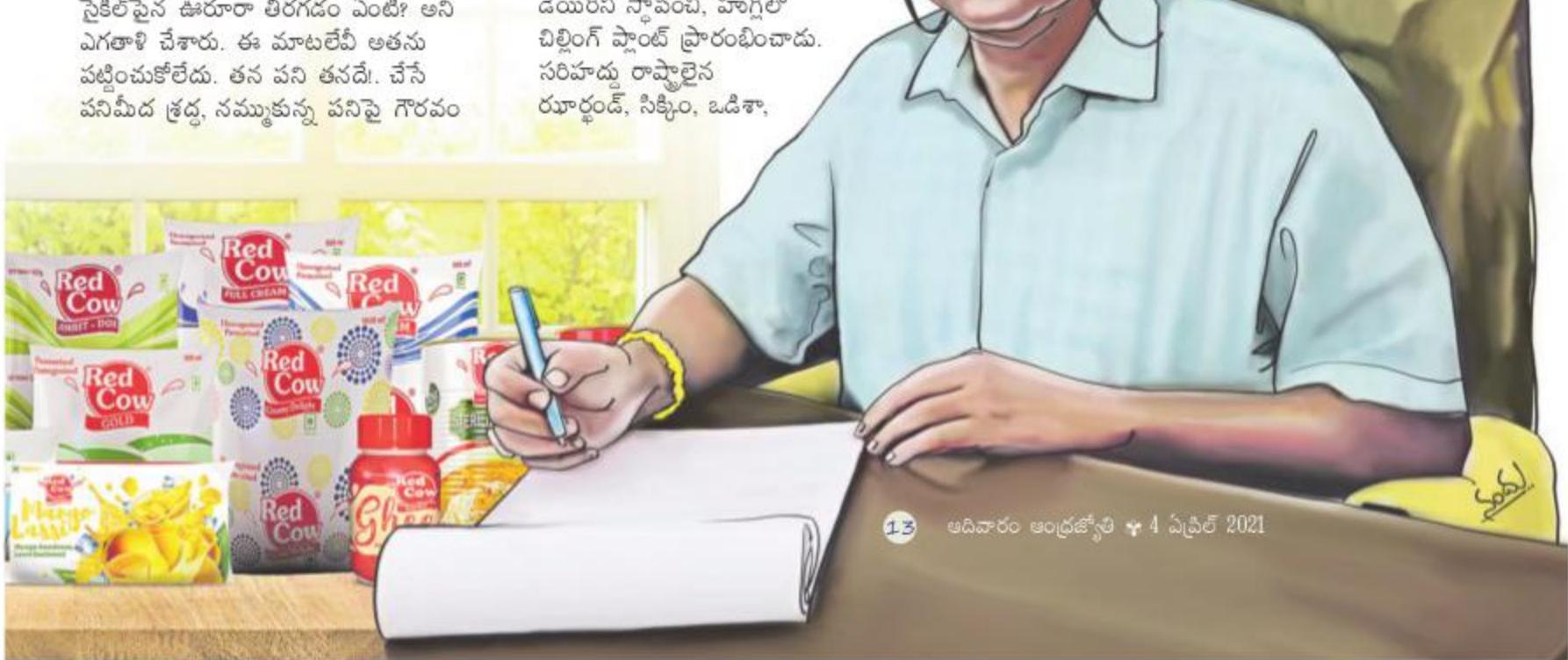
ఉంటే చాలని నమ్మే తత్త్వం. వారం తిరక్కుండానే రోజుకు ఐదొందల లీటర్ల పాలను సేకరించాడు. ముసురు ముంచుకిచ్చినా, వాగులు పొంగినా తన పాలనేకరణ మాత్రం ఆపలేదు. గతుకుల రోడ్లు సైకిల్ పంక్కర్ అయినా సరే, పాలక్కున్న తగిలించుకుని కిలోమీటర్ల దూరం తేసుకుంటూ వెళ్ళేవాడు. ఎంత కప్పుపైనా వదల్లేదు. రెండేళ్ల కప్పుపడితే కానీ లాభాలు రాలేదు. ఆ సంస్థలో పనిచేస్తూనే అపారస్యున అనుభవం, డెయిరీ నిర్వహణలో మెళకువలను సంపాదించాడు. అలా పదేళ్ల పనిచేశాక రెడ్ కొ మిల్క్ అనే డెయిరీని సాపించి, హగ్గీలో చిల్చింగ్ ప్లాంట్ ప్రారంభించాడు. సరిహద్దు రాష్ట్రాలైన రూథాఫండ్, సిక్కిం, ఒడిశా,

అసౌర్లక పాలను సరపరా చేసేవాడు. సౌంత డెయిరీ పారం పెళ్లినా పదేళ్లపాటు ధాకర్ సంస్థకు సలహాదారునిగా పనిచేశాడు. రెడ్ కొ డెయిరీకి ప్రస్తుతం 12 మిల్క్ చిల్చింగ్ ప్లాంట్లు ఉన్నాయి. రోజుకు లక్షస్సర లీటర్ల పాలను సేకరించే స్థాయికి చేరింది సంస్థ. పాలను ప్లాటెట్ల రూపంలో విక్రయిస్తోంది. కోల్కతా డెయిరీ ప్రాట్క్ బ్లైవేట్ లిమిటెడ్ అనే సంస్థను కొనుగోలు చేసి.. నెయ్య, పెరుగు, వెన్న పసీర్, రసగుల్లా, ఇస్ట్రీమ్, లన్స్ వంటి వివిధ రకాల పాల ఉత్పత్తులను తయారుచేసి మార్కెట్ చేస్తోంది. 2012లో ఎంబీఎ పూర్తి చేసిన కొడుకు చేదేదుగు ఉంటున్నాడు. కోడలు ఊర్ధ్వాశ కూడా మామగారి వ్యాపారంలో కీలక బాధ్యతలు చేపడుతోంది. ఆరుగురు ఉద్యోగులతో మొదలైన నారాయణ్ ప్రయాణ నేడు మూడు వందల కోట్ల టర్బైపర్తో ఐదొందల మంది ఉద్యోగులు, 250 డిస్ట్రిబ్యూటర్లతో పాలపుంతలా ప్రకాశిస్తోంది.

- సునీల్ ధవళ,
97417 47700

నీయావీ, ద ధర్త్ అంపై
మీడియా అండ్ అనలిటిక్స్

ఉగాది పుచ్చడి

“అబ్బాదే నింపకునుమం శర్వరామ్య ఘృతైర్యతమ్
భక్తితం పూర్వయామేతు తద్వర్త సాఖ్య దాయకమ్”

(దర్శనిందు)

“నంపత్తురం మొదటి రోజు ప్రాద్యున్నే వేవహూవు, పంచదార, చింతపండు, నెయ్యి కలిపిన ప్రసాదాన్ని తింటి ఆ ఏడాదంతా సౌఖ్యదాయకంగా ఉంటుంది” అంటుంది ఈ ఆరోక్తి. పొద్దున్నే తలంటుకుని, కొత్త సంపత్తురం అంతా ఫథం కలగాలని ప్రార్థించుకుని, పరగదుషున ఈ వేవహూల ప్రసాదాన్ని తిని, ధ్వజారోహణం, పంచాంగ శ్రవణాలు చేయాలని దర్జసింధు గ్రంథం చెప్పేంది. తెలుగు భాషా సంస్కృతుల ప్రాభవాన్ని చాటే పండుగ ఇది. అందుకని ధ్వజారోహణం అనే పదానికి తెలుగు జెండా ఎగరేయటం అని భాషం చెప్పాలోవాలి.

తీవి కేనం బెల్లుం లేదా పంచదారని,
పులుపు కేనం చింతపండు లేదా ఇంకేదైనా
పులుని ద్రవ్యాన్ని, ఉప్పుడనం కేసం తైందప
లవణాన్ని కారం కేనం మిరియాల పొడిని,
వగరు కేనం లేత మామిడి వడపిండెల్లు,
చెదు కేనం వేవపువ్వుని కలిపి ఈ పచ్చడిని
తయారు చేసుకుంటున్నాం. నెఱ్య కూడా
కొద్దిగా కలపాలంటున్నారీ శోకంలో! నెఱ్య
చేరిస్తే, ఏ ఆహార పదార్థమైనా సౌమ్యంగా
పనిచేస్తుంది. 'అశోకకళికాప్రాశనం' అంటే
అశోక (నరమామిడి చెట్టు) పత్రాలతో కూడా
ఒకపుటు ఉగాది పచ్చడి చేసేవారు కాబోలు.

ఉత్తరాది వారి 'హోలీ', మహారాష్ట్రల
 'గూడిపాడవా', అన్నాయ్మీల రొగాలిచిహూ',
 తమిళుల పుత్తాంటు', మలయాళీల 'చిము',
 మజీపూరి వారి 'షైరావేబా', కాశీరీల 'నవ్ రే',
 గుజరాతీయుల బెస్తువారాన్, రాజస్థానీయుల
 'ధవ్వ', సింధీల 'చేతి చాంద్ హిమాశ్వల్పదేక్
 వారి 'షైత్రి', పంజాబీల 'వైశాఖి', నెపాలీల

వహ్ని కైశాఖి' ఇవన్నీ ఆయా
భావీయుల నందత్వరాది పండుగలు.
వాటిని వాళ్ల ఎనిమిది తీవి బక్కలలో
చేసుకుంటారు. తెలుగువారి ఉగాదికి
వేపపూల ప్రసాదమే ప్రధానం. చేదు
రుచి ప్రాధాన్యతని గుర్తింపచేయటమే
మనవారి ఆంతర్యాం. తమించులు
మాత్రం మామిడికాయ పచ్చడి
అంటారు. మనం వేపపూల
పచ్చడి అంటాం.

ఆరు రుచులూ తగు నిష్పత్తుల్లో
ఉంటేనే అది పడ్డసోషేతమైన భోజనం.
పులిహోరనే తీసుకోండి. అందులో కేవలం
పులువు, ఉపువు, కారం మాత్రమే కలిపితే అది
ఆరోగ్యానికి చెదు చేస్తుంది. వగరు, చెదు
రుచుల కోసం కొద్దిగా ఆవపిండిని,
మెంతిపిండిని, తీపి కోసం కొంచెం బెల్లున్ని
కలిపితే ఆ పులిహోర రుచి పెరగటమే
కాకుండా ఆరోగ్యాన్ని చేందిగా ఉంటుంది. ఆరు
రుచులూ లేకుండా కేవలం పులువు, కేవలం
కారం, కేవలం తీపి ఇలా తినవద్దని ఈ ఉగాది
ప్రసాదం మనకు సూచిస్తాంది.

ఆధునిక వైద్య శాస్త్రం పిటమిన్లు, బినిజాలు, లవణాల్లుంటి పోషకాల తూకాన్ని బట్టి ఆహార ద్రవ్యాల పోషక విలువల్ని లెక్క గడుతుంది. ఇది ఒక పద్ధతి. ఆరు రుచుల సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించి ఆయుర్వేద శాస్త్రం తీవ్రి, పులుషు, ఉప్పు, కారం, వగరు, చేదు ఈ ఆరు రుచులూ ఉంటేనే అది పోషక ఆహారం అవుతుందని చెప్పుంది. ఈ వైద్యరహస్యాన్ని ఉగాది ప్రసాదం గుర్తు చేస్తోంది. అంగీలీయ విధానంలో పోషకాల కొలతలు, ఆయుర్వేదియ విధానంలో

తినరా
మైమరచి

ఆరు రుచుల కొలతల్ని పోల్చి
చూస్తే, రెండూ సమానమే
అవుతాయి. శాకాహార వద్దార్థాల్లో

అందిస్తాయి. అలాగే ఇతర రుచులకు వాటిలోనీ విటమిన్లు బినిజాలు, లవణాలు వగ్గొ అయి ద్రవ్యాలకు ఆ రుచుల్ని ఇస్తున్నాయి. మన భోజనంలోనూ, భోజన పదార్థాలలోనూ ఆరు రుచులూ ఉండేలా చూసుకుంటేనే మనం షడ్రసోపేతమైన దనిక, పోషక భోజనం చేసినటవుతుంది.

ఏడాది పొడవునా వేపపూలను అన్నంలో
తినటానికి ప్రభావంతమైన ఒక పొర్చులూ
చెప్పును: 1 చెంచా ఇంగువ, 2 చెంచాల అల్లం
ముద్ద, 4 చెంచాల మిరియాల పొడి, 8
చెంచాల జీలకర్ర, 16 చెంచాల పనువు, 32
చెంచాల ధనియాలపొడి, అంతే కొలతలో
అంటే 32 చెంచాలు ఎండిన వేపపూల పొడి,
పీటికి తగినంత ఉపు చేర్చిన కారప్పుడి
రుచిగా ఉంటుంది. శరీరంలో విషయాలను
పోగొడుతుంది. టానికులూ శక్తిదాయకంగా
ఉంటుంది. జీర్ణశక్తిని పదిలం చేస్తుంది.
చేదురుచి ప్రాధాన్యతని గుర్తించగలిగితే
ఉగాదులనీ మనకు ఉపనుటే!

- డా.జి.వి.హృదాచందు, 94401 72642

నవ్వల్ నవ్వల్

బోమ్మలు : నందు

అనుబ్రవించి చూడు

“పొవ కార్న్ ఎందుకలా
పెనంటై దాన్ని చేస్తుంది?”
అడిగాడు అహను.

“నువ్వేకసారి పెనం మీద
కూర్చుంటే తెలుస్తుంది”
చెప్పాడు తిప్పను.

ఉగ్రాల పుసంగం

“ఉగాది కవితావరనం సందర్శంగా ముఖ్యా
ఆతిధిగా విచ్చేసిన మన ప్రియతము
రాజకీయనాయకుడు ఇష్టదు ప్రసంగిస్తారు”
మెక్కలో చెప్పాడు కార్లకర.

ಜಾಗದ ಅರ್ಥಾಗ್ವಾರ ಪರಿಗಣನೆ ಚವ್ಯಾ
ನಾಕೆಂತೇ ಸಂತೋಷಂಗಾ ಈಂದಿ. ಕಾಬಟ್ಟಿ ಇಕನುಂಡಿ ಮನವಂದರಂ
ತೆಲುಗುಲೊನೆ ಮಾಟ್ಟಾದುಕುಂದಾ .. ಅರ್ಥಮೈಂದಾ .. ವಯ್ಯ ಮನ್ಸ್ಯ ಟಾಕ್
ತೆಲುಗು ಹೈನೀ .. ರಾಜೀವ್ಯಾಯಾಹುತ್ತು ಪ್ರವಂಗ್ರಹ ಅರ್ಜಂಬಿಂದಾಡಲು

ତିଙ୍ଗର ଜନଗୀତ

“నీవేనుకన్న చెప్పులో ఒకటి ఎద్రగా,
మరోటి పశ్చగా ఉండేంటి?”
ఆశ్చర్యపోయాడు ఆర్యగం.
“కదా .. మా ఇంట్లో ఇట్టాంజి జతే మరోటి
ఉంది తెలుసా?” గొప్పగా చెప్పాడు వణ్ణగం.

అమ్మకాలు -
కొనుగోళ్లు

“మీ
ఆబ్యాయికి,
ఆమ్మాయికి
పెళ్లినంబుందూలు
ఏపైనా
చూస్తున్నారా
వంకజం?”

శ్రీకు టెయిన్?

* మిగతా
అహరపదార్థాలతో
పోల్చే బంగాళా
దుంప చిప్సీ వల్లే
బరువు పెరిగే
సమస్య అధికం.

* టాయిలెట్ ప్రైండిల్స్ మీద ఉన్న
బాక్టీరియా కంచే సెలీఫోన్ మీద
ఉండే బాక్టీరియానే 18 శాతం
ఎక్కువ.

* మన
శరీరంలో
ఒలమైన
కండరం
వాలుక.

* పైపొలీస్‌ను
10వ శతాబ్దిలో
మగవాలి కోసం
తయారు చేశారు.
18వ శతాబ్ది
వచ్చేసులకి అవి
అడవాలి
అలంకరణగా
మారాయి.

* పెల్లి పిల్లల గుంపును
'క్రిండెల్' అంటారు.

* చీమలు 12
గంటలు
కష్టపడితే
మధ్యలో వేవలం
8 నిమిషాలే
విత్రాంతి
తీసుకుంటాయి.

* కారంగా
ఉండే
అపోరాన్ని
తినే ఏకైక
జీవి
మనిషి

* నెల రోజుల
లోపు పిల్లలు
పిడ్డినా కన్నిరు
రాదు.
ఎందుకంటే
కన్నిటిని ఉత్పత్తి
చేసే కంటి
భాగాలు వాలికి
అప్పుడే లభిష్టి
చెందవు.

* లమెలికాలోని నెబ్రస్కూరాప్రుందోని
మోనోవి గ్రామ జనాభా ఒక మిలియన్
మాత్రమే. 84 ఏక్లు ముసలామె
లక్కడ ఒంటలగా నివసిస్తోంది.

* ఎమోజీల సృష్టికర్త రఘ్యు
రచయిత వ్యాధిమర్క
నేబోస్. అయినకు
1969లో ఎమోజీల పడియా
పచ్చింది.

జదిం వింత

బాలీవుడ్ నటుడు, బోసీ
కపూర్ కుమారుడైన అర్చన్
కపూర్కి ఫ్యాన్లంటే భయం.
అందుకే అతనింట్లో
ఫ్యాన్లు ఉండవు.
పెనీలు మాత్రమే ఉంటాయి.

ఎంత భయమో

కాజల్ అగర్హార్కి
పక్కలంటే భయం. దీన్నే
'అర్చతేభోవియా'
అంటారు. 'మారి'
సినిమాలో పావురాలకు
గింజలు వేసే సీన్
చేసేందుకు చాలా పేకులు
తీసుకుండట.

‘జీవ్’లు

భూమి, మీర చండె దేవులోనూ
ప్రాణ అనేచే ఉండదు, మనం
చాడ చెడ్డకిలోనే ఉండుంది అని నేమ్మి
యువకరం ఏర్పంతా. అఱల్ ఉండులోనే
ఉడు, తొక్కలూ అనేక ప్రాణిలులలు
ఉంటాయిన, చాపునే ఉండుండరంగా
పూర్వుకెవడ్డునే సిద్ధార్థం ఏరిది.
ఉల్లంఘి చాపైకి పర్వతం
పొక పుస్తకాధిన
ఉండుతున్న ఉల్లంఘిలు
ఏర్పంతా.

ಕುಟುಂಬ... ಕುಟುಂಬ

ప్రాంగీ స్విన్సె

స్వాబు కోకిందం

వ్యాఖ్య

ಇಡೀ ನ್ಯಾಯ

చైతన్య కౌర్

ఇంకా దుర్వాలనీ పెళ్ళిపోయి విచిత్ర ప్రశ్నలకు, మిస్టర్ డెన్మాన్ తప్పించడానికి మహిళాలుపాటి ఉత్సవాల అందము విభజించాలి. ప్రతి లోకి కొన్కాల మాటలు ముగ్గు రు అందము విభజించాలి. ఏ మాటలు నీటిలో ప్రశ్నల మాటల ముగ్గు రు అందము విభజించాలి. మిస్టర్ డెన్మాన్ ప్రశ్నల మాటల ముగ్గు రు అందము విభజించాలి. ప్రతి లోకి కొన్కాల మాటలు ముగ్గు రు అందము విభజించాలి. అందము విభజించాలి. మిస్టర్ డెన్మాన్ ప్రశ్నల మాటల ముగ్గు రు అందము విభజించాలి. అందము విభజించాలి. అందము విభజించాలి.

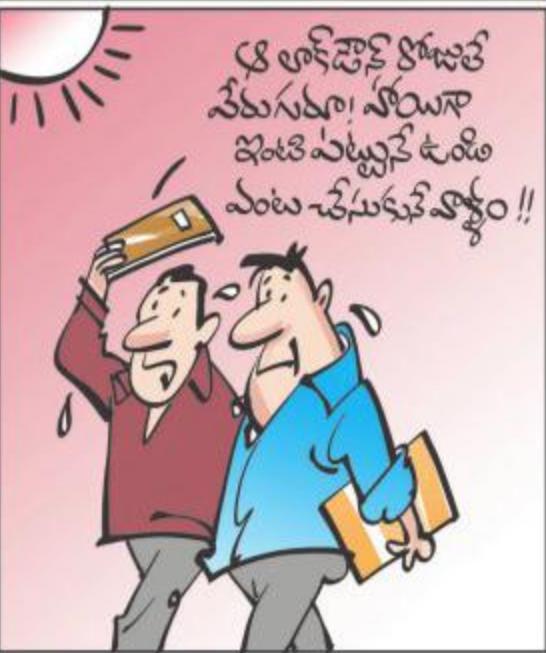

నీప్పం

అయిన్ తోటి బ్లూహెచ్చియ్
అయిసిం క్రియ్ మాటలు
మల్కు ల్స్ లూ ఇచ్చుంటో?

మీటు న్యూఖాతీ లూలిబ్బు
ఎణ్ణి ఇష్టప్పైన్ రిజెస్యూమ్ వ్హీ
సున్సుత్తొ..?

జయప్రదప్ప బాలచండ్ర్ ప్ర్రో

చెప్పెలోని నవేరా హోటల్
1976.. జూన్ 30.. సాయంత్రం.

కాన్వరెన్స్ హోలు మొత్తం

ఆహాతులతో కిట్టిరిసి ఉంది.

ఆ రోజు అక్కడ అంతులేని కద్ద
చిత్రం 125 రోజుల వేడుక
జరుగుతోంది. వేదిక మీద
దర్శకుడు కెబాలచండ్ర్,
నిర్మాత రామ అరంగణల్,
ముఖ్య ఆతిథి బి.ఎన్.రెడ్డి,
ఇతర నటీనటులు అంతా
ఉన్నారు. అయితే చిత్ర
కథానాయక, ఆ చిత్రంతో మంచి
గుర్తింపు తెచ్చుకొన్న జయప్రద మాత్రం
అక్కడ లేరు. ఆ సమయంలోనే
ప్రాదరాబాద్ లో జరుగుతున్న ఎస్టీఆర్
సొంత చిత్రం 'చాణక్యచంద్రగుప్త'
మాటింగ్లో ఆమె ఉన్నారు. హీరేయ్ నే
గైర్యాజరు కావడం దర్శకుడు
బాలచండ్ర్కు ఆగ్రహం తెప్పించింది.
తన ప్రసంగంలో ఆ కోపం కనిపించింది.
'ఈ చిత్రంలో నటించిన కథానాయకే ఈ
పంక్త్నే దుమ్మా కొట్టింది. ఈ
సినిమాతోనే మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకున్న
ఆమె ఇక్కడికి రాకుండా ప్రాదరాబాద్ లో
మరొక పెద్ద నటుడి మాటింగ్లో
ఉన్నట్టు తెలిసింది. మాటింగ్ జరిగినంత
కాలం ఆమె అందరికంచే ముందు
సెట్లో ఉండేది. నా పర్మిషన్ తీసుకుని
కానీ బయటకు వెళ్ళేది కాదు.. సినిమా
హిట్ అయింది. ఆమెకు పేరు వచ్చింది.
స్టోర్ అయిపోవడంతో ఇక ఈ పంక్త్నే
పెళ్ళడం ఎందుకని అనుకుండో ఏమో
నాకు తెలీదు. ఇప్పుడామె రాకోవడం
వల్ల నాకు వచ్చిన నష్టం ఏమీ లేదు.
నేను ఆర్టిస్టుల కోసం ఒదిగి ఉండే

ప్యాక్టీని కాదు. నా తరువాతి సినిమా
కోసం మరొక తారు తయారు
చేస్తాను' అంటూ ఆవేశంతో, ఆగ్రహంగా
మాట్లాడారు బాలచండ్ర్.

ఆ రోజుల్లో ఇప్పటిలా టీవీ చానల్లు
యట్టుయ్యాట్ చానల్ల్ లేపుగా.

అందుకే ఈ వార్త జయప్రదకు
తెలియడానికి ఒక రోజు

పట్టింది. ఎదుగుతున్న
టైమ్స్ లో ఇలా జరగడం తన

కెరీకు అంత మంచిది కాదని
గ్రహించిన ఆమె వెంటనే తన

'అంతులేని కద్ద' పంక్త్నేకు హజరు
కాకపోవడం గురించి వివరణ ఇచ్చారు

ఇలా.. 'నేను కావాలని ఆ వేడుకకు
ఎగ్గిట్టులేదు. ఆ రోజు మధ్యాహ్నం

మూడు గంటల పైట్లో నేను చెప్పే
వెళ్లాలి. రామారావు గారి అనుమతి

తీసుకుని వెళ్లడానికి రెడీ అయ్యాను.
కానీ ఆ రోజు పైట్ టైమ్ మారిన

విషయం చివరి నిమిషం వరకూ నాకు
తెలీదు. మధ్యాహ్నం పైట్ ఉదయం

పడకొండు గంటలకే వెళ్లపోయిందట.
దాంతే రాత్రి ఎనిమిదిన్నరకు మరో

పైయాట్ ఉంచే పట్టుకొని అందులో చెప్పే
వెళ్లాను. కానీ ఆప్పటికే పంక్త్నే

అయిపోయింది. బాలచండ్ర్గారు నా
మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారని

బాధపడ్డాను. స్టోర్గా ఎదిగానని నేను
అనుకోవడం లేదు. నేను చాలా

చిన్నదాన్ని".

ఈ సంపుటన తర్వాత బాలచండ్ర్
కొంతకాలం జయప్రదను దూరం
పెట్టారు. చాలా కాలం తర్వాత కానీ
మళ్ళీ ఆమెతో సినిమా చేయలేదు.

- వినాయకరావు

ఆ ఊర్లో

విశేషం

బక్కనారే పెళ్లి

వేసవి వచ్చిందంటే చాలు. ఆ ఊర్లో పెళ్లి భాజా మోగుతుంది. ప్రతి జంట్లో పెళ్లి సంబరం మొదలవుతుంది. వీధులన్నీ బంధువులు, అత్మియులతో కళకళలాడతాయి. ఒకే రోజు.. ఒకటే ముహూర్తం... ఒకసారే పెళ్లి.. అదే ఈ ఊరి విశేషం. ఏడాదికి ఒకసారి అందరూ కలిసి సామూహిక వివాహాలను చేసుకునే ఆ పట్లకు ఎన్నో ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి...

ఆదిలాబాద్ జిల్లా, ఇచ్చేడ మండలంలోని ఒక క్రామం ముఖ్రాకె. పట్లలకు దూరంగా అటుపీప్రాంతంలో బట్టికే పల్లె అయినా దేశానికి ఆదర్శంగా నిలుస్తేంది. ఎక్కుడైనా ఎవరింట్లో వాళ్లు, నచ్చిన ముహూర్తానికి పెళ్లిత్తు చేసుకోవడం సహజం. అదీ హంగూ ఆర్యాటాలతో కోట్లు కుమ్మరించి వివాహాలు చేస్తుంటారు. ఇక, నిరుపేదలు అయితే గుడులలో ఖరు లేకుండా పెళ్లి చేసుకుంటారు. వీటన్నిచీకి భిన్నమైన పెళ్లి సంప్రదాయానికి శ్రీకారం చుట్టీందీ పల్లె. ఒకప్పుడు క్రామంలో వివాహాలు చేశాళ.. అనేక కుటుంబాలు చిలికి పోయాయి. అప్పులపాలయ్యారు. ఇలాంటి బాధితులను గమనించిన క్రామకమిటీ సభ్యులంతా ఏకమై వినూత్తు ఆలోచన చేశారు. ఒక్కే ఇంట్లో ఒక్కిక్కరు ఎందుకు పెళ్లి చేసుకోవాలి? సంబంధాలు కుదిరిన జంటలు అన్ని ఒకే రోజు సామూహికంగా వివాహాలు ఎందుకు చేసుకోకూడదు అని తీర్మానించింది కమిటీ. వివాహం అంటే ఏ కుటుంబానికైనా ఆర్థిక భారమే. ఇక ఆడబిడ్డలకు లగ్గం చేయాలంటే అదనపు కట్టుకానుకలు సరేనరి. వివాహాలను అట్టుపోసంగా

చేయాలన్న ఉద్ఘాగంతో అప్పులు చేస్తారు. పెళ్లి పూర్వయ్యాక అవే అప్పులు కొన్నేళ్ల పాటు వెంటాడతూ ఉంటాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో పెళ్లి భారం కాకూడదు అని నిర్ణయించారు.

• • •

ముఖ్రాకె క్రామ కమిటీ ఊర్లో వాళ్లందర్లు వీలిచి ఒక అంగీకారానికి వచ్చింది. ఇక నుంచీ ఎవరింట్లో వాళ్లు పెళ్లి చేయకూడదని. దాంతే ఏడాదికి ఒకసారి జిరిగే సామూహిక వివాహాల్లోనే అందరి పెళ్లిత్తు జరిగిపోవాలి. అంతేకానీ మృత్తీ ఎప్పుడూ ఊర్లో విడిగా భాజాభజంతీ మోగడు. దాంతే 2016 నుంచి ఈ నియమం అమలు అవుతోంది. కమిటీనే తంతు జరిపిస్తుంది. పెళ్లి బోసాలు, మంగళసూత్రాలు, పెళ్లి బట్టలు, సారె అన్ని బాధ్యతలు తీసుకుంటుందని చెప్పారు ఆ ఊరి నర్సరించు గాడ్గె మీనాక్షి. సామూహిక వివాహాల కోసం ఒక భారీ కళ్లు మండపాన్ని కూడా నిర్మిస్తున్న నర్సరించీని సానిక ప్రజలు పంచాయతీ ఎన్నికల్లో ఎక్కిపంగా ఎన్నుకున్నారు. ఇంటర్ వరకు చదివిన మీనాక్షి వంద శాతం ప్రభుత్వ పదకాలను అమలుచేసిన ప్రజాప్రతినిధిగా జిల్లా కలెక్టర్ నుంచి అవార్డును పొందారు. ధనికులు విపరీతమైన బర్పు పెట్టి తమ పీల్లలకు పెళ్లిత్తు చేస్తున్నారు. ఒకర్ని చూసి మరికరు తలకు మించిన భారం మోస్తూ పోటీపడి అర్పాటంగా చేస్తున్నారు. ఈ సామూహిక ఒత్తిడి

అదివాసీలు, గిరిజనులల్పై కూడా పడింది. దానికి అడ్డుకట్ట వేయకపోతే గిరిపుత్రుల జీవితం అల్లకల్లోలం అవుటుంది. అందుకే వివాహానికి కొత్తదారి చూపించాలనుకున్నాం.. అంటారు సర్వంచే.

ఊరిలో కులం లేదు, మతం లేదు. పేద దనిక తేడా లేదు. అందరూ సామూహిక వివాహమహాత్మవంలో కూర్చునే పెళ్లిత్తు చేసుకుంటున్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి వచ్చిన అతిధులకు తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర సంప్రదాయ వంటలను కొనరికొనరి పడ్డిస్తారు. ఇలా గత పదేళ్లలో సుమారు 30 జంటలకు పెళ్లిత్తు జరిగాయి. ఈ సమాచారం తెలుసుకున్న చుట్టుపక్కల క్రామస్థలు కూడా ఇదే బాగుందని.. తమ ప్రాంతాల్లోనూ ఇలాగే చేస్తామంటున్నారు.

• • •

క్రామీఱుల జీవితాన్ని దెబ్బతీసేవి అర్పాటపు పెళ్లికే కాదు, తాగుడు కూడా! ఈ ప్రమాదాన్ని పనిగట్టరు ముఖ్రాకె క్రామస్థలు. ఊరిలో చాలామంది తాగుడుకు బానిస్తై ఆరోగ్యాన్ని చెడగిట్టుకున్నారు. తాగుడు వల్ల గ్రూపహింస పెరిగింది. పీల్లల చదువులు దెబ్బతిన్నాయి. దీన్ని అడ్డుకునేడుకు 2004 నుంచి ఊర్లోని లిక్కర్పొప్పేలను బండ చేశారు. ఎవరు తాగినా వెయ్యి రూపాయలు జరిమానా వేస్తారు. ఇక్కడ మధ్యమే కాదు, మాంసం కూడా ముట్టరు. వీరి కృషిని గుర్తించిన అప్పటి జిల్లా కలెక్టర్ జ్యోతి బుద్ధప్రసాద్ విచిత్ర కుటుంబాలకు వంద ఎకరాల భూమిని కేటాయించారు. సాగు పెట్టుబడి కోసం కొంత మొత్తాన్ని కూడా అందించారు. సోయా జోన్సులు, కాయగూరలు పండిస్తున్నారు. రసాయనాలు లేని ప్రకృతి సాగు వైపు మా ఊరు ప్రయాణిస్తోందని పేర్కొన్నారు. క్రామకమిటీ అధ్యక్షుడు సుభావ్.

ఈ క్రామకమిటీ కోటి రూపాయల నిధిని ఏర్పాటు చేసుకోవడం విశేషం. అవసరమైన వారికి బ్యాంకుల కంటే తక్కువ వడ్డీకి రుణాలు ఇస్తారు. పదివేల మొక్కలతో పరితపనం కూడా పెంచారు. వివాహాన్ని ఊరి ఉత్సవాల్లో నేటి ఆదర్శం ఆధ్యక్షానికి ఆదర్శం.

- శ్యాంమోహన్, 9440595858

పెళ్లి అనేది జీవితంలో వేడుకలా గుర్తుండిపోవాలి కానీ, అప్పుల్ని మిగిల్చి విషాదం నింపకూడదు. అందుకే ఊరంతా ఒకే కుటుంబాలు పెళ్లివేడుక చేస్తున్నాం.

- మీనాక్షి, సర్వంచే

“పొరిపోతున్నానా? కొన్ని చేట్ల నిలవ నీరై మిగిలి వంటున్నానా?”

ఆ చివరి వాక్యంతో ఆ రాత్రికి నేట్ బుక్ మూసేశాడు వినీల్. అలాంటి వాక్యాలు రాయడం అతనికిమీ ఇష్టం వుండదు. ఆ మాటకోస్తే, అసలు రాయడం అనే చర్చలోనే ఏదో మోసం వుండనుకుంటాడు. ఇష్టుడితే మనుమలతో మాటల్లడడం కూడా అలాంటిదే అనే నిర్ణయానికి కూడా వచ్చేశాడు, మనీషతో ఆ చివరి సంబాధం తరవాత.

ఆ వేళ్ళ వాక్యం రాశాక, దెన్ను మీద కాసేప వినీల్ చూపులు నిలిచిపోయాయి. బేబుల్ అద్దం కింద వేకనాబి మితుడు రాహుల్ అష్టుడెప్పుడో రానిన వుత్తరం అందంగా పలకరిస్తోంది. దెన్ను మీద వేక వైపు అమ్మానాన్నతో కలిసి దిగిన పోటో ప్రేము లోంచి నిన్నటి జ్ఞాపకాలు. బేబుల్ మీద అంతకంటే ఎక్కువేమీ పెట్టుకోడు, అతని మనసులానే - చిన్న ప్రపంచమే ఇష్టం! మనీషతో కావీ తాగుతూ మాటల్లడుకుంటున్న పోటో కూడా పెట్టాలని మొదట్లో కొన్నిసార్లు అనుకున్నాడు. కానీ, ఆ ప్రేము తయారయ్యే లోపే మనీష దూరమవుతూ వచ్చింది.

“విన్నీ, నాకు తెలిసే నువ్వు ఎప్పటికపుడు భలే తప్పించుకు తిరుగుతూ వుంటావ. వాస్తవాన్ని ఎదుర్కొవడం అంటే చాలా భయం నీకు. అమ్మా నుంచి రాహుల్ దాకా నువ్వు పేర్ చేసుకునే మాటల్లో ఏదో ఇమాజినరీ లోకంలో మాత్రమే బతుకుతున్నావనే తెలుస్తుంది. ఎందుకంటే, వాళ్ళ జ్ఞాపకాల కింద వర్ధమానాన్ని ధాచేయడంలో సీకేదో తృప్తిరాంబిదే వుండనివిస్తోంది” అని మహావేగంలో చెప్పేసింది.

ఆ పీర్యాదుతో మొదలయిన కావీ సంబాధం చాలా దూరమే వెళ్లింది. మనీషకి కూడా తను అర్థం కాలేదనుకున్నాడు. అంతే! ఆ ఇద్దరి మధ్య దాదాపు పాల్చికొన్న స్నేహం పుటుక్కున తెగిపోయింది.

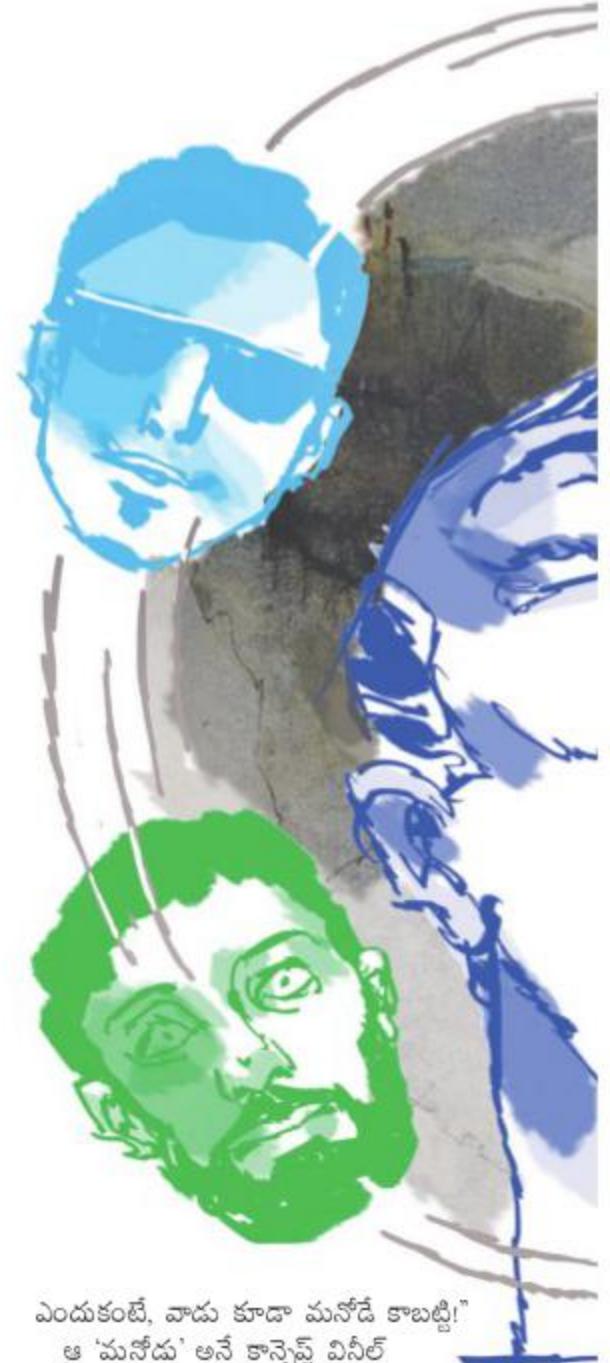
ఈ రాత్రి అవన్నీ నెమరేసుకోవడం అతనికి ఇష్టం లేదు.

ముసురుకొస్తున్న ఆ జ్ఞాపకాలస్తో పక్కకి తోస్తూ, పూరికే కూర్చుండిపోయాడు. ఎదురుగా అద్దంలోంచి నాన్న కనిపిస్తున్నాడు. నాన్నకి ముందు అతనికి అమ్మా కనిపించేది. పదెళ్ళ కిందట అమ్మా అనారోగ్యం వల్ల మంచానికి అతుకుపోయి, మండిపోయినప్పుడు కూడా జీవం లేని అమ్మా కట్టి అతన్ని ప్రతిక్షణం గైద్ చేసేవి. అమ్మా పోయాక నెమ్మిదిగా ఆ సొంంలోకి నాన్న వచ్చాడు. నెలలో సగం రేఱులు నాన్న ప్రాదరాబాద్ వచ్చి అతనితోనే వుండేవాడు. వినీల్ మాత్రమే లోకం అన్నట్టే వుండేవాడు. వినీల్ గురించి ఏదో భయం వెట్టాడుతూ పున్నట్టే వుండేవాడు.

ఇష్టుడు అద్దంలో నాన్న ఎప్పటానే అతనికి ఏదో చెప్పున్నట్టే వుంది. ఏడాది కిందట నాన్న కూడా పోయాడు. వెళ్ళా వెళ్ళా ఈ అపొర్ట్రౌంట్కి కావాల్సినవన్నీ సమకూర్చి వెళ్లిపోయాడు, కొన్ని పుస్తకాలతో నపో!

- అఫ్సర్

“నేను పుస్తకాలు చదవడం మానేశా, నాన్నా అంటే - లేదు, మళ్ళీ చదువుతావ్. చదవాలని అనిపిస్తుందిలే” అని చెప్పడం వినీల్కి బాగా గుర్తుంది.

వోకసారి అపొర్ట్రౌంట్కి వచ్చినప్పుడు మనీష ఆ పుస్తకాలు కొన్ని తిరగేసి, ‘మంచి పుస్తకాలే ఇప్పస్తి.. నేనూ చదవాలి’ అన్నప్పుడు కూడా నిరాసక్తంగా వుండిపోయాడు.

మూడు గదుల ఈ అపొర్ట్రౌంట్లో ఎటు తిరిగినా ఎక్కుడ కూర్చున్నా నాన్నే. అదిగో, ఆ ఎదురుగా కనిపించే అద్దం, ముందు గదిలో పర్చిచర్, మంచింట్లో ప్రతీటి. ఈ బెద్. దాని పక్కన లాంప్. ఈ కిటికీలకు కర్రెన్న. అస్తీ! చాలా కాలం వినీల్ వాటితో మాటల్లడుతూనే వుండిపోయాడు నాన్నతో మాటల్లడుతున్నట్టే! అట్లా మాటల్లడుకోవడం అనహజం అంటుంది మనీష.

“అమ్మా నాన్న లేరు అన్నది వాస్తవం. రాహుల్ కూడా మన దరిదాపుల్లో లేదు. వాళ్ళ జ్ఞాపకాలు వాస్తవంలో బతకడం నేర్చుకేవాలి” అని వే రోజు చాలా నిష్టుచ్చిగా చెప్పేసింది.

ఆ రోజుకి అదే నిజమే అనిపించి, అతని అద్దంలో నాన్నని replace చేసింది మనీష రూపం. అదంత మాడాపడిగా ఏమీ జరగలేదు. ఆ క్రణం నుంచి వినీల్ ప్రతి మాట అద్దంలో మనీష ప్రతిబింబంలో చెప్పుకేవడం మొదలైయింది.

“పీల్లలు ఆటబోమ్ముల్లో ఏం హాహించుకొని కబుర్లు చెప్పుకుంటారో .. అదే వీళ్ళంతా నీకు” అంటుంది మనీష. నాన్న నిజంగా లేదు అన్నది వినీల్కి వాస్తవంగా అనిపించడం కూడా అప్పుడే మొదలైంది.

వినీల్ అంటే ఏమిటో అర్థమైనట్లుగా అట నెలల కిందట వేక నేట్ బుక్ తెచ్చి ఇచ్చి “ఇందులో ఏదో వేకటి రాన్ను పుండు. నీతో నువ్వు మాటల్లడుకోవడం అలవాటు చేసుకో. అద్దంలో ఇమాజినరీ రూపాలతో కాదు!” అంది ఆ రోజు మనీష.

“ఆ అలగాతే ఏంటూ నీకు? మనవాళ్ళ దొరకలేదా కబుర్లకీ, కావీలకూ?” అని సురేన్ ఎన్ని సార్లు వెళ్ళిరించాడో! సురేన్ మంచి స్నేహితుడే అనిపిస్తాడు కానీ, ప్రతి దానికి ఈ కులం గొడవ అవసరమా అనిపిస్తుంది. అదే మాట ఎదురండే - “మన కులమే మనకి పెద్ద పెట్టుబడి. దాన్ని వాడుకోవడం నీకు చాతకావడం లేదు. చివరికి నీకు పనికొచ్చేది మనోక్కు! ఈ అలగా బ్యాచీ కాదు. బాస్కి నువ్వుంటే సాఫ్ట్ కార్బూర్ ఎందుకు...

ఎందుకంటే, వాడు కూడా మనేడే కాబట్టి!”

ఆ ‘మనేడు’ అనే కాన్సెష్ట్ వినీల్ మనోలోకంలో అర్థం లేనిది. సురేన్తో అతని స్నేహం ఎక్కుడిదాకో తెలిసినట్టే అనిపిస్తుంది చాలా సార్లు. ఆ మాటకోస్తే, చిన్నప్పటి నుంచి అతని కుటుంబంలో దాడాపూ కలిసిపోయిన రాహుల్ కూడా వాడి దృష్టిలో మనోడు కాదు.

“వాడెంటూ, ఆ రాజకీయాల్లో పడి పూచర్ చెడగోళ్లేనుకున్నాడు! అయినా, ఆ అలగా జనాలకు అంతకంటే దిక్కెముందిలే!” అని ఎన్నిసార్లు అన్నాడే లెక్క లేదు. సురేన్ దృష్టిలో వాళ్ళిద్దరూ అలగా. అంతకంటే వేరే ప్రత్యేత్తాలూ, కెరీర్లూ ఏమీ లేవు వాళ్ళకి. అతని దృష్టిలో మనవాళ్ళ కానివాళ్ళంతా అలగా వాళ్ళ సేట్ బుక్ ఇచ్చాక మళ్ళీ మనీషని చూడలేదు. కావీ షాప్లో చివరి సంబాధం. ఈ లోపు కోవిడ్ యిగం ప్రవేశించి కనిపించడం మానేసింది. ఏదో రోజు మనీష మనీషని కబుర్లన్న నమ్మకం కూడా అతనికి లేదు. ఆమె తానే వచ్చి అవి చదువుతుందన్న ఆశ కూడా లేదు. ఎవరైనా చదువుతారన్న ఆలోచన కూడా వినీల్కి ఆట్టే నచ్చుడు. మనీష కూడా చదవక్కర్చేదు. ఆ మాట అనుకున్న రోజు ఆమె ఇచ్చిన నేట్ బుక్ పక్కన పడేని, వనిమాలా ఎంతో ఇష్టమైన లేతాకుపచ్చ రంగు కవరున్న వేరే నేట్బుక్ తెచ్చుకున్నాడు. ఆ పేజీలలో

అతని కోసమే అయిన ఏదో పరిమళం వలకరించడం మొదలుపెట్టి, రోజుగా వేళ్ళటే వేళ్ళ లైను రాయడం మొదలు పెట్టడు.

ఆ తరవాత మనీష అద్భంలో మనిషిగా మాత్రమే పుండిపోయింది.

“అంతే, ప్రతి స్నేహస్నికి అట్టంటే చివరి కావీ సమయం వెకటి గ్యారంటీగా పుంటుంది” అని ఆ రోజు రాత్రి సేట్ బుక్లో రాసుకున్నాడు.

2

నిజానికి - మనీష అంటే అతనికి ఇప్పటికే ఇష్టమే. ఆరునెలల కిందట అయితే ప్రాణమే. ఆ మాట తానే literalగా చెప్పాడు పనికట్టుకొని - అట్లా చెప్పినందుకు తనే మళ్ళీ రిగ్రెట్ అయ్యాడు ఆ తరవాతి వారం రోజుల్లో - వాళ్ళ వేకే కాలేజీలో చదువుకున్నారు ప్రాదరఖాద్కి పండ మైళ్ళ దూరంలో చిన్నపొటీ పట్టణంలో - ఆ పట్టణం ఇంకాస్త పెద్దది అయి పుండే తమ జీవితాలూ కెరీర్లూ ఇంకోలా పుండేవి అనుకున్నారు చాలా సార్లు.

“అది నిజమేనా?” అని మనీష వెకసారి అడిగినప్పుడు వెంటనే అన్నాడు - “అంత అనిపిస్తుంది. ఎంత కాదనుకున్నా ఈ ప్రాదృభాద్కి లో చదువుకున్న వాళ్ళ దగ్గర వేళ్ళ.

ఇంగ్రిషు ముళ్ళ పెగలదు సీక్లెనా, నాక్లెనా! అందుకే, వాళ్ళ కెరీర్ గ్రాఫిలో డ్రాప్ అంటూ మండదు.”

“ఏమీ కాదు! డీల్ చేసేది భాషతోనే, దైన తోనో కాదు, ఆలోచనలతో! మనం పాత ఆలోచనల్లో బైదీలుగా పడిపుంటున్నామేమో ప్రతిసార్ చెక్ చేసుకోవాలి. ఈ కార్బోరైట్ లోకంలో అయితే, ప్రతిక్కణం!” అంది మనీష.

“కాదు, కానే కాదు.”

“అది కేవలం నీ ఆలోచనల సోమరితనం!” అని ఉక్కున అనేసింది మనీష అంటే, తనని సోమరి అనేసిందా?!

తన కాస్పిడెన్స్ లెవెల్ ఎంతైనా అమె కంటే తక్కువే. అందుకే, మనీష అంటే వేకప్పుడు చాలా ఇష్టంగా పుండేది వినీలీకి!

ప్రాదరఖాద్ వచ్చిన కిత్తలో అంటే నాలుగేళ్ళ కిందట వాళ్ళ ప్రతివారం

కలుసుకునేవాళ్ళ, అదే కాపీ పొవలో, అదే దేబుల్ మీద! “అంతకుముందు మనం ఎదైనా పని మీద ప్రాదరఖాద్ వచ్చేనప్పుడు పనికట్టుకొని ఇరానీ చాయ్ కోసం వెతుక్కొని వెళ్ళి, అది ఎక్కుడుంటే అక్కడే కూర్చునే వాళ్ళం గంటల తరబడి. ఇప్పుడు ఆ ఇరానీ చాయ్ పోయి, ఐన్ కాపీలూ మోకాలూ వచ్చేశాయ్! కాపీ పొవ అన్నది మన క్లాన్ సింబల్ ఇప్పుడు” అంది ఇంకోసారి మనీష. అది మంచి గమనింపు. నిజమే! అట్లాంటివి గమనించి, మాటల్లో పెట్టడం వల్ల కూడా మనీష అంటే అతనికి మహా ఇష్టంగా, ఆకర్షణగా పుండేది.

అరునెల్ల కింద - వీక వారం తరవాత - కచ్చితంగా అట్లాంటి కాపీ పొవలోనే మనీష

**నాన్న అనేవాడు - “బరేయ్,
నీ బతుక్కినువ్వే దాల
వెతుక్కొవాలి. నీ స్నేహితుడు
రాపుల్ లాగా
దాలితప్పుతావని ఎప్పుడూ
భయపడుతునే
పుండిపోయా. అట్లా జరక్కు
పోవడం వరకూ నాకు త్వప్తి!”
తన కొడుకు బతుకులీ
విఫలం అయిపోతాడన్న
కంగారు నాన్నకి పుండేదా
అనిపిస్తుంది చాలాసార్లు!**

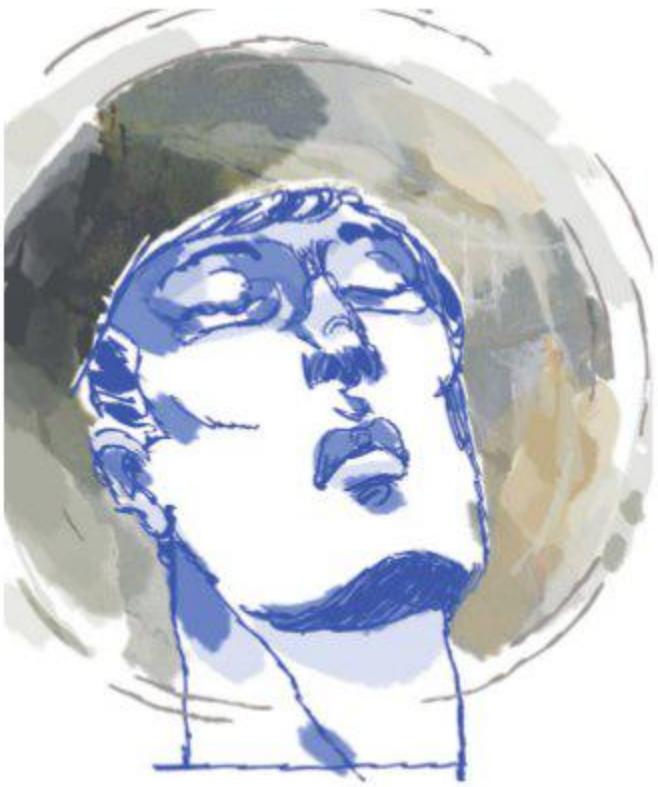
చివరిసారి కలిసింది. కబుర్లు మీద కబుర్లు, కథల మీద కథలు చెప్పుకునే మూడ్ - ఆ magical mood చచ్చిపోయింది “వినీల్, మొన్సుటి వర్క్ పొప్ తరవాత బాన్కి నీ మీద నమ్మకం చచ్చిపోయింది. అనలు వేళ్ళ వర్క్స్పొప్కి కూడా నువ్వు రాలేదు. వుడ్స్ట్రగ్ విలువ నీకు అర్థమైందా?!” అంటూ మొదలైన కాపీ సంభాషణ చాలా దూరమే వెళ్లింది. చాలా మంది మిలీనియల్ కుర్రాళ్ళ లాగే వినీల్ smart అని ఆమెకి తెలుసు. కానీ, ఏదే అతనికి అడ్డుపడుతోంది. అదేమిటో ఆమెకి తెలిసినంతగా వినీల్కి తెలియడం లేదు.

ఈలోపు కోవిడ్ మహమ్మారి వల్ల చాలా మార్పులు. వర్క్ ప్రము హోమ్ - “ఎవరినీ కలవక్కుర్చేదు, అమ్మయ్య” అనుకున్నాడు. ఆ చివరి మీటింగ్ తరవాత మనీష కంగారుపడి రెండు మూడు మెనేజులు పెట్టింది. దేనికి అతను జవాబిప్పాలేదు.

ఆ రోజు రాత్రి పడుకునేటప్పుడు డీర్ లాక్ ఇంకాస్త గట్టిగా రెండు మూడు సార్లు చెక్ చేసుకొని మరీ వెసుకున్నాడు. అంతకుముందు డీర్ లాక్ చేస్తే చేసేవాడు, లేకపోతే లేదు! మామూలుగా మనీషగానీ, సురేన్గానీ తలుపు తోసుకుని వచ్చేనేవాళ్ళ ఇప్పుడు ఎందుకే అది అంతగా నచ్చడం లేదు. రాత్రి అద్భంలో మళ్ళీ వినీలీకి నాన్న కనిపిస్తున్నాడు. ఏదే చెప్పునే పుంటాడు. ఏదే వింటున్నట్టే పుంటాడు. ఏం జరుగుతుందో తేలీదు.

పొద్దున్న ఆలస్యంగా నిద్రలేవడం అతనికి అనుభవంలో లేదు. ఎవరైనా అట్లా లేస్తే “లేట్ లాటీప్” అని అతనే ఏడిపిస్తూ పుండేవాడు. ఆ మరునాడు మాత్రం ఆలస్యంగా కాదు, మద్యాన్నం డాకా మొద్దు నిద్ర అతన్ని పడలేదు. “వినీల్, వర్క్ లాగిన్ అప్పు!” అని మద్యాన్నం తరవాత మనీష కాదు, సురేన్ మెనేట్ పెట్టాడు. గబుక్కున లేచి కూర్చున్నాడు తప్ప లాగిన్ అవ్వాలని అనిపించలేదు. వుడ్స్ట్రగ్ - ఎవరు విధించిన శిక్ష ఇంకో దారి లేదా భుక్తికి?!

నాన్న అనేవాడు - “బరేయ్, నీ బతుక్కునువ్వే దారి వెతుక్కొవాలి. నీ స్నేహితుడు రాపుల్ లాగా దారితప్పుతావని ఎప్పుడూ భయపడుతూనే పుండిపోయా. అట్లా జరక్కుపోవడం వరకూ నాకు త్వప్తి!” తన కొడుకు బతుకులీ విఫలం అయిపోతాడన్న కంగారు నాన్నకి పుండేదా అనిపిస్తుంది చాలాసార్లు! రాపుల్ దారి తప్పుడని ఎవరైనా అంటే వినీలీకి కేమం వచ్చేస్తుంది. ఎందుకంటే, లోపలక్కడో రాపుల్ చేసిందే సరయింది అనే నమ్మకం ఏదో పుండి. తనూ ఇంజీనీరింగ్ చదుపుకున్నాడు. స్కూడెంట్ పొలిటీస్ వల్ల అతని దారి వేరే అయిపోయింది. ఆ స్కూడెంట్ పోలిటీస్ ఏమిటో వినీలీకి తేలీదు. దేబుల్ మీద కూర్చుగానే రాపుల్ ఉత్తరం కనిపిస్తుంది. రాపుల్ ఇంజీనీరింగ్ కోసం వరంగల్ వెళ్ళా, ప్రతివారం పుత్రరాలు

రానేవాడు. ఈ ఉత్తరం మాత్రం అతనికెందుకే తరచూ రెపరెన్సులాగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది.

వినీ... తరాల అంతరం అనేది పెద్దమాట. మనిధ్వరి మధ్య వున్న వయను అంతరం పదేళ్ళ కానీ, అందులోంచి తలెత్తిన/లేదా మన చుట్టూ సమాజంలోంచి తలెత్తిన నమస్కారా సంక్షేభాలూ చిన్నవి కాదు. నా కాలేజీ రేజుల రాతులు గేడ మీద రాతలతో తెల్లరేవి అని ఇప్పుడు చెప్పబోతే నీకు కాస్త వివితంగా అనిపించచు. కానీ, ఇవాళ ఈ ఉత్తరం రాస్తా నీకో విషయం చెప్పాలనిపిస్తోంది. నేనూ ఇంజినీరింగ్ చదివాను. నువ్వు అదే దారిలోకి వచ్చావు. కానీ, నా ఇంజినీరింగ్ నాకు వరంగల్లో వేరే దారులు చూపించింది. నీ దారి వేరే అయి, నువ్వు బైబిలుబాద్ వాసిని అయ్యావు. మధ్యలో గౌరవు భయమో కలిగించే మీ నాన్న ప్రాక్టికల్ వాదమూ, మీ అమృగారి అచ్చమైన ప్రేమా, ఆ తరవాత నన్న అమితంగా ప్రేమించే నీకు నా సామాజిక వాదమూ ఎంత గందరగోళంలో పడేని ఉంటాయో వూహించుకోగలను. చూస్తా ఉండగానే, మనిధ్వరి అనుభవాలూ వాటి డైలమాలూ రెండు చిన్న దృవాలై పోయాయి. ఈ ఉత్తరాలు నీ నుంచి ఏదో ఆశించి రాయడం లేదు. నువ్వు ఏ దారిలో వెళ్తున్నావే, అదేమీ తప్ప కాదు. దాన్ని గురించి regrets లేని జీవితాన్ని నువ్వు అప్పునించు. ఆ బతుకు ఎట్లా ఎదురైనా రెండు చేతులూ ప్రేమించు. నాకు తెలిసే నువ్వు నువ్వుగా ఉండాలి ఎప్పుడూ. అమ్మా నాన్నా, రాహుల్ కొంత కాలమే నీతో ఉంటారు. ఆ తరవాత నువ్వు ఉండాలి. నా దృష్టిలో అదీ స్ఫురమైన విముక్తి. నా ఈ అణ్ణాత జీవితం తరవాత మనం కలుస్తామా లేదో తెలియడు. నీ మీద ప్రేమతో ఈ నాలుగు మాటలూ రాస్తున్నా - రాహుల్

తను రాహుల్ కాలేకపోయాడు. నాన్నలాగా చిన్నా చితకా పుద్యోగానికి కుదురుకొని, ఉన్న టాన్లోనే ఉండలేకపోయాడు. ఈ నీటీకి

రావాలనుకున్నాడు. వచ్చాడు. ఇప్పుడు పొరపాటు చేశాడేమో అనుకుంటాడు. బయటికి వెళ్లాలంచే విసుగు. మనుషుల్ని కలవడంలో ఏదో అనపానం. ఆమాటకోస్తే, మనిషికే, సురేన్కో తను ఎంత దగ్గరా? ఏమో? అమ్మా వేళ్ళకే తన మనిషిలా అనిపిస్తుంది. నాన్నా, రాహుల్, సురేన్, మనిష - ఏకైకపరో అంతుపట్టని పాత్రల్లా అనిపిస్తారు.

3

ఆ ఉత్తరం బేఱుల్ మీద ఎందుకూ అని తరవాత వినీల్ చాలా సార్లు తనని తాను నిలదినుకున్నాడు. ఆ ఉత్తరంలోంచి ఏదో రిలీఫ్. బహుశా అందులోని గతం ఏదో మెరుస్తూ కనిపిస్తూ ఉందేమో అనుకుంటాడు కొన్నిసార్లు. అతను అణ్ణాతవాసంలోకి వెళ్ళి ముందు “నువ్వు ఎంత చదువుకున్నావే” ఆ చదువూ ఏమైపోయిందిరా! ఏమిటీ పుద్యమాల గోడవ?!” అని నాన్నా రాహుల్ని గట్టిగానే నిలదిశారు. ఆ పుద్యమాల కాలం అయిపోయిందని వినీల్ తండ్రి వాదన.

అమ్మాకి అవేమీ తెలియడు. కానీ, ఆ రోజు అమ్మా కన్నీట్లు చూశాక, అమ్మాని తను ఎప్పుడూ అంతగా బాధించకూడదు అని పదిసార్లు వెట్టు వేసుకున్నాడు. అది జరిగాక అమ్మా ఎంతోకాలం ఉండలేదు. నాన్నా కూడా పోయాక అతన్ని విపరీతంగా కృంగడిసింది వేటంరితనమే! ఎవరూ లేరు, ఎవరూ మిగలరు అనేదేదో భాయమై పోయిందనుకున్న రేజుల్లో మనిష... సురేన్ దృష్టిలో అలగా మనిషి కింది కులం. సురేన్ పదేపదే పోచ్చరించిన “మిగలని స్నేహం”.

నా ఇంజనీరింగ్ నాకు వరంగల్లో వేరే దారులు చూపించింది. నీ దారి వేరే అయి, నువ్వు సైబరబాద్ వాసిని అయ్యావు. మధ్యలో గౌరవు భయమో కలిగించే మీ నాన్న ప్రాక్టికల్ వాదమూ, మీ అమృగారి అచ్చమైన ప్రేమా, ఆ తరవాత నన్న అమితంగా ప్రేమించే నీకు నా సామాజిక వాదమూ ఎంత గందరగోళంలో పడేని ఉంటాయో వూహించుకోగలను.

రాహుల్ ఉత్తరం ఇంకోసారి చదువుకొని, వో రెండు మూడు కన్నీటి చుక్కల్ని దిగమింగు కునేటప్పుడు, మన్మి సురేన్ మెనేష్ - “బంధు, లాగిన్ అవ్వు బాన్ ఇక్కడ అగ్గి మీద గుగ్గిలం!” పర్సు ప్రమే హోమ్ కాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే.. ఆ ఆఫీస్ దృష్టిం మాహించుకోవడం ఇంకో నరకం! ఇప్పుడున్న మానసిక సితిలో అవేమీ పట్టించుకునే వేపిక లేదు వినీల్కి. తెగని అలోచనల మధ్య హారిసలాటలో ఆ మధ్యాన్నం చాలా ఆలస్యంగా సాయంత్రంలోకి కుంటుకుంటూ వెళ్లింది.

4

ఆ మధ్యాన్నపు కునుకు, ఆ తరవాతి స్నేహమూ కాస్త మనసుని రీచార్ల్ చేశాక, మొబైల్ చూస్తే పది మొసేజులు సురేన్ నుంచి.

మనిష కనీసం వేక లైను రాస్తే బాగుండేది కదా! అనుకున్నాడు. తానే రాయచ్చు కదా.. అనుకోడమే ఆలస్యం, వెంటనే “ఎక్కుడున్నావు, మనిషా?!” అని వేక లైన్ పెట్టాడు. బహుకా, ఇంత క్రీక్స్ తను వేక పని చేయడం ఈ మధ్యకాలంలో ఇదే అనుకున్నాడు కూడా.

ఇప్పుడు మనిష సమాధానం కేసం ఎదురుచూడడం వేక అశాంతి.

అపొర్ట్రోంగల్లో ఉండలేక బయట పడాలనుకున్నాడు. తమ సందు తిరగానే మలుపు దగర చిన్న చాయ్ కొట్టు. చిన్నదే కానీ, క్యాలిటీ బాగా maintain చేస్తాడు రాము. సంతోషంగా పలకరిస్తాడు. పలకరింతలో తేడాలుండవు. అట్లా అని అనపాజంగా కూడా ఉండదు. ఆ పలకరింతా, చిరునప్పు ఎప్పుడూ వినీల్కి పెద్ద పటిల్. బహుకా, తానెప్పదో అట్లాంటివి మరచిపోయి ఉంటాడు.

కార్బోర్ట్ బతుకు పుస్తకంలో అట్లాంటి పేజీలు తొరశిగా చిరిగిపోతాయి. మనిష కూడా అదే ఫీల్ అవుతుందా?! కాపోవచ్చు. ఇది తన ప్రత్యేకమైన సమస్యే కావచ్చు. పీసీ, సురేన్! సురేన్కి ఎస్సేప్ రూట్టు చాలా ఉండాయి. వీకెండ్ పార్టీలూ, హారికూరికే మారిపోయే గర్డ్ ప్రైండ్స్ చెత్తు జోక్లులూ... వాడికోక వేరే లోకమేదో ఉంది.

మళ్ళీ మొబైల్ చూసుకున్నాడు. మనిష మెనేష్ లేదు.

రాము టీకొట్టు కూడా తెరిచిలేదు. వెనక్కి తిరిగి మళ్ళీ గేటు దగ్గరకి చేరుకున్నాడు. సెక్యూరిటీ వాడి ముఖం కనిపించడమే లేదు, నువ్వుదామనుకున్నా! అతని ముఖమీద పెద్ద మాన్సు, గ్లూన్ కపరూ. ఆ ముఖం అతనిదోకాడో.

“సాట్... మాన్సు యాద్ సై?!” మాన్సు లేపోత్తు జనం భయపడతారు” అన్నాడు నువ్వుతూ. “అవునేమో, ఏదో వేక మాన్సు కావాలేమో... కోవిడ్ వున్న లేకపోయా...” అనుకున్నాడు వినీల్ లోపల్లోపల.

“ఓహ్, నిజమే!” అని వెనక్కి పరిగ్రిత్తి ఎలివేటర్ దగ్గర కొచ్చాడు. ఎలివేటర్ ముందు ఇద్దరు తొచ్చింది పదేళ్ళ పీల్లులు అతని ముఖంపం పరీక్షగా, అనుమానంగా చూశారు. మాన్సు లేని ముఖంపం. భయం వాళ్ళ కళ్లల్లో!

“సార్!” అనేసి, మెట్లు ఎక్కుడం మెదలుపెట్టాడు.

తలోపు మొబైల్ మోగింది. గిప్పు పుత్రాపం. మనిష ఆయి ఉంటుదనుకున్నాడు. చూస్తే, ఏదో స్నేహి మెనేష్. వేళ్ళసారిగా సీరసం - వేంట్లో సెత్తురు జారిపోయినట్టు. వేళ్ళ కట్టిగా మారిపోయినట్టు - రాదు... మనిష కూడా రాదు!

ఎదురుగా మెట్లు కనిపించడం లేదు వినీల్కి

- afsartelugu@gmail.com

కోడిబజె

కావలసిన పదార్థాలు: వరి పీండి - అర కప్పు, బొంబాయి రెప్పు- పావ కప్పు, మైదా పీండి- అర కప్పు, వాము, జీలకర్ర- అర

మూను, కొబ్బరి (ఎండు లేదా పచ్చిది)- పావ కప్పు, ఎండు మిర్చి- పది, నీరు, ఉప్పు, మూనె- తగినంత.

తయారుచేసే విధానం: ఓ గిస్టెలో వరి పీండి, రవ్వ, మైదా కలుపుకోవాలి. దీనికి వాము, ఉప్పు కూడా జత చెయ్యాలి. రెండు స్వాష్ట వేడి నూనె వేసి బాగా కలపాలి. కొబ్బరి, జీలకర్ర, మిర్చిని పేస్తులా రుబ్బుకోవాలి. ఈ పేస్తుని కూడా గిస్టెలోని పీండిలో కలిపి తగినంత నీటిలో ముద్దులా చేసుకోవాలి. చిన్న చిన్న ముద్దులుగా పీండిని తీసుకుని రింగులుగా చుట్టుకోవాలి.

కడాయలో నూనె మరిగాక ఈ రింగుల్ని ఎరగా వేయించి తీస్తే కర్కూటకలో అత్యంత ప్రసిద్ధ చిరుతిండి వంటకం కోడిబజె సిద్ధం.

కిచ్చెన్ టైచ్

వంకాయ కొత్తమీర కారం కూర

కావలసిన పదార్థాలు: వంకాయలు లేతవి- ఎనిమిది, కొత్తమీర- ఓ కట్ట, పచ్చిమిర్చి- 8, పసుపు- చిట్టికడు, మూనె, ఉప్పు- తగినంత.

తయారుచేసే విధానం: వంకాయల్ని గుత్తులుగా

కట్ చేసి ఉప్పు వేసిన నీళలో వెయ్యాలి. కొత్తమీర, ఉప్పు, పచ్చిమిర్చి కలిపి మెత్తగా నూరుకోవాలి. వంకాయగుత్తుల్లో ఈ కొత్తమీర కారం నిండుగా కూరి పక్కన పెట్టుకోవాలి. ఓ పాన్లో నూనెవేసి కాగాక ఒక్కే వంకాయని వేసి సస్నేహి సెగమీద మగ్గనివ్వాలి. ఈ కూర చల్లారితే చాలా రుచిగా ఉంటుంది.

డ్రైప్పుట్టు కజ్జుకాయలు

కావలసిన పదార్థాలు: గోదుమ/మైదా - 500 గ్రా., నెఱ్య - 3 టేబుల్ స్పూన్లు, నీరు - తగినంత, ఉప్పు - చిట్టికడు, డ్రైప్పుట్టు (బాదం, పిస్తె, జీడిపప్పు సమానంగా) పొడి - ఒక కప్పు, వంచదార పొడి - ఒక కప్పు, యాలకుల పొడి - ఒక టేబుల్ స్పూన్లు, మూనె - వెగించడానికి సరిపడా.

తయారుచేసే విధానం: గోదుమపీండిలో తగినంత నీరు, ఉప్పు, నెఱ్య వేసి మెత్తని ముద్దగా తయారుచేసి పక్కనుంచాలి. ఒక పొత్తులో వంచదార, యాలకుల, డ్రైప్పుట్టు పొడులు వేసి బాగా కలపాలి. ఇప్పుడు గోదుమ పీండిని పూర్తిగా చేసుకుని ముద్దలో కొంత డ్రైప్పుట్టు మిళమం పెట్టి సగానికి మదిచి అంచుల్ని ఒత్తుకోవాలి. అన్న తయారయ్యాక నూనెలో దొరగా వేగించి, చల్లరిన తర్వాత డబ్బులో భద్రపరచుకోవాలి. పీల్లలు ఇప్పంగా తినే ఈ కజ్జుకాయలు రుచితో పాటు శక్తిని కూడా ఇస్తాయి.

స్టోర్ పుడ్

సుచిన్ కే అంత్స్పూచ్చో...

మాజీ ట్రైకెటర్ సచివ బెండూల్కరికి పదాపావ అంటే చాలా ఇష్టం. చిన్నపుడు పదాపావ తినే పోటీలలో కూడా పాల్చినేవాడు. ముంబై లోని 'అశ్సెక పదాపావ' దుకాణంలో అమ్మె పదాపావ అంటే మరీ ఇష్టం.

పెరుగు చేసేస్తుండి

ఇది యోగర్స్ మేకర్. అంటే పెరుగు చక్కనా తోడుకునేందుకు సహాకరిస్తుంది. గడ్డపెరుగును అందిస్తుంది. ఇందులో పాలు, కాస్త తోడుకు పెరుగు వేసి స్పీచ్ అన్ చేస్తే చాలు. పెరుగు తోడుకునేందుకు అవసరమైన ఉపాధ్యాత్మను కలిగిస్తుంది. పర్మాకాలం, సీతాకాలంలో ఇది చాలా ఉపయోగకరం.

స్టోర్ కిచెన్

సగ్గుబియ్యం వడలు

కావలసిన పదార్థాలు: సగ్గుబియ్యం- ఓ కప్పు, ఆలుగడ్డలు- నాలుగు, వేరుశనగ పప్పు- సగం కప్పు, పచ్చి మిర్చి- రెండు, అల్లం- చిన్న ముక్క, కొత్తమీర తురుం- రెండు స్వాన్లు, చక్కెర- రెండు స్వాన్లు, నూనె, ఉప్పు- తగినంత.

తయారుచేసే విధానం: సగ్గుబియ్యాన్ని ముందు రోజు రాత్రి నానబెట్టి ఉదయాన్నే నీటిని వడకట్టాలి. ఆలుగడ్డల్ని ఉడికించిపెట్టుకోవాలి. వేరుశనగ పప్పును వేయించి కచ్చపచ్చగా రుబ్బుకోవాలి. ఓ గిస్టెలో సగ్గుబియ్యం, ఆలుగడ్డ, వేరుశనగ, అల్లం, పచ్చిమిర్చి, కొత్తమీర, చక్కెర, ఉప్పు, తగినంత నీరు వేసి బాగా కలపాలి. కడాయలో నూనె వేడిచేసి చేతివేళతో వడల్లాగా వత్తుకొని ఒక్కొక్కటి వేయిస్తే సగ్గుబియ్యం వడలు రెడీ.

ప్రేమ పేరున ఒక్కసారి...

బాబూజి ధిరె చల్లొ, ప్ర్యార్ మే సంభల్లొ
పో బడే ధీథే పైఎస్, బడే ధీథే పైఎస్ రాహ్ మే
(ఓ దొరవారు... కాస్త నిదానగా నడవండి, ప్రేమలో నిలదొక్కుకోండి.
ఆఁ ఈ దారిలో పెద్ద మోసాలు, పెద్ద మోసాలే ఉన్నాయి నుమండీ!)

ప్రేమే జీవితమని కొండరనుకుంటే, అది యివహాదయాల్లో ఉండే
అలి పెద్ద బలహీనతని కొండరనుకుంటారు. అందుకే ప్రేమికులను
వంచించడానికి, ఆ ప్రేమనే గోప్త ఆయుధంగా మలుచుకుంటారు.
ప్రేమ మూర్ఖులుగా వచ్చి ప్రణయగీతాలతో ఆహ్వానిస్తారు. అదే గోప్త
సౌభాగ్యమనుకుని ఏ యువ హృదయమైనా చేతులు కలిపిందే
అనుకోండి! బతుకు... గోదల్లేని చెరసాలలో బండి అవతుంది.
జీవితంలోకిల్లా ఉన్నతమైనదీ... ఉత్స్వమైనదీ ప్రేమ. కానీ, దాని
పేరుతో జరిగే మోసాల మాటేమిటి?

క్షూ హోయె మాయె, సర్ రుముకాయె -

జైసే జాతే హో సబ్బుచ లుటాయె
యె తో బాబూజి పహాలా కదమ్ పై -
నజర్ ఆలే పైఎస్ అవైనె పరాయె // బాబూజి //

(ఎదో పోగొట్టుకున్నట్లు, తల వాల్మావు ఎందుకని?
నర్యం కోల్చేయనట్లు అలా వెతుతున్నావేమిటి? అయ్యా
ఇదింకా తోలి అడుగే... పోను పోను... మనవాళ్లే
పరాయాలుగా దర్శనమిస్తారు)

తాను ప్రేమించిన వ్యక్తి, కానేపు కనపడకపోతేనే,
కానేపు మాట్లాడక పోతేనే సర్యస్యం కోల్చేయనట్లు
అల్లకల్లోలమైపోతుంటారు. కానీ, ఈ తరపో
పరిణామాలు తాత్యాలికమే అనిపించినా, ఒక్కసారి ఇవి జీవిత
కాలపు సంక్లేఖన్నే మిగిల్చివచ్చు. గిట్టుని వాళ్లు ఏం చేస్తున్నారో
గమనించకుండా తమలో తామే ఆకాశహర్షాలు నిర్మించకుంటూ
పోతే ఇలాగే ఉంటుంది మరి!

యే మొహబుల్ పై ఇంభోలే - భాతే -

కర్ నా దిల్ కో గమోంకే హవాలే
కామ్ ఉల్లాల్ నాజూక్ ఐహుల్ పై -
ఆకే హోలోంపే మాచెంగే ప్ర్యాలే // బాబూజి //

 చిత్రం: అర్పార (1954)

గీత రచయిత: మహింద్ర
సుల్తాన్పురి,
గానం: గీతాదత్
సంగీతం: ష.పి.నయ్యర్

(ఇది ప్రేమయోగ్య అమాయకుడా. హృదయాన్ని వ్యాఘల పాలు
కానీయక నుమా ప్రేమ వ్యవహారం, మరీ నుస్తుతం, పానపాత్రలు
పెదవిదాకా వచ్చి పగిలిపోతాయిక్కడ)

అనటు సిసలైన ప్రేమ అవ్యాత భాండమే! కానీ, ఆ అమృత భాండాన్ని
అందుకోవడంలో ఏ కాస్త నిర్రిష్టంగా ఉన్నా, హృదయం రంపపు కోతకు
గురికావడం భాయం. పైగా ఎంతో కష్టపడి ఆ భాండాన్ని నీ కుటీరంలోకి
తెచ్చుకున్నాక కూడా, అమృతం నీ గొతులోకి జారుతుందన్న గ్యారెంటీ
కూడా ఉండదు. ఎందుకంటే పాన పాత్ర తీరా నీ పెదాల డాకా
రావడానికి రెండు క్షణాల ముందే దాన్ని ముక్కలు చేయడానికి సిద్ధపడే
వారు ఇక్కడ కేకొల్లులు.

పోగయా పై కిసీసే జో అన్బన్ - భామీలే
దూసొరా కోయా భామున్

జిందగానీ కే రాహో అజావ్ పై - పో అకెలే తో
లాభో పైఎస్ దుష్పన్ // బాబూజి //

(ఎవరిలోనై విరోదం ఏర్పడితే, మరో బంధాన్ని
అందుకో బతుకు దారులు చిత్రమైనవి, ఒంటరిగా
ఉన్నావంటే లక్షలాదిగా శత్రువులవుతారు)

అనుకోనిదేదో జరిగి, ఒక్కసారి ఆశించినది చేజారిపోనూవచ్చు.
అలాగని, జీవితాంతం ఆ పోయినదాన్నే తలచుకుంటూ, ఏదున్నా
కూర్చుంటానంటే కుదరదుగా! అదే జరిగితే నీ ధీనత్యాన్నీ,
నీ ఆక్షతునూ, నిస్సహాయతనూ, అన్నింటినీ మించి, నీ ఒంటరితనాన్ని,
అవతలి ప్రపంచం ఆనరా చేసుకుంటుంది. నిన్న భూస్థావితం
చేయడానికి, అదను చూసి నీ పైన విరుచుకుపడుతుంది. ఎందుకంటే
నిస్సహాయుణ్ణి దెబ్బుట్టుడం అలి సునాయానమైన పని. అయితే,
ప్రతిమటనేదీ టెకుండా, వారు విసిరే పంజాలకు బలికావడం
అమాయక్కుమే అవుతుంది. అందుకే ఒక బంధం ఫూర్తిగా
తెగిపోయిందంటే, వెనువెంటనే ఆ స్థానంలో కొత్త బంధాన్ని
నిలబెట్టుకోవాలి. చేజారిపోయిన ప్రపంచం స్థానే కొత్తగా మరో
ప్రపంచాన్ని నిర్మించుకోవాలి!

- బమ్మెర

<http://jeevanageetham.blogspot.com>

అతి పేద్ద పెయింటింగ్...

చీర్..!

దుబాయలోని అట్లాంబిన్ పశ్చిటలో బాల్రోమ్మలో... ఫ్లోర్ మీద అతి
పెద్ద కాన్యాన్ పలిచారు. ఒకటి కాదు, రెండు కాదు... 1,800 మీటర్లు
కాన్యాన్ అది. లాక్టడాన్ సమయంలో బ్రైటీష్ చిత్రకారుడు సూచి
దానిల్లి కిడు నెలల పాటు శ్రమించి బింబి అప్పు పూమానిపీ. అనే
అష్టతమైన పియింటింగ్ వేశాడు. ఇటీవల ఆ కాన్యాన్ను 70 భాగాలుగా
చేసి అమ్మకానికి పెడితే... ప్రపంచంలోనే అతి పేద్దభాగి నిస్సు వరల్డ్
లికార్చుల్లోకి ఎక్కున ఈ పియింటింగ్ లక్ష్మిరాలా 62 మురియనీ దాలర్కు
అమ్మడే మరో లికార్చు స్ట్రిప్పింటింది. దుబాయలో క్రిప్టో కరెన్సీ వ్యాపారం

చేసి ప్రైంచే జాతీయుడైన అంద్రూ అబ్బో నే బినిని కొనుగోలు చేశాడు. ఈ పియింటింగ్ ద్వారా లభించిన మొత్తాన్ని జట్టు తన వసితిలోనేను ఈ విధంగా వినియోగించుకోవడం విశేషం. అతడు ఈ భాలీ పియింటింగ్ వేయడానికి
1,065 బ్లఫీలను, 6,300 లీటర్ల పియింటిను వాడాడు.

మర్కు బర్కు

ప్రవంచంలో ఉన్న పక్కలన్నియటిలో అతి ప్రమాదకరమైనది ఈ పక్కి పేరు 'కాసోవరీ'. దీని ముద్దు పేరు 'ముర్కర బర్క'. దీని కాలి మధ్య వెలుకి పొడవాటి పెద్ద గోరు ఉంటుంది. అది అయిదు అంగుళాల పొడవు పెరుగుతుంది. కోపం తెచ్చిపోతే ఆ పెద్ద గోరుతో శరీరాన్ని చీరేసుంది. కాళ్ళతో, తలతో చాలా బలంగా గుర్దుతుంది. వాటి దెబ్బికి మనుషుల ఎముకలు కూడా విరిగిపోతాయి. 2019లో ఫోరిడాలో ఈ పక్కి తనని పెంచుకుంటున్న యజమానినే చంపేసింది. అప్పట్టించి దీన్ని ప్రమాదకరమైనదిగా పరిగణిస్తున్నారు. ఇది గంటకి 30 మైళ్ల వేగంతో పరుగులు పెడుతుంది. నూగినియా, ఆస్ట్రేలియా దేశాల్లో ఇవి కనిపిస్తాయి. ఆస్ట్రేలియాల్లో ఇదే ప్రవంచంలో అతి బరువైన పక్కి.

విడు తేడాలేవి?

ప్రాణవు
కథలు

1. పాము
లేదు కానీ
పుట్ట ఉంది,
తల లేదు
కానీ గడువు
వేసుకుంది?
2. అరచేతిలో
లెక్కించలేని
జథ్టు, వెళ్ళే
దారే కానీ,
వచ్చే
దారే లేదు?

ఎంత మంట?

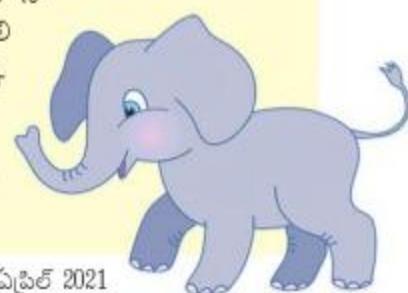
స్వయం వ్యాజ..

టీచర్: చంటి... కుతుబ్
మినార్ ఎక్స్‌డెండ్ చెప్పు
చంటి: తెలియదు టీచర్
టీచర్: అయితే బెంచీ
ఎక్కు నిలబడు
చంటి:
నిలబడితే
కనిపిస్తుందా
టీచర్.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟକାରୀ
ପାଠ୍ୟକାରୀ

అడవిలో ఒక ఏనుగు ఒంటరిగా
 ఉండేది. భారీ ఆకారం చూసి
 మిగతా జంతువులు దానితో స్నేహం
 చేసేవి కావు. అన్ని జంతువులు కలిసిమెలిసి ఆడుతూ పొడుతూ తిరుగుతుంచే
 తాను మాత్రం దిగాలుగా ఉండేది. ఒకరేజు కోతి వద్దకు వెళ్లి ‘నాతో స్నేహం
 చేస్తావా?’ అని అడిగింది. కోతి నీతో స్నేహమా? నీ పరిమాణం ఏంటి? నా
 పరిమాణం ఏంటి? అని ఎగతాళి చేసింది. కుండెలు వద్దకు వెళ్లి స్నేహం
 చేయమని కోరింది ఏనుగు. దానికి కుండెలు ‘నువ్వు నాలా బోరియలలోకి
 వెళ్లగలవా? నాతో ఆడుకోగలవా?’ అని ప్రశ్నించింది. ఏనుగు నిరాశగా అక్కణ్ణించి
 నక్క వద్దకు వెళ్లింది. ‘నన్ను నీ మిత్రుడిగా చేసుకో అని కోరింది. ‘నువ్వు మాలా
 గెంతలేవు, పరుగులు తీయలేవు, నీతో ఎలా ఆడుకునేది?’ అంటూ వెక్కిరించింది.
 ఏనుగుకు చాలా బాధనిపియింది. ఇంతలోపు కొన్ని జంతువులు భయంతే
 పరుగులు పెదుతున్నాయి. పులి వేటకు వస్తోంది... పారిపోండి’ అంటూ
 అరిచాయి అచి. నక్కలు, కుండెళ్లు, కోతులు చాలా భయపడ్డాయి. ఏనుగు వాటికి
 దైర్యం చెప్పింది. పులి రాగానే దాని ముందు నిల్చుని ‘నా
 స్నేహితుల జోలికి రావద్దు’ అని హాచ్చరించింది. పులి
 వినకపోయేనరికి గల్గిగా ప్పుంకరించి, తొండంతో ఒక్క
 దెబ్బ కొట్టింది. భయంతో పులి పారిపోయింది.
 జంతువులన్నే నంతోపించాయి. ఏనుగును ఎగతాళి
 చేసినందుకు క్రమించమని కోరి, తమ స్నేహితునిగా
 చేసుకున్నాయి.

ఒక వలన...

ఇంత భయంకరమా?

సరిగ్గా ఏడాది క్రితం... 'లాక్డోన్' అనే మాట యావత్ దేశాన్ని ఒక్కసారిగా కుదిపేసింది. కాలు కడపసీయకుండా చేసింది. ఈ హారాత్ పరిణామం వల్ల ధనికులకు పోయేదెం లేదు. మధ్యతరగతి వారు ఎలాగోలా సర్పకుంబారు. బీదా బిక్కి. తిప్పులు పడతారు. మరి ఎక్కుడెక్కుడి నుంచే పొట్టు చేత పట్టుకుని నగరాలకు వలన పచ్చిన వారి సంగతి... రోడ్సున పడక తప్పలేదు. దేశ విషణవ అనంతరం ఇదొక మహా విషాదంగా పేర్కొన్నారు. మూటా ముల్లే సర్పకుని, పిల్లా జెల్లో రోడ్సు పొడవునా, కొన్ని వందల కిలోమీటర్ల మేర సస్పులాలకు నడిచిపోతున్న దృశ్యాలను ఇప్పట్లో ఎవరూ మర్చిపోరు. ఇంట్లో కూర్చుని బీఫీలోనే, పేపర్లోనే ఆ దృశ్యాలను మనమంతా చూశాం. ఒక్కే వలసజీవిది ఒక్కే కథ. అంతలేని వ్యధ. కానీ... ఆ కథలు మనకు అక్కర్చేదు. ఇంట్లో కూర్చుని 'బిగ్గిబాన్', పాపీలీను ఎంజాయ్ చేయటంలోని మజా వాటిల్లో మనకు కనిపించడు కాబట్టి పెడగా పట్టించుకోం. జర్విస్ట్, పిల్లుమేకర్ వినోద్ కప్రి మాత్రం అలాంటి ఒక వలన బృందంలై కెమెరా పోకన్ చేశాడు. అదే 1232 కిలోమీటర్లు...

కరోనా తీవ్రంగా ఉన్న సమయంలో...

జర్విస్ట్ ఫిల్మేకర్...

ఉత్తరాఖండ్కు చెందిన వినోద్ కస్ట్ (48)కి మన భాగ్యగరంతో అనుబంధం ఉంది. అతడి తండ్రి ఆర్థిల్ పనిచేయడం లు వినోద్ సికింద్రాబాదీని కేంట్రీయ విద్యాలయంలో చదువుకున్నాడు. ఆ తర్వాత ఉత్తరాదికి వెళ్లన వినోద్ పలు పత్రికల్లో, టీవీ చానల్లలో జర్విస్ట్ నుస్కాగా పనిచేశాడు. ఎన్నో సంచలనాత్మక స్టోర్లు లపోర్ట్ చేయడమేక అనేక డాక్యుమెంటర్లు తీశాడు. 2014లో ఉత్తరప్రదేశ్లోని ఖుఫీనగర్లో ఆరుగురు మహిళలు టాయిలెట్స్ లేకపోవడంతో భర్తలను వచలేసిన సంఘటనను ఆధారంగా చేసుకుని 'కాంట్ బీక్ దిన్ పిట్ ఎన్ మోర్' అనే డాక్యుమెంటర్ రూపొందించాడు. బీనికి జాతీయ పురస్కారం అందుకున్నాడు. ఆ తర్వాత 'మీస్ తనక్సిపూర్ పోజిర్ పణ్' అనే రాజకీయ వ్యాంగ్య చిత్రాన్ని రూపొందించి వార్తల్లోకి ఎక్కాడు.

ఒకవైపు లాక్డోన్ నిబంధనలు వెంటాడుతుండగా, ఏడుగురు వలన కార్బోకులు... ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో భయంబయింగా, చావుకైనా సిద్ధపడి... దేశ రాజధాని డిల్లీ శివార్లలోని మజియాబాద్ నుంచి సొంతూరైన బిహార్లోని సహర్స్ దాక్... అంటే అక్కరూలా 1232 కిలోమీటర్లు సైకిల్ మీద వెళ్లడమే ఈ డాక్యుమెంటరీ బట్టిపుత్తం. మార్చి 24న (గత ఏడాది) ప్రారంభమైన లాక్డోన్ ఎప్పుడు ఎత్తెస్తార్ తెలియదు. చిల్లిగ్వ్య కూడా లేని పరిస్థితుల్లో... గ్రామాలకు రోడ్సు మార్గాన తిరిగి వెళ్లన్న లక్షలాది మంది కార్బోకుల్లాగే... ఆము కూడా సైకిల్లుని సహర్సు పయమమవుతున్నట్టుగా మీడియా పెట్టారు ఏడుగురు కార్బోకులు. ఆ మీడియా చూసిన వినోద్ కప్రి మరో ఇష్టరు కెమెరామెన్ (మానవ యాదవ, రోహిత్ విశ్వకర్మ)తో కలిసి వారిని అనుసరిస్తూ, వారి కప్పోలను రికార్చు చేశాడు.

ప్రావైపై పోలీసుల పహారా ఉంటుంది కాబట్టి, వారి సైకిల్ ప్రయాణం షార్ట్రోక్ రూట్లలో సాగుతుంది. వలన కార్బోకులైన అతీచీకుమార్, రాంబాబు పండిట్, రితేష్, ముహేం, కృష్ణ, సందివేకుమార్, సోనూ కుమార్ల యాత్ర 7 రోజుల పాటు సుదీర్ఘంగా సాగుతుంది. దీనిని డాక్యుమెంటరీ అన్నారు కానీ నిజాసికి 'డాక్యూ మూవీ'గా చెప్పాచు. ఎందుకంటే సినిమాకు ఏమాత్రం తీసిపోని భావేద్యగాలు, మలుపులు ఇందులో ఉన్నాయి. మొదటి రోజు, రెండో రోజు.. అంటూ తెరిలై కొండోన్ను మొదలెట్టడం... ఇంకా వారు ఎన్ని కిలోమీటర్లు ప్రయాణించాల్సి ఉండనే గ్రాఫిక్ పేట్స్‌ను వేయడం ద్వారా డాక్యుమెంటరీలో ఉత్సంఘను స్పృష్టించాడు దర్శకుడు. విపత్తుర పరిస్థితుల్లో కార్బోకులు మీడియా కార్లో కుటుంబినభ్యులతో 'నేనెక్కుడున్నానే నాకే తెలియదు...' 'బతికున్నా కదా...' బరోసాగా ఉండు...' 'నుహ్య విల్లె గుర్తిస్తున్నారు...' అంటూ కస్టిచీలో మాట్లాడే దృశ్యాలు గుండె బరువేక్కులా చేస్తాయి. సంభార్, చండోసీ, జలాలాబాద్, హర్దీయ్, సీతాపూర్, లక్ష్మీ, అయోధ్య, గోరికపూర్, బుమీనగర్... ఒక్కేచేట ఒక్కే అనుభవం. ఒకవైపు పోలీసుల అంకులు, మరేవై తిండికేసం తిప్పులు, ఇంకోవైపు సైకిల్లు పంక్కర్ వెస్ట్, మరొకరు వారికోసం ప్రత్యేకంగా హోటల్ తెరిచి సమౌసాలు చేసిచ్చారు. సైకిల్ టూర్యాస్ చిరిగిపోతే, ఒక పోలీసు ఎక్కడి నుంచే కొత్తది తీసుకొచ్చి ఇస్తాడు. అలా వారి ప్రయాణంలో అడుగుగున అడ్డంకులతే పాటు, అక్కరుక్కడ అనుకోని 'దేవుత్త' సాయం చేశారు. కాగా ఈ డాక్యుమెంటరీని డాక్యూమూమీగా మార్గుదంలో గులార్ (పాటలు), విశాల్ భరద్వాజ్ (సంగీతం), సువ్యిందర్సింగ్, రేఖా భరద్వాజ్ (గానం) వంటి ప్రముఖులు చేయాతనిచ్చారు. 'మరేగేతో పహ్ల జాకర్...' జిహ్ పర్ జిందగీ ట్రౌంప్ అంటూ సువ్యిందర్సింగ్, 'ఓ రే చిదేసియా...' అంటూ రెఖా భరద్వాజ్ల గణలు దృశ్యాల్లి మరింత బరువేక్కించాయి. భావేద్యగాలకు బలాస్తుచ్చాయి. లాక్డోన్ పెట్టి ఏడాది అయిన సందర్భంగా విదుదలైన ఈ డాక్యుమెంటరీ కలోవులందుచుతుంది. కలవరపెదుతుంది. కస్టిచు పెట్టిస్తుంది. వీడ కలలా వెంటాడుతుంది.

- సి.ఎస్.

'1232 కిలోమీటర్లు' (డాక్యుమెంటరీ)

దర్శకుడు: వినోద్ కప్రి

నడిఎ: 86 నిమిషాలు

విడుదల:

దిస్ట్రీ ప్రెస్ హాట్స్టూర్

సీగ్నస్క్ కాల్యూయం ఎలా?

మీగ్న అహరం తీసుకునేవారు ఎముకల ఆరోగ్యానికి ఎలాంటి జాగ్రత్తలు పాటించాలి?

- మృజాతిని, ప్రాదరాబాద్

మీగ్న పుడ్ అంటే పూర్తి శాకాహారం. జంతు సంబంధిత ఎలాంటి ఆహారాన్ని మీగ్నలు తినరు. అందువల్ల పాలు, పెరుగు, పాల పదారాలు, తేనె, గుడ్లు, మాంసాహారం వీళ్ల ఆహారంలో ఉండవు. ఆపపాలు, గేడపాలు, ఆ పాల నుండి తయారుచేసే పనీరు, పెరుగు, చీస్ తదితరాలను పూర్తిగా మానెయ్యడం వల్ల వాటిలోని ప్రొటీన్సు, కొన్ని రకాల ఆవశ్యక అమ్లైనే ఆసిట్టు, కాల్చియం, కొన్ని విటమిన్సు తగిన మోతాదుల్లో అందవు.

అందుకే మీగ్న డైట్‌ను అనుసరించే వాళ్లు పాలు, తదితరాలు అందించే పోషకాలను ఇతర పదార్థాల నుండి పోందెందుకు ప్రయత్నించాలి. కాల్చియం కేసం క్యూబ్స్, బ్రోక్లి, బెండకాయ, వివిధ రకాల ఆకుకూరలు, పోర్ట్‌షై చేసిన సోయా పాలు, సోయా పనీరు, బాదం, ఆల్కోట్ గింజలు, అన్ని రకాల పప్పులు, రాజ్యా, నల్ల శనగలు, అలంందలు తదితరాలను ఆహారంలో భాగం చేసుకోవాలి. అయితే వీటిలోని కాల్చియాన్ని శరీరం శోషించుకునేందుకు విటమిన్ - డి ఆవసరం, దీని కేసం రోజూ కనీసం 30 నిమిషాలపాటు ఎండలో గడపాలి. ఒకవేళ ఆహారం ద్వారా పూర్తిగా కాల్చియాన్ని పొందలకపోతే వైద్యులు నలపా మేరకు సప్పిమెంట్స్‌ను వాడవచ్చు.

యాంటీ ఆక్సిడెంట్స్ అంటే ఏమిటి? వాటివల్ల ఉపయోగాలేమిటి?

- సత్యమూర్తి, కాకినాడ

శరీరంలోని జీవప్రత్రియల వల్ల ట్రీ రాడికల్‌ అనే పదారాలు తయారపుతాయి. ఇవి అధికసంఖ్యలో ఉంటే కణాల వనితీరును దెబ్బతీని అనారోగ్యం పాలు చేస్తాయి. శరీరంలో ట్రీ రాడికల్ ఎక్యులైతే గుండజబ్బులు, ఊపిరితిత్తుల నమస్కులు, క్యాన్సర్, పార్మిస్ట్ర్స్ మొదలైన వ్యాధులు వచ్చే అవకాశం ఎక్కువ. ఈ ట్రీ రాడికల్ వల్ల శరీరానికి జరిగే నష్టిన్ని యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు నివారిస్తాయి. ఇవి సహజ సిద్ధంగా కానీ, కృతిమంగా కానీ లభిస్తాయి. ఆహార పదార్థాల ద్వారా లభించేవి సహజసిద్ధమైన యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు. రంగురంగుల పండ్లు, కూరగాయల్లో ఇవి అధిక మోతాదుల్లో ఉంటాయి. ముఖ్యంగా శాకాహారంలో యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు ఎక్కువ. తాజాపండ్లు, సలాడ్లో ఉండే విటమిన్ - సి కూడా యాంటీ ఆక్సిడెంట్లా పనిచేస్తుంది. టమోటా, పుచ్చకాయల్లో అధికంగా ఉండే టైకోఫిన్ మరిక యాంటీ ఆక్సిడెంట్. బియ్యం, గోదుములు, పప్పులు లాంటి దాన్యాల్లో ఉండే సెలినియం అనే బినిజం కూడా యాంటీ ఆక్సిడెంటే. ముదురు గులాబీ, ఎరువు, పసుపు, నారింజ, వంగపండు రంగుల్లోని ఆహారంలో ఫ్లైవాయిడ్స్, పాలిపెనాల్స్, కాబెచిన్స్ యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు ఉంటాయి. కాలాసుగుణంగా వచ్చే పండ్లు, కూరగాయలు, దాన్యాలు ఆహారంలో భాగం చేసుకుంటే శరీరానికి అవసరమైన యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు లభిస్తాయి. కృతిమ యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు తీసుకుంటే కొంత వరకు ఉపయోగం ఉన్నా సహజమైనవే మేలు. వైద్యులు నలపా లేకుండా మండబీళ్లు, సప్పిమెంట్లు రూపంలో వీటిని తీసుకుంటే లాభం ఉంటే నష్టమే ఎక్కువ.

పిల్లలకు జంక్ పుడ్క్‌కి బదులుగా ఎలాంటి స్నేక్స్‌ను అందిస్తే మంచిది?

- అమేయ, గుంటూరు

పిల్లలకు చిన్నపుడు తినిపించే పదార్థాల వల్లే పెద్దయిన తరువాత వారి ఆహారపు అలాపుల్లు, ఆర్గ్యూం ఆదారపడి ఉంటాయి. చిన్నతనం నుండి అధిక కెలోరీలు ఉన్న ఆహారం, నూనె పదార్థాలు, స్నేక్స్, జంక్ పుడ్క్ తినడం వల్ల పదిహేడ్కలోపు పిల్లలలో అధిక బరువు సమస్య ఏర్పడవచ్చు. అది అలాగే కొనసాగితే యుక్క వయసులో కూడా అధిక బరువు, ఊబకాయం సమస్యలు ఎదురుపుతాయి. జంక్ పుడ్క్‌కి బదులుగా పండ్లు, పాలు, పెరుగు, మజ్జిగ, బాదం, ఆల్కోట్, వేరుశెనగ, వేయించిన శనగలు, బలాణి లాంటి గింజలు; మొలకలు, ఉడికించిన గింజలు, మొక్కలోన్నలు మొదలైనవి స్నేక్స్గా అలవాటు చేయాలి. వీటితో వివిధ రకాల చాట్స్, సలాడ్లు, టిక్కీలు, కట్టిట్లు చేయవచ్చు. చపాతీలో గుడ్లు, పనీర్, చికెన్ లాంటివి చేర్చి రోర్స్ చేయెచ్చు. ఇలా పిల్లలు ఇష్టపడేలా తయారుచేయాలి. వీటివల్ల ఆకలి తీర్చడమే కాకుండా శరీరానికి అవసరమైన పోషకాలు, విటమిన్సు, ఖనిజాలు, యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు, వీచుపదారాలు అందుతాయి. ఇల్లలో చేసినపైనా, బయటి నుండి తెచ్చినపైనా స్నేక్స్లు, నూనెలో వేయించిన పిండివంటలు, బిస్కిట్లు, చాక్సెల్లు, బేకరీ పుడ్క్ వీలైనంత తక్కువగా పిల్లలకు ఇవ్వాలి. ఈ చిరుతిళ్ల వల్ల ఆరోగ్యానికి హనిచేసే సాచురెడిడ్ కొప్పులు, ట్రాన్స్‌ప్రోట్స్, అధిక కెలోరీలు శరీరంలో చేరతాయి. దీంతో చిన్నతనంలోనే అనారోగ్యాల బారిన పడే అవకాశం ఉంది.

దా. లఖ్షమి సురేష్ నెన్నీ

నూర్జిపనిస్ట్, వెలినెన్ కన్సల్టెంట్
nutritifyou.com

(పారములు తమ సందేహాలను
sunday.aj@gmail.com కు పంపవచ్చు)

ఆసుగ్రోషం

4-10 ఏప్రిల్ 2021

పి.ప్రసూనా రామన్

ముఖం

అశ్విని, భరతీ,
కృత్తిక 1వ పాదం

అనుకూలతలు అంతంత మాత్రమే. శ్రుమ, ఒత్తిడి అధికం. ఆకస్మిక బిర్యులు అందోళన కలిగిన్నాయి. నన్ని హితులు సాయం అందిస్తారు. పనులు హాడాపుడిగా సాగుతాయి. శుక్ర, శనివారాల్లో అప్రమత్తంగా ఉండాలి. పరిచయం లేని వారితో జాగ్రత్త. సంప్రదింపులకు అనుకూలం. ఎకపక్కంగా వ్యవహారించవద్దు. పీల్లల విషయంలో మంచే జరుగుతుంది. వేడుకల్లో అత్యుత్సాహం తగదు.

శూష్టకం

పునర్వసు 4వ
పాదం, పుష్యమి, అశ్విష

కార్యాన్నిధి, ధనయోగం ఉన్నాయి. వ్యవహారాలు మీ చేతుల మీదుగా సాగుతాయి. సమర్థతను చాటుకుంటారు. ఆందోళన కలిగించిన సమస్య నద్దుమఱగుతుంది. బిర్యులు విపరీతం. ఆప్సులకు సాయం అదిస్తారు. గురువారం నాడు పనులతో సతమత మపుతారు. వివాహ యత్నాలు తీవ్రంగా సాగిన్నారు. ఒక సంబంధం కలిగినప్పుడి. బంధువుల రాకపోకలు అధికమమపుతాయి. గృహం సందడిగా ఉంటుంది.

శూల

చిత్త 3,4; స్వాతి,
విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

వ్యవహారాలు అనుకూలిన్నాయి. సముచిత నిర్ద్యయాలు తీసుకుంటారు. ఆలోచనల్లో మార్పు వస్తుంది. వాయిదా పడిన పనులు పూర్తి చేస్తారు. శుక్ర, శనివారాల్లో బిర్యులు విపరీతం. రుణాలు, చేబదుళ్లు స్వీకరిన్నారు. పుత్రుల రెమ్ముపర్లో మొలకువ వహించండి. ఆహ్వానం అందుకుంటారు. సోదరులతో సత్సంబంధాలు నెలకొంటాయి. విలువైన వస్తువులు జాగ్రత్త. ఎవరినీ నిందించవద్దు. పీల్లల ఉన్నత చదువులపై దృష్టి పెడతారు.

మకరం

ఉత్తరాషాఢ 2,3,4;
శతం, ధనిష్ఠ 1,2 పాదాలు

పరిస్థితులు మొరుగుపడతాయి. అవిక్రాంతంగా క్రమిన్నారు. అవకాశాలు కలిగినప్పుడి. బిర్యులు సామాన్యం. పొదుపు పడకాల పట్ల ఆకర్షితులవుతారు. పెద్దమొత్తం ధననహాయం తగదు. పనులు వేగవంతమపుతాయి. ఉల్లాసంగా గడువుతారు. ఆహ్వానం, పుత్రాలు అందుతాయి. బుద్ధ, గురువారాల్లో అనవసర జోక్కం తగదు. ఆరోగ్యం స్థిరంగా ఉంటుంది. చెప్పుడు మాటలు పట్టించుకోవద్దు.

వృషభం

కృత్తిక 2,3,4; రోహి, ముగశిర 1,2 పాదాలు

టర్పుతో వ్యవహారించాలి. సమర్థతాపై నమ్మకం పెంచుకోండి. నలహాలు, సాయం తిశించవద్దు. పట్టుదలతో శ్రమిస్తే విజయం మీదే. ఆదాయ వ్యాయాలకు పొంతన ఉండదు. రుణాలు, చేబదుళ్లు స్వీకరిన్నారు. ఆది, సోమవారాల్లో పనులు సాగవు. ఈ చికాకులు తాత్కాలికమే. మీక్కమీ త్వరలో పలిస్తుంది. పాత పరిచయస్తులను కలుసుకుంటారు. పోగొట్టుకున్న వస్తువులు లభ్యమవుతాయి. మణిక్రీతాలు సందర్శిస్తారు.

సుంహం

మిథు, పుష్య, ఉత్తర 1వ పాదం

ఈ వారం కలిసివచ్చే సమయం. వాగ్దాబోలో నెట్టుకొన్నారు. కార్యక్రమాలు విజయంతమపుతాయి. రావలసిన ధనం అందుతుంది. ప్రణాళికలు రూపొందించుకుంటారు. ప్రముఖుల నందర్థనం వీలు పడదు. పనులు వాయిదా వేసుకుంటారు. ఒక సమాచారం ఉత్సాహస్నిస్తుంది. వేడుకు సన్నాహలు సాగిన్నారు. బంధువులతో తెగపోయిన సంబంధాలు బలపడతాయి. ఆలోగ్యం జాగ్రత్త. అతిగా క్రమించవద్దు.

మధుసం

ముగశిర 3,4; అధ్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

వ్యవహారాల్లో తప్పటడుగు వేసే ఆస్యారం ఉంది. మీ తప్పిదాలను సరిదెద్దుకోండి. ఎవరినీ నిందించవద్దు. ఆదాయానికి తగ్గట్టుగా బిర్యులుంటాయి. అంచనాలు పలించవు. పనుల్లో ఒత్తిడి, శ్రుమ అధికం. మంగళ, బుద్ధవారాల్లో జాగ్రుతలు అప్పగించవద్దు. వ్యాపకాలు, పరిచయాలు విస్తరిస్తాయి. కొత్త యత్నాలకు శ్రీకారం చుడతారు. అంతరంగిక విషయాలు గోవ్యంగా ఉంచండి. ఎవరినీ అతిగా విశ్వాసించవద్దు.

కన్య

ఉత్తర 2,3,4; హాస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

అవిక్రాంతంగా క్రమిన్నారు. గృహంలో త్రభుత నెలకొంటుంది. ఏ విషయంపై ఆస్యాన్ని ఉండదు. బిర్యులు అంచనాలను మించుతాయి. ఒక అవసరానికి ఉంచిన ధనం మరీ దానికి వ్యాయం చేస్తారు. శుభకార్యానికి హాజరపుతారు. బంధువుల మాటలీరు కష్టమనిపిస్తుంది. కొన్ని విషయాలు వట్టించుకోవద్దు. ఈ సమస్యలు తాత్కాలికమే. త్వరలో పరిస్థితులు సర్పకుంటాయి. గుట్టుగా వ్యవహారించండి.

ధనుసు

మూల, పూర్వాపాఢ, ఉత్తరాపాఢ 1వ పాదం

ఫర్మలు అధికం, ప్రయోజన కరం. నకాలంలో చెల్లింపులు జరుపుతారు. సంప్రదింపులకు అనుకూలం. మీ అభిప్రాయాలను లోక్కంగా తెలియజేయండి. మంగళవారం నాడు పనులు అస్త్రవ్యవ్యాప్తంగా సాగుతాయి. ప్రముఖుల నందర్థనం వీలు పడదు. కార్యక్రమాలు వాయిదా వేసుకుంటారు. ఆశించిన పడములు దక్కువు. గుట్టుగా యత్నాలు సాగించండి. సంఘల స్థాపనకు తరుణం కాదు. అనుభవజ్ఞుల సలహా పాటించండి.

మిశను

పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

అవిక్రాంతంగా క్రమిన్నారు. నస్సిపొతుల ప్రోత్సాహం ఉంది. అవకాశాలు కలిగినప్పుడి. రేజివార్లే బిర్యులే ఉంటాయి. ఆదివారం నాడు పనులు సాగవు. ఆశీయులకు ముఖ్య సమాచారం అందిస్తారు. నగదు, ఆభరణాలు జాగ్రత్త. బాధ్యతలు అప్పగించవద్దు. గుట్టుగా యత్నాలు పోయిన వస్తువులు లభ్యమవుతాయి. ఆధ్యాత్మికత పెంపొందుతుంది. సోదరులతో సంప్రదింపులు జరుపుతారు.

మానవీయ విలువల కథలు

స్నేహితీ కథలు చెన్నారి సుదర్శన్ రాసిన ఈ రెండు కథా సంపుటాలు మానవీయ పరిమళాలను వెదజల్లేవే. వస్తు ఔవిధ్యంతో పాటు శిల్ప ఔవిధ్యం కూడా కనిపించే ఈ కథల్లో మన చుట్టూ ఉన్న సమాజం రాను రాను ఎంత సంకీర్ణంగా మారుతూ ఎంత సంక్లేఖంలో చిక్కుకు పోతుందే చాలా బలీయంగా చెప్పాయి. మాత్ర భాష శరణార్థి, రైతు నేస్తం, ఉచితం.. ఉచితం, అమ్మ ఒడి, బూరుగు సందుగు, బంధు లాంటి కథలు ఎన్నో కొత్త ఆలోచనలను రేకెత్తిస్తాయి. చాలా కథల్లో రచయిత నిఖిత దృష్టి, లోచూపు ఆకట్టుకుంటుంది. మానవ సంబంధాల్ని ఔరుద్యం, ఔచిత్రి చాలా కథల్లో కనిపిస్తుంది. మనిషి మనవ్యతయం ఎన్ని దారుణాలను స్ఫుజిస్తుందే కూడా రచయిత చాలా లాఘవంగా చెప్పాడు. వీటితో పాటు ఇందులోని హస్త కథలు కూడా మనసుకు ఎంతే అప్పోదాన్ని కలిగిస్తాయి. వీరు రాసిన మరో కథా సంపుటే 'రామచిలుక'. ఇవి ఔరై పిల్లల కథలే అయినా పిల్లల కోసం మాత్రమే రాసిన కథలు కావని అర్థం అవుతుంది.

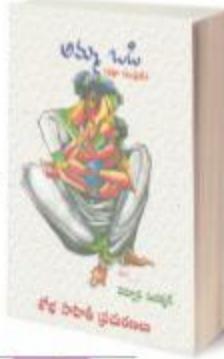
బద్ధకస్తు వదిలించి గడుగ్గాయిల్సి ఎలా దారికి తేవాలో, చదువు సంస్థారం ఎలా అలవర్కోవాలో, మనిషిలోని కుబిలత్వం ఎలా తగ్గించుకోవాలో చాలా దృష్టికుంగా చెప్పే కథలు. పశు వక్కాదులచేత మాటలేస్తునే నవసీతంలాంటి పిల్లల మనసు మీద చెరగని ముద్ద వేసే కథలు.

- వెల్లండి శ్రీధర్

అమ్మ ఒడి (కథలు); పేజీలు: 216, వెల: రూ. 150

రామచిలుక (పిల్లల కథలు), పేజీలు: 116, వెల: రూ. 80

రచన: చెన్నారి సుదర్శన్, ప్రతులకు: 94405 58748.

చేదు జీవితాల చోంగా రోటీలు

తెలుగు కథాసాహిత్యంలో ముస్తిం జీవితాల్ని బలంగా వినిపిస్తోంది రాయలనీమ ముస్తిం కథకులే. ఆప్రాంతం నుంచి వచ్చిన 22 ముస్తిం కథల సంకలనమే 'చోంగారోటీ': చోంగా రోటీ అంటే రాయలనీమలో మొహరం పండుగకు గేధుమ విండితో చేసే ఒక తీపిరోట్టి. హిందు - ముస్తింల సమైక్యతకు ఈ రోటి ప్రతీక. తమ జీవితాల్ని ఎన్ని కప్పొలు, ఎంత చేదు ఉన్నా అంతా కలిసి బతకాలని కోరుకుంటూ ముస్తింలు చోంగారోటీలు పంచుకుంటారు. అదే పేరుతో వచ్చిన ఈ కథలు కూడా హిందూ ముస్తింల మధ్య ఐక్యతను కోరుకుంటాయి. రాయలనీమకు చెందిన సత్కార్గి, శశి వంటి స్నేహితీ కథకులతో పాటూ ఇనాయతుల్లా, దాదా హాయత్ పంటి ప్రమముల కథలు ఈ సంకలనంలో ఉన్నాయి. కరువునీమ నుంచి వచ్చిన ఈ కథల్లో పేదరికం, ముస్తిం జీవితాల్ని కడు పేదరికం.. పొత్తుల జీవితాల్ని కనిపిస్తుంది. ముస్తిం సమాజంలో ఉన్న తలాట్, దూదేకుల పట్ల కుల వివక్ష వంటి అనమానతలను ప్రశ్నిస్తూనే మొజారిటీ సమాజపు సహస్రభార్తిని ఈ కథలు కోరుకుంటాయి. బాల్చి మనీదు, గుజరాత్ ఊచకోత వంటి అంశాలతో పాటూ .. కరోనా కాలంలో ముస్తింల పట్ల చూపించిన వివక్ష దాకా ఈ కథలు సమకాలీన సమాజాన్ని ప్రతిచించిస్తాయి. పరమత సహనం అత్యంత అవసరమైన ప్రస్తుత తరుణంలో ఇటువంటి సంకలనాలు దోహదపడతాయి.

- చందు తులని

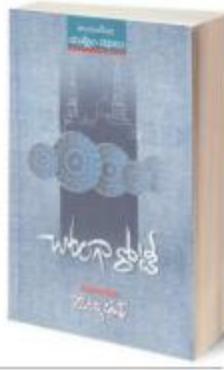
చోంగారోటీ (రాయలనీమ ముస్తిం కథలు),

సంపాదకుడు: వేంపలై పరీప్, పేజీలు: 280, వెల: రూ. 199,

ప్రతులకు: ప్రముఖ పుస్తక కేంద్రాలు

కోత్తుపుస్తకాలు

సందర్భమే రచయితను శాసిస్తుంది

'కరోనా' కాటునుండి తనను తాను రక్కించుకుంటూ గడుపుతున్న భీతావహమైన ఈ కాలంలో రచయితలు ఎందో ఎన్నో రూపాల్లో కవితలనూ, కథలనూ, నవలలనూ స్ఫుజించి ప్రదానంగా తమను తాము శాంతపర్యకున్నారు. ఆ క్రమంలో శిరంశెట్టి కాంతారావు 'కాలం నేర్చిన పారం' మకుటంతో డజసు కథల గుచ్ఛాన్ని అందించారు. ఇవన్నో ఆయన చాలావరకు అతి దగ్గరగా దర్శిస్తూ, గమనిస్తూ, పరిశీలిస్తూ.. మనసులో రికార్డ్ చేసుకుని కప్పకాలంలో మనిషి యొక్క సాశ్రపర వింత అమానవీయ పోకథలను బట్టబయలు చేసినవే. మనిషిలోని గుప్త దుష్టతను విప్పిచేసినవే. పోల్ నేల్ దోషించి తెలియజేప్పే 'గంపగుత్త', ఎవడికివాడే ఒకదోషించిదారు అని చెప్పే 'ఆ నలుగురూ', 'కాలం నేర్చిన పారం', 'రోగం దానవ రూపేణ', నమిష్టి కుటుంబంలా ఉండవలసిన మనుషులు ఎట్లా వ్యవహారిస్తున్నారో చెప్పే 'అపార్ట్ మెంట్ - హృద్యంగా చెబుతూ అన్ని కథలనూ రక్తి కట్టించారు. ఒక విద్యుంపుక మానవనంక్కేభానికి తక్కణ ప్రతిస్ఫుందన ఈ పుస్తకం.

- రామా చంద్రమార్తి

కాలం నేల్వై పారం (కథలు), రచయిత: శిరంశెట్టి కాంతారావు

పేజీలు: 118, వెల: రూ. 100, ప్రతులకు: 98498 90322

ఇవి పచ్చాయి

నేను.. ముంబైకర్ ని..! (దీర్ఘ కవిత)

రచన: సంగెవేని రవీంద్ర

పేజీలు: 56, వెల: రూ.100

ప్రతులకు : ప్రముఖ పుస్తక కేంద్రాలు

అసఫ్జాహీ సంస్థానం విలీనగాథ

మూలం: వి.పి.మీన్న

అనువాదం: దా. ఏనుగు నరసింహరెడ్డి

పేజీలు : 136, వెల : రూ.100

కవన మంజలి (కవిత్వం)

రచన : మంజుల సూర్య

పేజీలు : 99, వెల : రూ.150

అంతర్లితం (సాహిత్య వ్యాపాలు)

రచన : దా. రూపుకుమార్ డబ్బీకార్

పేజీలు : 175, వెల : రూ.150

ప్రతులకు : 98487 87284

అమె (మహిళల స్క్రైప్ట్స్ స్టోర్లు)

రచన : విశేష మామిడాల

పేజీలు : 144, వెల : రూ.130

ప్రతులకు : 98482 16291

తప్పెటుగుళ్లు (కవిత్వం)

రచన : డి. రాములు

పేజీలు : 108, వెల : అమూల్యం

ప్రతులకు : 94403 76688

వీరే పెలియార్ (జీవన యాత్ర)

తమిణ మూలం : మంజై వసంతన్

అంగ్గానువాదం : జె.ఎస్. దామోదర్

తెలుగు సేతు : ఇనసాక ముర్జిధర్

పేజీలు : 292, వెల : రూ.190

ప్రతులకు : 80080 45231

ఆదివాక్యోదాహరణము (పద్యాలు)

రచన : కొణతం నాగేశ్వరరావు

పేజీలు : 32, వెల : రూ.40

ప్రతులకు : 94402 01035

కూల్చుబ్బులు (కథా సంకలనం)

రచన : పట్టుల ఈశ్వరరావు

పేజీలు : 120, వెల : రూ.100

ప్రతులకు : 99488 45337

కరోనా (నిర్వచన వద్దకావ్యం)

రచన : దా. అముళ్డిస్నే

వెంకట రమణప్రసాద్

పేజీలు : 96, వెల : రూ.70

ప్రతులకు : 94405 96127

మానవీత్తముడు

పిలిడి సాయిబాబా (బాబా చరిత్ర)

రచన : గుడిపాటి

‘కవ్య’ ఎందుకు ఆగిపోయిందంటే..?

రెబల్స్‌న్స్‌ర్ కృష్ణంరాజు చక్కని నటుడే కాదు
అభిరుచి కవిగిన నిర్మాత కూడా. గోవీకృష్ణ
మూవీస్ పతాకంపై అయిన నిర్లించిన చిత్రాలు
దాఢాపు అన్నీ ప్రీక్షకాదరణ పౌండాయి. అయితే
అయిన ప్రారంభంచి, మధ్యలో ఘాటింగ్
అపుజేసిన సినిమా ఒకటుంది. దాని పేరు 'కల్పి'.
దర్శకుడు రాఘవేంద్రరావు లేఖన్యుడు
సునీల్ వర్ధను దర్శకుడిగా పలిచయం చేస్తూ
1989 డిసెంబర్ 15న ఈ చిత్రం ఘాటింగ్
ప్రారంభంచారు కృష్ణంరాజు. దర్శకుడికి కూడా ఇదే తొలి
సినిమా. ఈ చిత్రం విదుదలై ఉంటే ఇది కీర్తివాసికి
తొలి చిత్రం అయ్యేది. అర్థిక కారణాలతో 'కల్పి'
అగిపాశివడం వల్ల మరి కొంతకాలం వెయిట్ చేసి,
'మనసు-మమత' చిత్రంతో కీర్తివాసి సంగీత
దర్శకుడిగా పలిచయం అయ్యారు. ముఖ్యమైన
వెంకటరమణ చిత్రానికి రచయిత. తొలి ఛాన్సీ
మిన్ కావడంతో సునీల్వర్ధ దర్శకుడు కావడానికి
మరో రెండేళ్లు వెయిట్ చేయించాల్సి వచ్చింది.

1991లో సుమన్ హార్బర్గా నటించిన
‘అత్యాబంధం’తో అయిన దర్జకుడయ్యరు.

- మీ అభిప్రాయాలు/సూచనల కోసం...
sunday.aj@gmail.com

పూరణం

నిర్వహణ : గౌరుసు

1	2		3	4		5
6			7			8
9		10			11	12
	13		14	15	16	17
18	19		20		21	
22		23		24		25
26	27	28	29			
	30				31	
32		33		34		
	35	36				37
38		39		40		

५८०

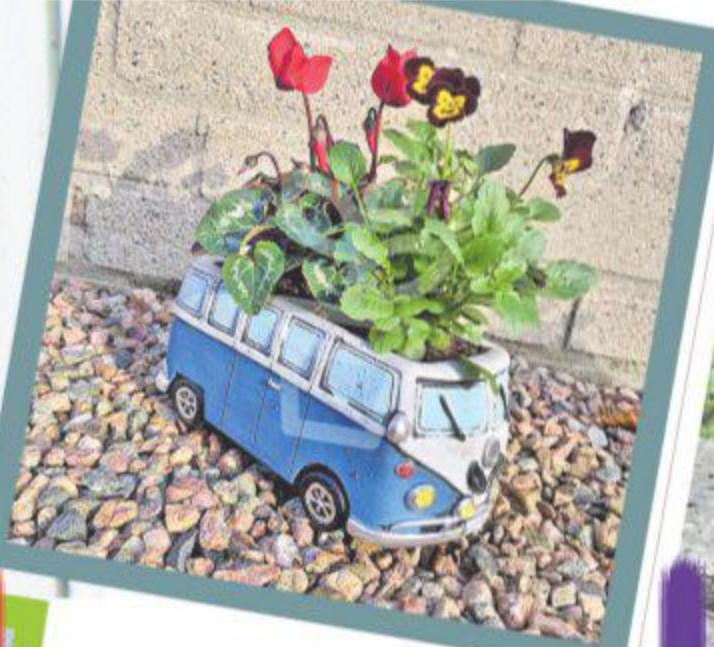
1. భ్రమరాంబ సహిత మల్లికార్యనుడు నెలవైన శ్రీతం (3)
 3. తల పుల్రె (3)
 6. ‘-- వర్ధిల్లాలి!’ - ఒక నినాదం (3)
 7. అమెరికా ద్రవ్యం (3)
 8. అగ్నిలో - - పోసినట్టు! (2)
 9. పదవ (2)
 10. శ్రీ (3)
 11. ఒక మాజీ అమెరికా ప్రైసిడెంట్ పోడి పేరు (3)
 13. దేవుడు ఊరేగే రథం (2)
 14. అంగ్ర ఉంగరం (2)
 16. అడవితో శ్రీ (3)
 18. శ్రీకృష్ణుడి బాల్యమిత్రుడు (4)
 20. ఒక తిథి (3)
 22. వెనకనుండి జ్యులించు (2)
 24. దేవపతి సతి (4)
 26. పిత్రుదేవతలకు ఇచ్చే దానం (2)
 28. మోక్షం కోరేవాడు - ఆటుగా (4)
 30. దెబ్బ (2)
 31. అద్యాన్ సౌమ్యు (3)
 32. తిరగబడ్డ కేడెప్రాయం (3)
 34. ఎల్లప్పుడు - ఆటుగా (4)
 35. సంస్కృత గుర్రము (4)
 38. ముహూర్తం (2)
 39. కరువు (2)
 40. ఉత్తరాదిలో టైల్స్ ఇంజన్సు తయారీకి ప్రైసిడ్చం (5)

సుమిత్ర

1. రాబోయే తెలుగు సంవత్సరం (8)
 2. శివధై అరాధించే మతం (2)
 3. నిద్రలో మాట్లాడటం (5)
 4. దేవదాసు పిలుపులో పొర్కుతి (2)
 5. రాజు ఏలే దేశం (2)
 6. లంబోదరుడు (5)
 7. మరక (2)
 8. వసంతం (3)
 10. మన్మథుడు (3)
 12. ఆక్ష్యమొగుడు (2)
 13. వాడుకలో వృశ్చికం (2)
 15. బండ జీడిన గుదిబండ (2)
 17. తృప్తి (3)
 19. ఇంతిని తలపించే పువ్వు (3)
 21. కీర్తి (3)
 23. మృత్యువు (2)
 25. శుక్రాచార్యుడి కూతురు (4)
 27. ఆరంభం (4)
 29. కర్మ జోడిస్తే మండనం (2)
 31. తెలుగువారు ఎక్కువుండే ఒడిశా జిల్లా (4)
 32. మహానంది నమీప టొను (3)
 33. కిందనుండి శుభం పలకండి (3)
 36. రాఫీ పౌర్ణమిన జరుపుకునే బందనం (2)
 37. అంగ్రీ బంధూకు (2)

‘పాత’కు పచందాలు

వాడేసిన హైఫోల్జీ, బూట్లు, స్నైకర్లు, రెయిన్ బూట్లు, జీన్జీ ప్యాంట్లు, హ్యాండ్ బ్యాగులు... ఇవన్నీ పచుని మొక్కలకు ప్రాణం పోతాయి. ఇంటిలోని గార్డెన్కు కొత్తందాన్ని తెచ్చి పెట్టాయి. కుండీలలో మొక్కలు పెంచడం సాధారణం... అదే ఇలా సరికా త్తగా వాడి వాడేసిన వస్తువులలో మొక్కలు పెంచితే ఆ లుక్కేవేరు. ఉసారి మీరూ ప్రయత్నించండి. మీ పెరడుకు కొత్తందాలను జతచేయండి. చిన్న బాల్గానీలలో కూడా ఏటిని పెంచడం సులువే.

సంతానలేమికి మగవాళ్ళీ

కూడా కారణమని మీకు తెలుసా?

టోల్ టై కొరకు 1800 108 1212 దయల్ చెయండి.

స్పష్టావిటీ చికిత్సలు

బుతు సమస్యలు | PCOD | పైబ్రాయిడ్ యుట్రన్ | తరచు గర్జస్త్రావాలు
లైంగిక బలహీనత | వీర్యకణాల లోపం | పైపోషిటైరాయిడ్
స్క్రీ & పురుషుల హార్ట్‌రోన్ సమస్యలు | ట్యూబల్ భ్లాక్స్

హోమియోకెర్ ఇంటర్నేషనల్

వరల్-క్లాస్ హోమియోపతి

ప్రాంతిక సమాజాలు: (ఆహార | బేగంపేట | కుకటవల్లి | దిలీసుఫ్ఫెనగర్ | జాత్కువాల్స్ | మాసాబెట్టుండ | మాయుపూర్ | వానుపులొండ | కల్రింగనగర్ | నిఱమాబాద్ | మహబూబ్‌నగర్ | అప్పం | విజయవాడ | విజాఫహస్తం | తిరుపతి | తాల్కొలు | రాజమండ్రి | గుంటూరు | డంగోలు | నెల్లూరు | కర్నూలు | కర్నాటక | తమిళనాడు | వృద్ధచేరు)